GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc college van B en W
cc pers

DATUM 1 december 2022
ZAAKNUMMER 1226906
BEHANDELD DOOR Hiddo Pronk
TELEFOON (035) 629 2760
UW KENMERK 1226906
BIJLAGEN 3
BETREFT Resultaten Hilversum Monitor 2021

Geachte raad,

De resultaten van de Hilversum Monitor 2021 zijn gereed. Zoals gebruikelijk informeren wij u - en natuurlijk de deelnemers aan de enquête - over de opbrengst van de Monitor. We noemen daarbij enkele zaken die ons zijn opgevallen en geven aan hoe we aan de slag gaan met de opbrengst.

Hilversum Monitor

In de periode december 2021 tot en met februari 2022 hebben 10.500 Hilversummers uit het bevolkingsregister onze jaarlijkse enquête ontvangen. 30% heeft de enquête ingevuld. De Monitor schetst zo een statistisch betrouwbaar beeld over hoe Hilversummers denken over een breed scala aan onderwerpen: van cultuur tot veiligheid en van dienstverlening tot welzijn.

De Monitor heeft een signalerende functie en is de basis voor enkele indicatoren in de programmabegroting. Onze ervaring is dat cijfers zelden op zichzelf staan en het nodig is de ‘signalen’ te plaatsen in de context: de enquête is gehouden terwijl corona en daarbij horende beperkingen en onzekerheden nog aan de orde van de dag waren. Een half jaar later zijn andere onderwerpen aan de orde, zoals een energiecrisis en de opvang van vluchtelingen.

Enkele opvallende zaken

In de enquêteresultaten zien we duidelijk de impact van de corona periode terug: meer inwoners geven aan dat hun fysieke en mentale gezondheid is verslechterd, meer mensen ervaren eenzaamheid, minder tevredenheid over (minder) cultureel aanbod en minder hoge waardering voor de dienstverlening van de gemeente. Tegelijk zijn er ook aspecten beter gewaardeerd, zoals diversiteit en inclusiviteit.

Doordat we de Monitor jaarlijks herhalen, zien we langzamerhand op onderdelen structurele veranderingen, zoals bij veiligheid (overlast van snelheidsovertredingen en foutparkeren worden steeds meer een ergernis, terwijl aangiftebereidheid afneemt), toenemend gevoel van eenzaamheid, afnemende waardering van het aanwezige groen in de buurt en toenemende tevredenheid over sportvoorzieningen. Het zijn veelal thema's waarvoor we in de programmabegroting middelen en plannen hebben opgenomen om mee aan de slag te gaan.

Aan de slag met de opbrengsten

Zoals gebruikelijk betrekken we de monitor bij reeds geplande beleidsactualisaties uit de Programmabegroting 2023 en het voorbereiden van de volgende begroting (voorjaarsnota 2023). Bij de voorjaarsnota 2023 zullen we aangeven of de inzichten uit de monitor leiden tot nieuwe actualisaties of aanvullende inspanningen.

De eindrapportage en overige bevindingen uit de monitor zijn opgenomen in bijlage 1 en 2. In bijlage 3 leest u meer over de statistische onderbouwing. De eindrapportage wordt in het vierde kwartaal 2022 op de website van de gemeente gepubliceerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage 1: De overige bevindingen per thema, Hilversum Monitor 2021

Deze bijlage bevat de overige bevindingen, die voortvloeien uit de Monitor Hilversum 2021 enquête. Bij het bepalen van deze bevindingen is o.a. gekeken naar de aanwezigheid van een trend, oftewel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar of voorgaande jaren. Als er een duidelijke positieve of negatieve trend in de tijd is waargenomen bij een vraag van de enquête, dan is deze in de lijst opgenomen. In 2016 is Hilversum gestart met deze vorm van monitoring, om deze reden wordt 2016 in veel gevallen als referentiejaar gebruikt. Bij sommige bevindingen is er geen sprake van een trend, maar wel van een plotselinge daling of stijging in 2021.

Wonen

1. De interesse in nieuwe woonconcepten of woonvormen bedraagt 29% van de inwoners. Het gaat hier om concepten als 'tiny houses, flexwonen, deelwonen, co-living e.d.). 13% van inwoners zegt zeker hierin interesse te hebben en 16% misschien.

2. Het merendeel van de thuiswonende jongeren dat op zoek is naar een zelfstandige woonruimte geeft aan in Hilversum te willen blijven wonen (47%) , 10% geeft aan in ieder geval in de regio Gooi en Vechtstreek te willen blijven wonen en iets meer dan een 25% zoekt woonruimte buiten de regio Gooi en Vechtstreek.

Leefomgeving

3. Het aantal Hilversummers dat vindt dat er voldoende groen aanwezig is in de buurt daalt. In 2016 vond nog 85% van de inwoners voldoende groen aanwezig in ten opzichte van 75% in 2021. Daarbij wel de kanttekening dat 56% positief staat over het toepassen van natuurlijk ogend en minder intensief beheerd openbaar groen.

4. De overlast en schade als gevolg hemelwater lijkt in 2021 behoorlijk te zijn geweest. Maar liefst 22% van alle inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te hebben ervaren in de woning of in de tuin. Daarnaast heeft ook nog 14% van inwoners aangegeven overlast hiervan te hebben ondervonden in de directe omgeving van hun huis. Zo'n 35% geeft ook aan daadwerkelijke schade te hebben ondervonden, waarvan 19% ook financieel.

5. De fysieke leefbaarheid in de eigen buurt neemt enigszins af. In 2016 gaf nog 76% van de inwoners aan dat er in de buurt in de openbare ruimte weinig/geen zaken kapot zijn, maar dit daalde geleidelijk naar 71% van de inwoners in 2021. Ook vond 69% van de inwoners in 2016 dat zijn/haar buurt schoon was, maar inmiddels is dit percentage gedaald naar 65%.

6. De nabijheid van scholen wordt in 2021 een stuk beter gewaardeerd. 67% van de Hilversummers is van mening dat het basisonderwijs zich in de nabijheid bevind (2016: 58%, 2018: 55%) Ook de nabijheid van kinderopvang en peuterspeelzalen is verbeterd naar 45% (2016: 40%).

7. Slechts 21% van de bevolking vindt dat er voldoende voorzieningen zijn voor jongeren in de buurt. Dit relatief lage percentage is de afgelopen jaren ongewijzigd.

8. Het onderhoud van groen, straten en wegen in de buurt wordt sinds 2016 tamelijk goed gewaardeerd. Het onderhoud van het groen werd in 2016 al door 73% van de inwoners goed gewaardeerd en in 2021 ligt dit nog steeds hoog met 72% . Gemiddeld ligt dit bij middelgrote steden (50.000-100.000 inwoners) slechts op 56%. (bron: waarstaatjegemeente burgerpeiling) Over het onderhoud van de wegen en straten was in 2016 67% van de inwoner tevreden en op dit moment zelfs 70%. Gemiddeld ligt dit bij middelgrote steden in heel Nederland op 59%

9. Het percentage inwoners dat van mening is dat de speeltoestellen voor kinderen goed onderhouden wordt is toegenomen van 33% in 2016 naar 39% in 2021.

10. Het percentage inwoners dat zijn/haar auto niet goed kwijt kan in de buurt is toegenomen. Namelijk 27% van de autobezitters geeft aan deze niet goed kwijt te kunnen in de buurt of in de nabijheid van hun huis. In 2016 lag dit nog op 18%.

11. Het aandeel bewoners dat van mening is dat er bepaalde voorzieningen missen in de buurt is toegenomen sinds 2016. In 2016 gaf 67% van de inwoners aan één of meer voorzieningen in de buurt te missen, maar dit is toegenomen naar 74% in 2021. Het gemis zit met name in het ontbreken van een pinautomaat, brievenbus, prullenbakken en parkeergelegenheid. Daarnaast geeft 12% van de inwoners aan het ontbreken van een AED in de buurt als een gemis te ervaren.

Sport & Recreatie

12. Het percentage inwoners dat aan sport doet is sinds 2016 gestegen van 63% naar 68% in 2021. Het sporten gebeurt steeds meer individueel (bijv. via de sportschool) en minder in verenigingsverband. In 2016 gaf 47% van de inwoners nog in verenigingsverband te sporten, maar dat is gedaald naar 42% in 2021.

13. Inmiddels is het merendeel de inwoners tevreden over de sportvoorzieningen in stad (60%). Dit is een forse verbetering ten opzichte van voorgaande jaren (2016: 48%).

Cultuur, evenementen & uitgaan

14. Vrijwel alle culturele instellingen in Hilversum laten in 2021 dalende bezoekersaantallen zien, net als in 2020. De Vue bioscoop werd het meeste bezocht, gevolgd door het filmtheater en museum Hilversum. Als gevolg van de Corona pandemie was een groot deel van de culturele instellingen tijdelijk gesloten voor bezoekers.

15. Men is minder tevreden over het culturele aanbod in de stad. In 2016 was nog 51% (zeer) tevreden over het cultuur aanbod en dit daalde voor Corona al gestaag naar 48% . In 2021 is dit percentage gedaald naar 43%. De Corona situatie heeft hier ongetwijfeld een bijdrage aan geleverd, maar de daling zette zich al wel eerder in, dus spelen er vermoedelijk meer factoren een rol.

16. Maar liefst 60% van de inwoners boven de 18 jaar bezocht geen evenement in 2021. Uiteraard hing dit samen met de Corona situatie. In 2016 lag dit nog op 36% van de inwoners die geen evenement dat jaar had bezocht. Van de evenementen in het jaar 2021 die wel of in beperkte vorm konden plaatsvinden, werd de najaarskermis het meeste bezocht, gevolgd door het Gooisch Bier Festival en de Open Monumentendagen.

17. De tevredenheid over het evenementen aanbod was in 2021 een heel stuk lager dan de jaren voor Corona. In 2016 was nog 46% (zeer) tevreden over het evenementen aanbod, maar in 2021 gezakt tot 34%. Het aanbod van culturele evenementen is in 2020 en 2021 sterk beïnvloed geweest door de coronapandemie. Als gevolg van deze pandemie is een groot deel van de culturele instellingen tijdelijk gesloten geweest. Het cultuur aanbod is daarmee tijdelijk komen te vervallen.

18. Het percentage inwoners dat ’s avond wel eens uitgaat in het centrum van Hilversum is toegenomen in de periode 2016-2019 (2016: 52%, 2019: 66%). Dit percentage is echter sinds 2019 afgenomen naar 47%. Het percentage inwoners dat een bezoek brengt aan een lokale bar of café neemt wel jaarlijks toe. Dit lag in 2016 nog op 39% , in 2019 al op 53% en in 2020 en 2021 verder gestegen naar 62%.

19. Social Media, vrienden/kennissen en huis-aan-huis bladen blijken ook in 2021 belangrijke informatiebronnen te zijn om te weten te komen wat er te doen is in de stad (uitgaan, evenementen, tentoonstellingen, etc.

Ook posters op straat blijken erg belangrijk te zijn en meer de aandacht te trekken dan bijvoorbeeld de papieren of online Uit-Agenda.

Duurzaamheid, Natuur & Milieu, Energietransitie

20. Het aantal zonnepanelen op daken van huizen is toegenomen sinds 2016. In 2016 was op ongeveer 6% van de huizen in Hilversum zonnepanelen aanwezig. Anno 2021 ligt dit al op 21% van de huizen. Ook vloerisolatie is toegenomen van 28% in 2016 naar 33% in 2021. Tenslotte is elektrisch koken toegenomen. In 2019 gaf nog 23% van de huishoudens aan elektrisch te koken, maar dit is in 2021 gestegen naar 30%.

21. Het merendeel van de inwoners is zich ervan bewust dat groen de ruimte moet krijgen. Populaire natuur bevorderende acties zijn het planten van bomen, struiken, klimop of klimplanten in de eigen tuin. Minder populair zijn het plaatsen van een bijenhotel of een composthoop creëren in de hoek van je tuin. Slechts 1% van de inwoners van Hilversum geeft aan dat ze geen enkele natuur bevorderende maatregelen in hun tuin hebben genomen.

22. Slechts 14% van de inwoners is bekend met het begrip natuurinclusief bouwen, maar bijna 75% van de inwoners is zeker wel of misschien bereid om maatregelen te nemen in én om het huis, zodat dit gunstiger is voor dieren zoals de huismus, vleermuis of zwaluw.

Sociale Acceptatie

23. De sociale acceptatie van seksuele geaardheid is de afgelopen 3 jaar sterk verbeterd in Hilversum. De landelijke en lokale aandacht voor homoseksualiteit en inclusiviteit (o.a. de Rainbow week) lijken hieraan een belangrijke positieve bijdrage te leveren. Waar in 2019 nog 29% van de inwoners positief reageerde op 2 vrouwen die elkaar in het openbaar zoenen ligt dit percentage begin 2022 al op 38%. Twee mannen die elkaar in het openbaar zoenen, daar stond in 2019 27% van de inwoners positief tegenover, maar dat ligt anno 2021 op 36%.

Corona

24. De mentale en fysieke gezondheid van inwoners van Hilversum staat onder druk en lijkt verslechterd. In 2021 gaf 44% van de inwoners aan dat zij/haar mentale gezondheid was verslechterd t.o.v. het jaar ervoor (In 2020 gaf ook al 41% van de inwoners aan dat zijn/haar mentale gezondheid slechter was dan het jaar ervoor (2019 pre-corona). Ongeveer 36% van de inwoners boven de 18 jaar geeft aan dat de fysieke gezondheid achteruit is gegaan ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2020 betrof dit nog 35% van de inwoners. Slechts 5-7% van de inwoners gaf in 2021 aan een verbetering van de fysieke en/of mentale gezondheid te ervaren ten opzichte van het voorgaande jaar.

25. Net als in 2020 geeft 22% van de inwoners aan dat de eigen financiële situatie verslechterd was tegenover 13% die aangaf dat het beter was geworden dan de jaren ervoor.

26. In 2021 zijn, mede als gevolg van de Corona maatregelen, de sociale contacten van inwoners van Hilversum verminderd. Rond de 80% van de inwoners heeft aangegeven minder sociale contacten te hebben als voor het uitbreken van de coronacrisis.

27. In 2021 bewogen inwoners van Hilversum nog minder vaak dan in 2020, toen er ook al beduidend minder werd bewogen dan de jaren ervoor. In 2020 gaf nog 54% van de inwoners aan minder te bewegen als het jaar ervoor, maar dit is in 2021 nog verder toegenomen naar 55%. Let wel, slechts 9% van de inwoners zegt in 2021 meer te hebben bewogen ten opzichte van het voorgaande jaar en voor de coronapandemie.

28. In 2021 gaven ook meer mensen aan dat ze wat minder gezond zijn gaan eten in vergelijking tot vorig jaar. Namelijk 16% van de inwoners gaf in 2021 aan minder gezond te eten in vergelijking met het jaar ervoor tegenover 13% die aangeeft beter te zijn gaan eten in 2021 dan eerder.

29. Net als in het jaar 2020 is in 2021 het merendeel van de inwoners positief over de handhaving van de Corona maatregels en de naleving. Een meerderheid van de inwoners is tevreden over het informeren over Corona en de maatregelen door de gemeente en men is tevreden over het optreden van de burgermeester in het 2e Coronajaar.

Mantelzorg & vrijwilligerswerk

30. Het percentage inwoners dat mantelzorg verleende aan een naaste lag in de Coronajaren 2020 en 2021 lager dan de jaren ervoor. In 2016 gaf nog 39% van de inwoners vaak of incidenteel mantelzorg te verlenen aan een naaste of andere hulpbehoevende persoon. Dit lag in 2020 op 36% en in 2021 op 35%. Mogelijk hangt dit samen met de corona maatregelen en basisregels.

31. Het percentage inwoners dat zich incidenteel of intensief inzette als vrijwilliger daalde gedurende de Coronajaren duidelijk. In 2016 zette nog 36% van de inwoners zich in voor vrijwilligerswerk (in meer of mindere mate) maar in 2020 en 2021 lag dit op respectievelijk 26% en 28%..

32. De aandacht en hulp voor buren, is toegenomen. In 2016 bood 59% van de inwoners hulp aan buren of buurtgenoten. In 2021 is dit gestegen naar 62%.

33. Aandacht voor buren/buurtgenoten, die echt in een zorgwekkende situatie verkeren lag in 2016 op 31%. Dit is gestegen in 2021 naar 39%.

34. Het percentage mantelzorgers dat hulp kreeg van vrijwilligers (via een vrijwilligersorganisatie) ligt relatief laag met 4%. Daarbij heeft 6% van de mantelzorgers wel aangegeven dat ze behoefte hebben aan extra steun van vrijwilligers.

35. Bijna 10% van de mantelzorgers kreeg ondersteuning vanuit de gemeente (in verschillende vormen). Een andere 6% van de mantelzorgers geeft aan dat ze hier ook behoefte aan hebben, maar een meerderheid van 85% niet.

36. Op de vraag of men in de toekomst vrijwilligerswerk wil blijven doen of mee zou willen starten in de laat een wisselend beeld zien. Ongeveer de helft van de inwoners wil dat niet of weet het niet, terwijl de andere helft dit misschien of zeker wil doen.

Sociale contacten

37. Eenzaamheid is een belangrijk aandachtspunt. Waar in 2016 nog 20% van de inwoners aangaf zich soms, regelmatig of vaak eenzaam te voelen stijgt dit percentage hedendaags al naar 32%. Reeds voor de Coronajaren steeg het percentage eenzaamheid gestaag in Hilversum. Eenzaamheid is een gemoedstoestand en niet iedereen herkent eenzaamheid bij zichzelf of durft hiervoor uit te komen. Het percentage van Hilversummers dat eenzaam is ligt daarom in werkelijkheid nog hoger. Dit blijkt ook uit de vierjaarlijkse gezondheidsmonitor van GGD G&V uitgevoerd in 2020. Hier werd en set aan diagnostische vragen over (de mate) van eenzaamheid uitgevraagd aan inwoners van Hilversum en dit resulteerde in 42% van de volwassenen die in min of meerdere mate eenzaam zijn.

38. In 2016 gaf slechts zo'n 11% van de inwoners behoefte te hebben aan meer sociale contacten. In het 1e Corona jaar was dit gestegen naar 22% en in 2021 lag dit nog steeds hoog met 19%.

Bereikbaarheid

39. De bereikbaarheid van het centrum per auto scoort een lage 5,4 en is ook gedaald t.o.v. 2020 en de jaren ervoor (5,6)

40. De bereikbaarheid van het centrum per fiets scoort een 8,4. Dit is een verbetering ten opzichte van 2018 (7,9). De stallingsmogelijkheden van de fiets in het centrum blijft de aandacht vragen (ondanks de reeds gerealiseerde faciliteiten voor het stallen en plaatsen van fietsen). Zo'n 32% van de inwoners gaf in 2021 aan dat er niet voldoende faciliteiten zijn om de fiets te stallen in het centrum (2020; 30%).

41. Het stallen van scooters of brommers lijkt een groter probleem voor bezitters dan het stallen van fietsen. Bijna de helft van de scooterrijders in Hilversum geeft zijn scooter/brommers niet goed kwijt te kunnen in het centrum door onvoldoende stallingsmogelijkheden.

Arbeid en Werkgelegenheid

42. Het hybride werken neemt een toevlucht. Het percentage inwoners dat vanuit huis werkt is sinds 2017 gestegen. In 2017 werkte nog slechts 3% van de inwoners vanuit huis. In 2020 is dit gestegen naar 8,2% en in 2021 naar 10%. Er is hierdoor ook een verschuiving te zien in het percentage inwoners dat met de auto naar het werk ging. In 2016 was dat nog 48%, maar dit is in 2021 gedaald naar 41%.

Verkeersveiligheid

43. Inwoners geven in 2021 aan dat er steeds minder plekken zijn in de buurt in Hilversum waar de verkeersveiligheid verbeterd kan of moet worden. In 2019 zei nog 44% van de inwoners dat zij geen plek kennen in de eigen buurt waar de verkeersveiligheid verbeterd mag of kan worden, maar dit is in 2020 en 2021 gestegen naar 49%. In de eigen buurt lijkt het gevoel van verkeersveiligheid dus wat verbeterd. Wel met de kanttekening dat in deze 2 jaren als gevolg van het toegenomen thuiswerken er minder woon-werk verkeer was, waardoor bepaalde plekken mogelijk veiliger overkwamen dan in de voorgaande jaren.

44. De overlast als gevolg van snelheidsovertredingen en foutief parkeren neemt de laatste jaren toe. Het te hard rijden van auto's is voor 39% van de inwoners een ergernis In 2016 lag dit nog op 29%. Het foutief parkeren wordt nu door 19% van de inwoners als storend ervaren (2016: 13%).

Vervoersmiddelen

45. Het gebruik van het openbaar vervoer is afgenomen in de coronajaren 2020 en 2021. In 2018 gaf 25% van de inwoners aan dagelijks of wekelijks met de trein te reizen ten opzichte van 20% in 2020 en 2021.

46. Bijna 30% van de inwoners kent de mogelijkheden van deelauto's in de buurt, maar slechts 2% maakt er ook daadwerkelijk gebruik van. Een andere 2% van de inwoners is niet bekend met het gebruik van deelauto's, maar geeft aan hier misschien wel gebruik van te willen maken.

Interactie gemeente-burger & Burgerparticipatie

47. Het aandeel inwoners dat aangeeft zich actief te willen inzetten voor de leefbaarheid van de buurt is gestegen. In 2016 gaf nog 46% van de inwoners aan dit misschien of zeker te willen doen, maar in 2021 is dit percentage gestegen naar 53%.

Dienstverlening

48. De tevredenheid over bepaalde aspecten van de dienstverlening Burgerzaken is afgenomen in 2021. Zo vond in 2021 76% van de inwoners het aanvragen van een product van Publiekszaken makkelijk verlopen terwijl dit in 2020 nog op 83% lag. De doorlooptijd van aanvragen, de communicatie omtrent de aanvragen en de klantvriendelijkheid wordt als minder acceptabel/prettig ervaren. In 2020 vond nog 80% de afhandelingstijd acceptabel, maar dat is in 2021 gedaald naar 72%. In 2020 vond 73% nog dat men voldoende tussentijds op

de hoogte werd gebracht van de afhandeling en stand van zaken, maar dit is in 2021 gedaald naar 67%. In 2021 vond 77% van de mensen die in dat jaar in contact is geweest met Burgerzaken dat ze op een prettige manier geholpen werden, maar dat lag in 2019 hoger op 83%. Waar in 2020 er nog veel begrip was onder de bevolking voor aangepaste dienstverlening als gevolg van Corona, was dat in 2021 een stuk minder geworden. In 2021 ontstond bovendien in het najaar een 'run' op paspoorten toen het kabinet de maatregelen versoepelde en mensen weer konden reizen. Hierdoor liep de wachttijd om een afspraak te kunnen maken aan het loket van burgerzaken, op tot enkele weken.

Sociaal Plein

49. De bekendheid van het Sociaal Plein in algemene zin (of men er wel eens van gehoord heeft) is afgenomen. In 2018 kende 60% van de bevolking het Sociaal Plein van de gemeente, maar in 2021 iets gedaald naar 57%.

50. De telefonische bereikbaarheid van het Sociaal Plein is afgenomen. In 2018 gaf nog 54% van de inwoners, die te maken heeft gehad met Sociaal Plein, dat het telefonisch goed bereikbaar was, maar dit daalde geleidelijk naar 46% tevredenheid over telefonische bereikbaarheid in 2021.

Communicatie gemeente

51. Ongeveer 30% van alle inwoners heeft wel eens iets gehoord over digitale toegankelijkheid. 25% van de inwoners vindt de website en andere gemeentelijke websites digitaal toegankelijk genoeg. De andere 25% vindt dat niet. 50% van de inwoners heeft er geen mening over of heeft onvoldoende ervaring hiermee. Toen de Monitor Hilversum 2021 werd uitgevoerd was de nieuwe website van de gemeente nog niet gelanceerd. De nieuwe website heeft o.a. als doelstelling om de digitale toegankelijkheid te vergroten.

Veiligheid algemeen

52. Inwoners hebben aangegeven welke delicten of criminele voorvallen zij slachtoffer van zijn geworden in het afgelopen jaar. Het vaakst wordt 'vernieling aan auto' genoemd (8%) gevolgd door lastiggevallen door persoon met verward gedrag (6%), en als derde diefstal van de eigen fiets. Cybercrime is gestegen van 3,3% in 2020 naar 5,6% in 2021. Mogelijk is het ook beter bespreekbaar geworden of schamen mensen zich er ook minder voor als het hen is overkomen.

53. De aangiftebereidheid is voor verbetering vatbaar. De aangiftebereidheid bedraagt bij vrijwel alle door burgers ondervonden delicten minder dan 50%.
    Slechts 41% van de Hilversummers meldt de diefstal van een fiets, 27% de diefstal van een scooter en 50% maakt een melding bij diefstal uit de eigen auto.
    Een kleine meerderheid van de Hilversummers (53%) meldt een inbraak in de eigen woning, maar een poging tot inbraak wordt door slechts 34% van de inwoners gemeld.
    Overlast door drugsverslaafden of mensen met verward gedrag wordt in slechts 15% van de gevallen gemeld bij de politie of een andere (zorg) instantie.
    Slechts 30% meldt dreiging met lichamelijk geweld en 35% meldt huiselijk geweld.
    Het merendeel van de slachtoffers van delicten op het gebied van cybercriminaliteit doet hiervan wel aangifte bij de politie (55%). Dit is een toename ten opzichte van voorgaande jaren.
    De meest aangegeven redenen om geen aangifte te doen bij de politie van een (potentieel) delict zijn: Het helpt toch niet (42%), het was niet zo belangrijk (27%) en als derde wordt genoemd dat men het geen zaak voor de politie vond (14%)

54. Het onveiligheidsgevoel als men in andere wijken op straat is , is in Hilversum sinds 2016 licht gestegen. In 2016 gaf nog 6% van de inwoners zich onveilig te voelen in andere wijken, en dat ligt anno 2021 op 8%.

Men voelt zich het minst veilig in de wijk Oost, gevolgd door Noordoost. Het veiligste voelt men zich in de Hilversumse Meent en de wijk Zuid.

55. Slechts een kwart van de inwoners weet wat ondermijnende criminaliteit inhoudt. Inwoners geven in grote mate aan ze niet denken dat bepaalde ondermijnende criminaliteit voorkomt in hun eigen buurt, zoals dekmantel winkels, drugshandel, wietplantages, uitbuiting van arbeiders of illegale prostitutie. Dat aandeel zit steeds lager dan 25%. Een meerderheid van de inwoners zou wel, als ze dit vermoeden of zelf zien, dit melden bij de politie (70%).

Gemeente Hilversum algemeen

56. De gehechtheid aan Hilversum is gestegen. In 2016 gaf 51% van de inwoners zich gehecht te voelen aan Hilversum. In 2021 ligt dit op 57%. Een mooie ontwikkeling.

57. Uit de enquête blijkt dat inwoners Hilversum er eerder op achteruit vinden gaan dan op vooruit. 16% van de inwoners geeft in 2021 aan dat Hilversum achteruit is gegaan, tegen 12% vooruit. Het resterende deel geeft aan dat het gelijk gebleven is. Let wel in het jaar 2017 gaf nog 34% aan dat Hilversum vooruit was gegaan tegen 7% achteruit. In dat jaar bleek dit samen te hangen met een aantal grote projecten zoals o.a. Marktplein & Mout en de vernieuwing van winkelcentrum Hilvertshof.

Monitor Hilversum 2021

Peiling december 2021 – februari 2022

i&o research

www.ioresearch.nl

Colofon

Uitgave
I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer
2022/093

Datum
juni 2022

Opdrachtgever
Gemeente Hilversum

Auteurs
Jente Wolberink
Wouter Andringa
Frank ten Doeschot

Bestellingen
Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Copyright
Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting 6

Uitkomsten per thema 6
Wonen en leefomgeving 6
Participatie, zorg, welzijn en arbeid 8
Verkeer en bereikbaarheid 9
Recreatie 10
Duurzaamheid 10
Veiligheid 11
Bestuur en publieke dienstverlening 12
Wijken vergeleken 13
Centrum 13
Zuid-Oost 14
Zuid 14
Zuid-West 14
Noord-West 15
Hilversumse Meent 15
Oost 16
Noord-Oost 16
Landelijk gebied 17

1 Inleiding 19

1.1 Uitvoering onderzoek 19
1.2 Steekproef en respons 19
1.3 Representativiteit 19
1.4 Vragenlijst 20
1.5 Analyse 20
1.6 Presentatie en cijfers 21
1.7 Leeswijzer 21

2 Wonen en leefomgeving 23

2.1 Wonen 24
2.2 Leefomgeving 27
2.3 Gemeente Hilversum in het algemeen 33

3 Participatie, zorg, welzijn en arbeid 37

3.1 Zorg en welzijn en sociale acceptatie 38
3.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk 40
3.3 Sociale contacten 43
3.4 Arbeid en werkgelegenheid 46
3.5 Jeugd en onderwijs 49
3.6 Corona 50

4 Verkeer en bereikbaarheid 54

4.1 Verkeersveiligheid 54
4.2 Vervoersmiddelen 55
4.3 Bereikbaarheid 58

5 Recreatie 61

5.1 Sport en recreatie 61
5.2 Cultuur, evenementen en uitgaan 64

6 Duurzaamheid 68

6.1 Duurzaamheid en energietransitie 68
6.2 Milieuklachten 72

7 Veiligheid 76

7.1 Veiligheid algemeen 76
7.2 Veiligheidsgevoel in de buurt 78
7.3 Veiligheidsgevoel buiten de eigen buurt 81
7.4 Vuurwerkoverlast 82

8 Bestuur en publieke dienstverlening 84

8.1 Interactie gemeente burger & participatie 86
8.2 Dienstverlening 88
8.3 Communicatie 89
8.4 Sociaal Plein 90

Bijlage 1 Responssamenstelling 94

Samenvatting

Samenvatting

De gemeente Hilversum voert jaarlijks de Hilversum Monitor uit. De monitor is een zogenaamde omnibusenquête waarin verschillende thema's aan bod komen, zoals de kwaliteit van wonen en leefomgeving, veiligheid en bereikbaarheid. Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.464 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). In totaal hebben 3.118 van de 10.464 geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 30 procent. Op de uitkomsten is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk. Hierdoor zijn de verhoudingen in de steekproef gelijk aan de Hilversumse bevolking en zijn de resultaten representatief.

Uitkomsten per thema

Wonen en leefomgeving

- Bijna zeven op de tien Hilversummers beoordelen de kwaliteit van hun woning als 'goed'. Dit is vergelijkbaar met de mate van tevredenheid in 2020. De overall beoordeling in Hilversum van de kwaliteit van de woning is dus gestabiliseerd na de dalende trend tussen 2016 en 2019. In Noord-West zijn de inwoners het meest positief over de kwaliteit van de eigen woning, en in Noord-Oost zijn de inwoners hierover - net zoals vorig jaar - het minst positief.
- Bijna een van de vijf Hilversummers (18%) is momenteel op zoek naar (andere) zelfstandige woonruimte, 75 procent heeft geen verhuisplannen en 7 procent weet het nog niet. Het aandeel inwoners met verhuisplannen is vergelijkbaar met vorig jaar. Van de inwoners die op zoek zijn naar een andere woning, wil ruim de helft (56%) binnen de gemeente verhuizen; iets minder dan vorig jaar (60%). Bijna een kwart (23%) van de inwoners met verhuisplannen zoekt een woning buiten Hilversum maar wel binnen de regio Gooi en Vechtstreek.
- Vier van de tien woningzoekers (41%) die in Hilversum of de regio willen blijven wonen, geven aan dat hun zoektocht naar een nieuwe woonruimte tot nu toe minder dan een jaar in beslag neemt. Ruim een op de acht (13%) geeft aan dat hun zoektocht inmiddels al 5 jaar of langer duurt. Dit is een nieuwe vraag in de monitor.
- Van de thuiswonende kinderen die op zoek zijn naar een eigen woonruimte, wil 58 procent binnen Hilversum of binnen de regio Gooi & Vechtstreek blijven, 26 procent zoekt buiten de regio. Het resterende deel weet nog niet precies waar ze een woonruimte zoeken.
- Hilversummers beoordelen het wonen in hun buurt met een gemiddeld rapportcijfer 8,0. Dit is hetzelfde rapportcijfer als in 2020, en ook nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2016 (8,1). In geen enkele wijk is de beoordeling van het wonen in de buurt significant veranderd ten opzichte van 2020.
- Het aandeel Hilversummers dat zich zeer verbonden voelt met de woonbuurt is toegenomen van 6 procent in 2020 naar 8 procent in 2021. In totaal voelt 50 procent van de inwoners van Hilversum zich verbonden of zeer verbonden met de woonbuurt. Inwoners uit Hilversumse Meent voelen zich het sterkst verbonden met de buurt (70% (zeer) verbonden), inwoners van Centrum het minst sterk (40% (zeer) verbonden).
- De schaalscore voor sociale cohesie (samengesteld op basis van vier stellingen over omgang en saamhorigheid) is een 6,8 op een schaal van 0 tot 10. De sociale cohesie in Hilversum is vergelijkbaar met 2020 (6,7) maar hoger dan in 2016, 2017 en 2019 (6,6). Inwoners uit de Hilversumse Meent vinden dat er sprake is van de meeste sociale cohesie in de buurt (7,2). In Noord-Oost is de sociale cohesie het laagst van alle wijken.

- De schaalscore voor fysieke omgeving (op basis van drie stellingen over fysieke voorzieningen) bedraagt in 2021 een 7,0. Dat is een lichte afname ten opzichte van 2020 (7,1). In 2016 was de score voor de kwaliteit van de fysieke omgeving nog een 7,3. De tevredenheid over de fysieke omgeving is het grootst in Noord-West (7,1) en het laagst in Centrum (6,2). In Centrum was sprake van een lichte afname in vergelijking met een jaar eerder (6,4).
- Het gemiddelde rapportcijfer voor het onderhoud van de openbare ruimte in de eigen buurt is sinds 2016 ongeveer hetzelfde (7,2). De beoordeling voor het onderhoud in de openbare ruimte varieert van een 6,9 (Noord-Oost) tot een 7,6 (Hilversumse Meent). In Noord-Oost is het rapportcijfer significant afgenomen (van een 7,2 naar een 6,9).
- Respondenten kregen een lijst met 25 mogelijke problemen in de buurt voorgelegd, met de vraag of deze in de buurt voorkomen. Bijna acht op de tien inwoners (78%) ervaren een of meer problemen in de woonbuurt. Dit is een lichte toename ten opzichte van 2020 (76%), maar minder dan in 2016 (82%). Het aandeel Hilversummers die problemen ervaren in de woonbuurt is over langere periode dus afgenomen. De top 3 van buurtproblemen (hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden) is hetzelfde gebleven als vorig jaar. In Centrum ervaart een bovengemiddeld aandeel van de inwoners (91%) buurtproblemen.
- Ruim een kwart van de inwoners (26%) geeft in 2021 aan geen voorzieningen in de buurt te missen. Dit is gelijk aan het aandeel in 2020. Inwoners voor wie wel voorzieningen ontbreken, geven aan vooral parkeergelegenheid, een brievenbus of een pinautomaat te missen. Een pinautomaat is nieuw in de top 3, een bak voor het inleveren of opruimen van oud papier is uit de top 3 gezakt.
- Negen procent van de Hilversummers vindt dat de woonbuurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan, een iets groter deel spreekt van achteruitgang (10%). Deze verhoudingen zijn ongeveer hetzelfde als in 2020. De meeste inwoners (74%) vinden dat de buurt gelijk is gebleven. In Centrum en Zuid is het bewonersperspectief op de buurtontwikkeling verslechterd ten opzichte van 2020. In deze wijken geeft een groter aandeel van de bevolking aan dat de wijk is achteruitgegaan. In Zuid-West was er juist sprake van verbetering van het bewonersperspectief op de buurtontwikkeling.
- Hilversummers beoordelen de sfeer en uitstraling van het centrum met een 6,7, dat is vrijwel gelijk aan 2020 (6,8). In 2016 bedroeg het rapportcijfer nog een 6,4. In Centrum en Noord-Oost is de beoordeling voor de sfeer en uitstraling van het centrum significant afgenomen ten opzichte van 2020 (respectievelijk van 7,0 naar 6,7 en van 6,9 naar 6,7). In Noord-Oost is ook de beoordeling van Hilversum als geheel gedaald. Het gemiddelde rapportcijfer dat Hilversummers geven voor Hilversum is al jaren stabiel op 7,5.
- Er zijn meer Hilversummers die vinden dat Hilversum in het afgelopen jaar achteruit (16%) is gedaan, dan inwoners die vooruitgang (12%) hebben gezien. De meeste inwoners (57%) vinden dat Hilversum gelijk is gebleven. De algemene tendens over de laatste jaren wat betreft de vooruitgang van Hilversum is negatief. In de jaren tussen 2016 en 2019 vonden veel meer inwoners dat Hilversum het afgelopen jaar vooruit is gegaan, variërend tussen ruim een derde (2017) en een kwart (2019) van de inwoners.

Participatie, zorg, welzijn en arbeid

- Ruim driekwart van de Hilversummers beoordeelt de eigen gezondheid als (zeer) goed, dit is iets meer dan in 2020. In Noord-West zijn inwoners het positiefst over hun gezondheid (85%). In Oost geeft men het vaakst aan 'gaat wel' (22%) of '(zeer) slecht' (4%) wat betreft hun gezondheid.
- Ongeveer een zesde van de inwoners (16%) heeft behoefte aan hulp. Het aandeel inwoners dat behoefte heeft aan hulp of zorg is toegenomen ten opzichte van 2020 (14%), en ligt op nagenoeg hetzelfde niveau als in 2016. Net als vorig jaar wordt het grootste deel van de hulp gegeven door familie, vrienden of kennissen. Meer Hilversummers krijgen in 2021 hulp van familie, vrienden of kennissen of van een thuiszorginstelling dan in 2020.
- Het aandeel inwoners dat in het afgelopen jaar een ervaring heeft gehad met discriminatie is stabiel gebleven ten opzichte van 2020 (10%). Maar in vergelijking met 2016 (7%) heeft een groter deel van de bevolking te maken met discriminatie. In Noord-Oost en Centrum heeft een bovengemiddeld deel van de inwoners in 2021 een ervaring met discriminatie gehad (beide 13%).
- Meer mensen staan positief tegenover uitingen van seksuele geaardheid in het openbaar dan vorig jaar. Er is wel nog steeds de meeste sociale acceptatie voor een zoenende man en vrouw in een openbare ruimte (42%) en de minste acceptatie voor twee zoenende mannen (36%). Het aandeel inwoners dat positief tegenover twee zoenende mannen in het openbaar staat is wel toegenomen van 31 procent naar 36 procent.
- Het aandeel inwoners dat hulp biedt aan buren is toegenomen ten opzichte van 2020 (van 58% naar 62%). Bij de andere vormen van maatschappelijke hulp (waaronder vrijwilligerswerk) zijn geen duidelijke veranderingen opgetreden. Het aandeel Hilversummers met de intentie om vrijwilligerswerk te gaan of blijven doen, steeg wel (van 27 procent naar 32 procent). Het aandeel mantelzorgers dat zich (een beetje) overbelast voelde in het afgelopen jaar is afgenomen van 30 naar 26 procent.
- De mate van eenzaamheid onder Hilversummers is in vergelijking met 2020 stabiel gebleven. Daarom is het opvallend dat het aandeel inwoners met behoefte aan meer sociale contacten is afgenomen in 2021(van 22% naar 19%). Vergeleken met 2016 is de mate van eenzaamheid echter wel significant toegenomen (van 20% naar 32%). In Centrum liggen de eenzaamheidscijfers het hoogst (39% voelt zich soms, regelmatig of vaak eenzaam), in 2020 was dit ook al zo. Jongeren voelen zich aanzienlijk vaker eenzaam (54% soms, regelmatig of vaak) dan inwoners uit andere leeftijdsgroepen.
- Het aandeel Hilversummers met een vaste baan (63%) is in vergelijking met 2020 (64%) nauwelijks veranderd. In 2016 bedroeg dit aandeel nog maar 48 procent, en vanaf 2017 stijgt dit sterk. Nog steeds zijn de meeste inwoners werkzaam in de gezondheids- en welzijnszorg. Het aandeel werkenden in loondienst nam in 2021 licht toe, iets minder Hilversummers waren ten opzichte van 2020 ZZP'er.
- In 2021 zijn meer Hilversummers buiten Hilversum gaan werken (van 61% naar 65%), 35 procent van de werkenden werkt binnen de gemeentegrenzen.
- Net als het voorgaande jaar gaat in 2021 de grootse groep inwoners met de auto naar het werk (41%). Hier is wel een dalende trend zichtbaar: in 2016 ging nog 48 procent met de auto. Het aandeel inwoners dat thuis werkt is verder toegenomen, van 8 procent in 2020 naar 10 procent in 2021. In de periode 2016-2019 lag het aandeel thuiswerkers tussen 3 en 4 procent.
- Een van de tien Hilversummers (10%) is op zoek naar een (andere) betaalde baan, in 2020 en ook in 2016 was dit een hoger aandeel in de bevolking (13%). In Centrum en Zuid zijn de meeste inwoners op zoek naar een andere baan (12%).

- Van de inwoners voor wie kinderopvang van toepassing is, maakt het grootste deel gebruik van naschoolse opvang (45%), gevolgd door een kinderdagverblijf (37%). Ongeveer een op de zes ouders (15%) heeft geen behoefte aan kinderopvang. Er zijn geen ontwikkelingen in het gebruik van verschillende vormen van kinderopvang.
- Corona heeft voor de meeste Hilversummers hun sociale contacten en hoeveelheid sport en beweging verminderd. Inwoners van Centrum zijn significant minder vaak van mening dat de coronacrisis voor hen grote persoonlijke gevolgen heeft (gehad). De fysieke gezondheid, sociale contacten, gezond eten en de financiële positie zijn minder vaak (sterk) achteruit gegaan.
- Er zijn meer Hilversummers (43%) tevreden over de handhaving van de coronamatregelen dan inwoners die hier ontevreden (19%) over zijn. Er is ook een aanzienlijk groep (28%) die hierover niet genoeg weet om een oordeel te geven. In enkele wijken zijn inwoners in 2021 minder tevreden over de handhaving dan een jaar eerder: Zuid-West, Noord-West en Noord-Oost.

Verkeer en bereikbaarheid

- Iets meer dan de helft van de Hilversummers vindt dat er plekken zijn waar de verkeersveiligheid toe is aan verbetering (51%). Dit is gelijk aan 2020. In Hilversumse Meent is het aandeel inwoners dat vindt dat verbetering nodig is, afgenomen; de verkeersveiligheid is hier dus verbeterd. In Centrum is het aandeel inwoners dat vindt dat verbetering van de verkeersveiligheid urgent is, aanzienlijk toegenomen (van 17% naar 23%).
- De (elektrische) fiets is net zoals in 2020 het favoriete vervoersmiddel voor Hilversummers om zich mee te verplaatsen In 2021 zijn inwoners minder vaak dagelijks gebruik gaan maken van de trein en vaker wekelijks. Er is dus een daling opgetreden in de reisfrequentie met de trein.
- In 2021 is het aandeel Hilversummers met een hybride auto toegenomen ten koste van auto's met alleen een verbrandingsmotor (benzine, LPG, diesel).
- In Centrum geeft een groter deel van de inwoners aan dat ze hun auto vaak verder van huis moeten parkeren dan het voorgaande jaar (26 procent tegenover 19 procent). In 2016 gaf ook een kwart van de bewoners aan de auto vaak verder van huis te moeten parkeren.
- Ruim driekwart van de Hilversummers (77%) is tevreden over het gebruik van de fiets als vervoermiddel binnen de woonplaats, dit is minder dan vorig jaar (82%). De tevredenheid over het gebruik van de auto is ook afgenomen ten opzichte van 2020 (van 36% naar 30%). In 2016 lag de tevredenheid op ongeveer 31 procent.
- Hilversummers geven de bereikbaarheid van het centrum met de auto een onvoldoende (5,4). Het cijfer van 2021 is een daling ten opzichte van 2020 (5,6) en hetzelfde cijfer als in 2016. De waardering voor de bereikbaarheid van het centrum met de auto is dus traditioneel laag in Hilversum. De waardering voor de bereikbaarheid van het centrum per fiets is gestegen van een 8,3 in 2020 naar een 8,4 in 2021. Dit jaar is aan Hilversummers ook voor het eerst gevraagd hoe zij de bereikbaarheid van het centrum met het openbaar vervoer beoordelen. Gemiddeld geven inwoners een 6,8.

Recreatie

- Ruim twee derde van de Hilversummers (68%) sport minimaal een keer per maand. Het aandeel Hilversummers dat minimaal een keer per maand sport is significant lager dan in 2020 (van 71% naar 68%). In 2016 gaf 64 procent van de Hilversummers aan minimaal een keer per maand te sporten. Het aandeel fanatieke sporters (minimaal 10 keer per maand) is ook duidelijk afgenomen ten opzichte van 2020. Inwoners die sporten doen dit weer vaker binnen verenigingsverband dan in 2020.
- Ongeveer zes op de tien sportende inwoners zijn tevreden over de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum. In de tevredenheid van inwoners over de sportvoorzieningen in Hilversum zijn geen veranderingen opgetreden.
- Driekwart van de Hilversummers is (enigszins) bekend met het culturele aanbod in de gemeente. Hiervan is 43 procent tevreden over het aanbod. De tevredenheid van Hilversummers over het culturele aanbod laat al een aantal jaar op rij een dalende trend zien: 2018 (57%), 2019 (49%), 2020 (46%). In 2021 hebben wel weer meer mensen een culturele voorziening in Hilversum bezocht dan in 2020. Net als het voorgaande jaar zijn de Vue Bioscoop, het Filmtheater en Museum Hilversum de meest bezochte culturele voorzieningen.
- In 2021 is 47 procent van de inwoners uitgegaan in het centrum, een jaar eerder lag dit aandeel nog duidelijk hoger (57%). Zowel het theater als podia met livemuziek werden dit jaar minder vaak bezocht door het Hilversumse uitgaanspubliek. Tussen 2016 en 2019, vóór de coronacrisis, was er sprake van een stijgende trend in het aandeel Hilversummers dat uitgaat in het centrum (van 52 procent in 2016 naar 66 procent in 2019).
- Informatie over culturele activiteiten komt voornamelijk binnen via sociale media, en vrienden en buurtgenoten. Hilversummers gebruikten sociale media, websites van de verschillende culturele instellingen en hun sociale contacten minder vaak dan in 2020 als informatiebron voor culturele activiteiten.

Duurzaamheid

- De meest toegepaste duurzaamheidsmaatregel onder Hilversummers is het plaatsen van dubbel glas (80%). Ten opzichte van vorig jaar hebben meer inwoners zonnepanelen, PVT panelen, Lage Temperatuur Verwarming en minder verharding in de tuin.
- Van elementen in de eigen tuin om natuur en biodiversiteit te stimuleren, komen een bijenhotel (van 16% naar 18%) en een rommelhoekje met takken (van 23% naar 26%) dit jaar vaker voor dan in 2020.
- Bijna zes op de tien Hilversummers staan positief tegenover minder intensief beheerd openbaar groen, waarbij meer ruimte wordt gegeven aan de natuur. Ruim een kwart is neutraal en een op de tien inwoners is het niet eens met een minder intensief beheerbeleid. Deze verhoudingen zijn vergelijkbaar met 2020.
- Het aandeel Hilversummers dat weleens heeft gehoord van de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum neemt steeds verder toe; 2018 (20%), 2019 (24%), 2020 (26%), 2021 (28%).
- Hilversum heeft de ambitie om op termijn aardgasvrij te zijn. Ruim een kwart van de Hilversummers geeft aan bereid te zijn om te investeren in het aardgasvrij maken van hun woning, zoals isoleren of hun verwarmingssysteem aanpassen. Dit is een significante toename ten opzichte van 2020, toen twee op de tien inwoners hier nog toe bereid was. De grootste groep inwoners zegt misschien bereid te zijn om investeringen te doen (44%). In 2021 zijn er meer inwoners die al eens van de website (www.hilversum.nl/aardgasvrij) hebben gehoord (van 20% naar 26%).

- Vier op de tien Hilversummers ervaren weleens milieuklachten, dit is minder dan in 2020 (43%), maar meer dan in 2016 (38%). Geluidoverlast door verkeer komt het vaakst voor (21%). Geluidsoverlast door buren kwam in 2021 (9%) minder vaak voor dan in 2020 (12%). In Centrum komen milieuklachten het vaakst voor (53%), in Hilversumse Meent het minst vaak (21%). In Hilversumse Meent ervaren inwoners in 2021 significant minder milieuklachten dan in 2020.
- Een klein deel van de Hilversummers, namelijk ongeveer tien procent, is bekend met het onderwerp 'Natuurinclusief Bouwen'. Het is mogelijk om maatregelen te nemen aan en om huizen voor dieren die in gebouwen wonen, zoals de huismus, vleermuis en gierzwaluw. Ruim een derde van de Hilversummers (35%) geeft aan bereid te zijn hier maatregelen voor te nemen.
- Afgelopen jaar heeft de gemeente Hilversum een communicatiecampagne gevoerd over diffuus bodemlood, die onder andere informatie bevatte over het gezondheidseffect van lood in de bodem. Voor 81 procent van de inwoners is de communicatiecampagne diffuus bodemlood nog onbekend.
- Ruim drie op de tien inwoners hebben in 2021 last gehad van hemelwateroverlast in hun woning, tuin of directe omgeving. Ongeveer 35 procent van de bewoners heeft hier ook schade door ondervonden, waaronder 13 procent met financiële consequenties. Hemelwateroverlast kwam het meest voor in Noord-Oost (39%) en het minst in Hilversumse Meent (26%).

Veiligheid

- Drie van de tien Hilversummers was in 2021 slachtoffer van een delict of voorval. Dit aandeel is significant afgenomen ten opzichte van 2020 (33%). Waarbij moet worden opgemerkt dat de wijze van vraagstelling is gewijzigd, waardoor de resultaten niet 1-op-1 zijn te vergelijken. 'Lastig gevallen door personen met verward gedrag' is toegevoegd en enkele delicten (zoals 'onbeschoft gedrag') zijn verwijderd. Vernieling van auto (8%) kwam het vaakst voor, daarna komt het lastigvallen door personen met verward gedrag (7%) en fietsdiefstal (6%). In Oost was het slachtofferschap van delicten of voorvallen het hoogst (34%), de minste slachtoffers zien we in Hilversumse Meent (21%).
- Veel voorvallen en delicten worden niet aangegeven of gemeld bij de politie of een andere instantie. Slachtoffers die geen aangifte of melding doen, geven als belangrijkste redenen dat het toch niets helpt (42%) en dat het niet zo belangrijk was (28%).
- In 2021 voelde 87 procent van de Hilversummers zich meestal of altijd veilig in de eigen buurt. Centrum is de wijk met de laagste mate van veiligheidsgevoel (80%) en Zuid heeft het hoogste percentage inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt (95%). In Zuid-West zijn inwoners zich veiliger gaan voelen dan in 2020.
- Ruim een kwart van de Hilversummers zegt dat er sociaal onveilige plekken zijn in de eigen buurt. Dit is niet veranderd in vergelijking met vorig jaar. In Zuid-Oost en Hilversumse Meent is het aandeel inwoners dat sociaal onveilige plekken in de buurt ziet, afgenomen. Centrum, Zuid-West en Oost behoren net zoals vorig jaar tot de wijken met de meeste sociaal onveilige plekken in de buurt.
- Ruim zes op de tien (62%) inwoners stellen ondermijnende criminaliteit te herkennen, waaronder een kwart die het zeker denkt te herkennen en 37 procent die aangeeft dat ze het vermoedelijk herkennen. De meeste inwoners zouden deze signalen melden bij de politie. Het aandeel inwoners dat voor een melding naar Meld Misdaad Anoniem zou gaan, is significant afgenomen.

- Minder mensen dan in 2020 hebben aangegeven zich tijdens het uitgaan veilig te voelen in het centrum (57 procent t.o.v. 62 procent in 2020), maar dit komt ook omdat er minder mensen zijn uitgegaan dan in het vorige jaar. Het percentage van bewoners dat zich onveilig voelt is namelijk gelijk gebleven (13%) en het aandeel 'niet van toepassing' is toegenomen (van 25% naar 30%). In het algemeen bleef het veiligheidsgevoel van Hilversummers buiten de eigen wijk (dus in andere wijken van Hilversum) stabiel ten opzichte van 2020.
- In 2021 gaf een meerderheid van de Hilversummers (56%) aan overlast te ervaren van particulier vuurwerk. Dit aandeel is vrijwel onveranderd in vergelijking met 2020. In 2019 ervaarde 66 procent van de bewoners nog overlast door vuurwerk.

Bestuur en publieke dienstverlening

- Drie op de tien Hilversummers (31%) hebben (heel) veel vertrouwen in het bestuur van Hilversum. Dit is iets minder dan vorig jaar, toen het 33 procent was. Ook in 2016 lag het vertrouwen al rond dit niveau (32%). Al met al is het vertrouwen stabiel gebleven. Net zoals in voorgaande jaren beantwoordt een relatief groot aandeel van de Hilversummers (31%) deze vraag met 'weet ik niet'. In vergelijking met 2020 vinden meer Hilversummers dat de gemeente inwoners voldoende betrekt bij plannen en hen tijdig informeert.
- Een kwart van de inwoners zet zich een beetje of intensief in voor de leefbaarheid in de eigen buurt. In Noord-West zetten inwoners zich het vaakst in voor leefbaarheid in de buurt, namelijk vier op de tien. De minst actieve burgers op het gebied van leefbaarheid zien we in Centrum (19%). Hier is sprake van een afname ten opzichte van 2020, toen ruim een kwart zich hier nog inzette voor leefbaarheid in de buurt. Het aandeel Hilversummers dat zich (misschien) in de toekomst actief gaat inzetten voor de leefbaarheid in de buurt is gedaald (van 42 procent naar 39 procent).
- Hilversummers beoordelen de dienstverlening van de gemeente met een 7,2; dit is vergelijkbaar met 2020 (7,3) en ook met de trend vanaf 2016 (7,3). In Noord-Oost gaven inwoners de laagste beoordeling (6,8). De waardering voor de digitale dienstverlening in de gemeente is afgenomen (van rapportcijfer 7,2 naar 7,0). Inwoners zijn minder tevreden over het gemak van het voorleggen van aanvragen, de tijd die de afhandeling in beslag nam en het op de hoogte gesteld worden van het verloop.
- Hilversummers zijn, in vergelijking met 2020, minder positief over verschillende aspecten omtrent de communicatie van de gemeente. Hilversummers zijn nog het meest te spreken over de begrijpelijkheid van de gemeentelijke informatie (56%), maar de tevredenheid op dit punt is wel afgenomen ten opzichte van 2020. Net zoals vorig jaar is de kwaliteit van de informatie op de gemeentelijke website het aspect met de laagste tevredenheid. In 2016 was dit beeld ook al zichtbaar.
- Drie op de tien inwoners hebben weleens gehoord van het begrip 'digitale toegankelijkheid'. Een kwart (24%) vindt dat de website van de gemeente digitaal toegankelijk genoeg is, maar de meeste inwoners weten hier onvoldoende vanaf om het te kunnen beoordelen (50%).
- Zowel de bekendheid (55%) als het gebruik (28%) van het Sociaal Plein onder Hilversummers is gelijk gebleven in vergelijking met 2020. In Hilversumse Meent maken inwoners het minst (19%) gebruik van het Sociaal Plein. Ook de waardering van het Sociaal Plein onder gebruikers is niet significant veranderd en ligt al sinds 2018 rond de 7,0. Men is het meest te spreken over de klantvriendelijkheid van de medewerkers. Relatief minder tevreden is men over de bereikbaarheid en het meedenken met oplossingen.

Wijken vergeleken

Hilversum bestaat uit acht aparte wijken en het Landelijk gebied (zie kader). In dit rapport worden de resultaten hiernaar uitgesplitst. De uitkomsten van Landelijk gebied zijn, vanwege de lage respons, indicatief. Om deze reden is Landelijk gebied ook niet vermeld in de voorgaande samenvatting.

Centrum
Zuid-Oost
Zuid
Zuid-West
Noord-West
Hilversumse Meent
Oost
Noord-Oost
Landelijk gebied

Centrum

Centrum staat bekend als een dynamische wijk waar vaak activiteiten plaatsvinden, zoals uitgaan, winkelen en het gebruik van culturele voorzieningen. Er zijn echter ook diverse punten waarop het wat minder gaat met de wijk. In vergelijking tot de rest van Hilversum geldt voor het Centrum:

- de mate waarin het prettig wonen is in de buurt is het laagst van alle wijken, al is het rapportcijfer nog steeds (ruim) voldoende;
- de verbondenheid van inwoners met de woonbuurt is lager;
- de tevredenheid over de fysieke omgeving is het laagst;
- er zijn meer problemen in de woonbuurt, en ook meer dan in 2020;
- het bewonersperspectief op de ontwikkeling van de woonbuurt is het negatiefst;
- het gevoel van eenzaamheid is het grootst;
- de behoefte tot verbetering van de verkeersveiligheid is het grootst;
- er zijn meer milieuklachten (waaronder geluidsoverlast);
- er is de minste bereidheid voor ‘Natuurinclusief Bouwen’;
- er zijn meer sociaal onveilige plekken en onveiligheidsgevoelens onder inwoners;
- de inwoners zijn het minst vaak actief voor het verbeteren van de leefbaarheid.

Op enkele andere punten gaat het in het Centrum juist beter dan in andere wijken:

- minder inwoners zijn van mening dat hun fysieke gezondheid, sociale contacten, gezond eetpatroon en financiële positie (sterk) achteruit zijn gegaan door corona;
- de beoordeling voor bereikbaarheid van het centrum met het OV is het hoogst.

De belangrijkste buurtproblemen die inwoners ervaren zijn:

- te weinig parkeermogelijkheden;
- te hard rijden door auto’s;
- vervuiling (bijvoorbeeld door zwerfvuil of hondenpoep);
- geluidoverlast van verkeer;
- overlast van jongeren (lawaai, vervelend gedrag, rondhangen).

In vergelijking met andere wijken staat ‘te weinig parkeermogelijkheden’ in Centrum hoger in de top 3 van problemen in de woonbuurt. Net als voorgaande jaren is de arbeidsparticipatie het hoogst in het Centrum, maar vind je hier ook het grootste aandeel Hilversummers dat op zoek is naar een andere baan. Het aandeel werkzoekenden is wel afgenomen in vergelijking met 2020.

Zuid-Oost

Op de volgende thema's komt Zuid-Oost overeen met het gemiddelde van de gemeente:

- de helft van de inwoners vindt dat er plekken in de buurt zijn waar verbetering van de verkeersveiligheid nodig is;
- vier op de tien inwoners ervaren milieuklachten;
- de bereidheid voor 'Natuurinclusief Bouwen' ligt rond de 35 procent;
- bijna negen op de tien inwoners voelen zich veilig in de eigen buurt.

De wijk Zuid-Oost onderscheidt zich bovendien op een aantal aspecten positief van het Hilversumse gemiddelde:

- inwoners zijn positiever over de kwaliteit van hun woning;
- de sociale cohesie in de buurt is hoger;
- er zijn minder sociaal onveilige plekken, en hierin is een verbetering ten opzichte van 2020;
- inwoners ervaren minder vaak problemen in de woonbuurt;
- inwoners zijn het positiefst over hun eigen gezondheid;
- eenzaamheid komt minder vaak voor;
- overlast door afsteken van particulier vuurwerk wordt hier het minst ervaren.

Zuid

Inwoners van Zuid zijn positiever dan gemiddeld over de kwaliteit van hun woning, ook wat betreft de mate van prettig wonen scoort de wijk boven het gemiddelde. Verder is Zuid, in vergelijking met de andere wijken, een wijk waar:

- er meer sociale cohesie is;
- meer eenzaamheidsgevoelens heersen onder inwoners;
- veel inwoners zoeken naar een nieuwe baan, al is dit minder dan in 2020;
- men het positiefst is over de stallingsmogelijkheden van fietsen;
- inwoners zich het meest veilig voelen in de eigen buurt.

Tenslotte is het opvallend dat het bewonersperspectief op de buurtontwikkeling is verslechterd. Waar er in 2020 in Zuid meer inwoners waren die die vonden dat er sprake was van vooruitgang van de buurt in plaats van achteruitgang in de buurt, is dat in 2021 omgekeerd.

Zuid-West

Van alle wijken geven de inwoners van Zuid-West het vaakst aan dat zij (zeer) gehecht zijn aan de gemeente. Op sommige thema's scoort Zuid-West beter dan het gemiddelde, op andere thema's juist weer wat lager. Voor Zuid-West geldt dat in vergelijking met andere wijken;

- de tevredenheid over de kwaliteit van de woning hoger is dan gemiddeld;
- inwoners positiever zijn over de ontwikkeling van hun buurt, en dit is verbeterd ten opzichte van 2020;
- inwoners vaker stellen dat er sociaal onveilige plekken zijn in de buurt.

Noord-West

De wijk Noord-West scoort op verschillende vlakken beter dan het Hilversumse gemiddelde en veel van de andere wijken. Onder andere geldt het volgende voor Noord-West in vergelijking met de andere wijken:

- inwoners geven het hoogste cijfer aan de leefomgeving (8,6);
- Noord-West heeft één van de hoogste scores op fysieke kwaliteit;
- men is positiever over de ontwikkeling van de buurt dan gemiddeld;
- inwoners zijn, samen met de inwoners van Zuid-Oost het positiefst over de eigen gezondheid;
- er zijn weinig eenzaamheidsgevoelens en die komen ook minder voor dan in 2020;
- inwoners hebben minder behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid;
- men is het positiefst over bereikbaarheid van het centrum per fiets;
- de bereidheid voor het aardgasvrij maken van woningen is het grootst;
- inwoners zetten zich het vaakst actief in voor de leefbaarheid van de buurt.

Inwoners van Noord-West zijn in 2021 wel minder tevreden over de handhaving van de coronamaatregelen dan een jaar eerder.

Hilversumse Meent

De verbondenheid van inwoners met de woonbuurt is van alle wijken het grootst in Hilversumse Meent. Dat de schaalscore voor sociale cohesie ook het hoogst is voor deze wijk (7,2), hangt hiermee samen. Ook op andere punten scoort Hilversumse Meent hoger dan het gemeentelijke gemiddelde en de andere wijken:

- het onderhoud van de openbare ruimte wordt het best beoordeeld;
- inwoners ervaren het minst vaak problemen in de woonbuurt;
- men is positiever over de ontwikkeling van de buurt;
- inwoners vinden het minst vaak dat verbetering van de verkeersveiligheid nodig is, en dit is ook afgenomen ten opzichte van 2020;
- beste beoordeling voor de bereikbaarheid van het centrum per auto;
- de minste milieuklachten;
- inwoners hadden het minst vaak last van hemelwateroverlast;
- de wijk heeft het laagste percentage inwoners dat slachtoffer was van delicten of voorvallen in het afgelopen jaar.

In Hilversumse Meent is de verbondenheid met de woonbuurt bijzonder hoog. Daar staat tegenover dat de inwoners hier (samen met het landelijk gebied) het minst vaak hechting voelen met de gemeente Hilversum.

Oost

Met Oost gaat het in vergelijking met de gemeente als geheel en de overige wijken wat minder op bepaalde thema's. Dit is met name terug te zien bij de punten die betrekking hebben op leefbaarheid en veiligheid:

- men is minder positief over de kwaliteit van de woning;
- één van de laagste rapportcijfers voor de mate van prettig wonen in de buurt (7,8);
- minder verbondenheid met de buurt dan gemiddeld;
- de schaalscore voor fysieke kwaliteit is lager dan gemiddeld;
- één van de hoogste percentages slachtofferschap van een delict of voorval (34%);
- meer behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid;
- één van de hoogste percentages voor onveiligheidsgevoelens, samen met het Centrum.

Op duurzaamheidsthema's scoort Oost meestal wel gelijk aan het gemeentelijke gemiddelde, bijvoorbeeld als het gaat om het ervaren van milieuklachten (40%) en de bereidheid tot 'Natuurinclusief Bouwen' (35%).

Noord-Oost

Noord-Oost scoort net als de wijken Centrum en Oost lager dan gemiddeld op verscheidene thema's. Voor Noord-Oost geldt in vergelijking met het Hilversumse gemiddelde en de andere wijken het volgende:

- de laagste beoordeling voor de kwaliteit van de woning;
- het laagste cijfer voor de mate van prettig wonen in de buurt (7,7);
- de score voor fysieke kwaliteit is lager dan gemiddeld en ook lager dan in 2020;
- laagste beoordeling voor het onderhoud van de openbare ruimte;
- hoogste aandeel inwoners die hun eigen gezondheid (zeer) slecht vinden (5%);
- samen met Centrum de meeste slachtoffers van discriminatie (13%);
- laagste beoordeling voor de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente (6,8).

Op verschillende punten is de tevredenheid van inwoners van Noord-Oost ook afgenomen ten opzichte van 2020:

- lagere beoordeling voor de sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum;
- minder tevredenheid over de handhaving van de coronamaatregelen;
- minder positief over de faciliteiten voor het stallen van fietsen in het centrum;

Inwoners van Noord-Oost zijn wel positiever dan gemiddeld over de ontwikkeling van hun buurt in het afgelopen jaar.

Landelijk gebied

De uitkomsten voor het Landelijk gebied zijn indicatief, aangezien deze gebaseerd zijn op de antwoorden van slechts 20 respondenten. Hierdoor is de bandbreedte van de uitkomsten groter bij het Landelijk gebied en daardoor minder stellig. Bij de andere wijken is er wel sprake van meer stelligheid en weinig bandbreedte. Toch kunnen er wel een aantal zaken geconstateerd worden voor het Landelijk gebied:

- inwoners van het Landelijk gebied zijn in vergelijking met andere wijken zeer vaak positief over de kwaliteit van hun woning en ook positiever dan in 2020;
- het aandeel inwoners dat zich niet verbonden voelt met de woonomgeving is het grootst, ook is de score op sociale cohesie in het landelijk gebied het laagst;
- de score op fysieke kwaliteit (7,7) is hoger dan gemiddeld (7,0);
- het aandeel inwoners dat problemen ervaart in de woonomgeving is kleiner dan in 2020;
- inwoners geven de sfeer in het centrum de laagste beoordeling van alle wijken;
- inwoners voelen het minst vaak binding met de gemeente Hilversum;
- in het Landelijk gebied hebben inwoners de minst te maken met discriminatie;
- de bereidheid tot ‘Natuurinclusief Bouwen’ is in het Landelijk gebied het grootst;
- inwoners geven de hoogste beoordeling voor de dienstverlening van de gemeente.

Inleiding

1 Inleiding

1.1 Uitvoering onderzoek

Voor de uitvoering van het onderzoek heeft de gemeente Hilversum onderzoeksbureau I&O Research ingeschakeld. Dit is de vierde editie van de monitor die door I&O is uitgevoerd.

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.464 inwoners[1] uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen december 2021 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot en met begin februari 2022 de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tot tweemaal een herinnering per post gestuurd.

In totaal hebben 3.118 van de 10.464 geselecteerde inwoners een geldige[2] vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 30 procent. Van de deelnemers heeft 57 procent de vragenlijst online ingevuld en 43 procent schriftelijk. In de tabellen achterin het rapport zijn de achtergrondkenmerken van de respondenten samengevat.

1.3 Representativiteit

De gekozen methode van steekproeftrekking: aselect en gestratificeerd per wijk, zorgt ervoor dat de deelnemers een goede afspiegeling zijn van de bevolking van Hilversum. Door gebruik te maken van verschillende methoden van onderzoek (digitaal en schriftelijk) wordt geprobeerd om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken. Het is ook dezelfde methode die in vorige edities is gebruikt, om de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren zo hoog mogelijk te maken.

In de praktijk zijn sommige doelgroepen echter ondervertegenwoordigd. Soms is dit omdat een groep minder vaak in de steekproef terecht is gekomen (minder vrouwen dan mannen), of omdat een doelgroep vaker meedoet met onderzoek (ouderen in vergelijking met jongeren). Op de uitkomsten van het onderzoek is daarom een weging toegepast, waarbij er wordt gecorrigeerd voor verschillen tussen de samenstelling van de netto-steekproef en de bevolking van Hilversum. Met deze weging wordt de representativiteit van de uitkomsten verder verhoogd.

---

[1] *Het betreft inwoners van 18 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen. De inwoners moeten minimaal 12 maanden woonachtig in Hilversum zijn en er is maximaal 1 persoon per huishouden geselecteerd.*

[2] *Vragenlijsten die zijn ingevuld tot en met het onderdeel 'Hilversum in het algemeen' zijn aangemerkt als geldig.*

1.4 Vragenlijst

De vragenlijst van het onderzoek bestaat uit acht overkoepelende thema's, waar verschillende onderwerpen aan bod komen, onder andere op het gebied van wonen, leefomgeving en veiligheid. Voor deze overkoepelende thema's zijn er verschillende vragenblokken binnen de vragenlijst, zie onderstaande tabel voor het overzicht van de vragenblokken. De volledige vragenlijst is beschikbaar als losstaande bijlage.

Overzicht van vraagblokken in de Hilversum monitor:

- Wonen
- Leefomgeving
- Sport en recreatie
- Cultuur, evenementen en uitgaan
- Duurzaamheid, natuur en milieu
- Zorg en welzijn & sociale acceptatie
- Corona
- Mantelzorg en vrijwilligerswerk
- Sociale contacten
- Jeugd en onderwijs
- Bereikbaarheid
- Arbeid en werkgelegenheid
- Verkeersveiligheid
- Vervoermiddelen
- Interactie gemeente – burger & burgerparticipatie
- Dienstverlening
- Sociaal plein
- Communicatie gemeente
- Veiligheid algemeen
- Gemeente Hilversum in het algemeen

1.5 Analyse

De uitkomsten van de Hilversum Monitor 2021 zijn in dit rapport, waar mogelijk, vergeleken met de resultaten van 2020 en eerdere jaren. De resultaten vanaf 2016 zijn beschikbaar, waarmee voor verschillende indicatoren trendanalyses mogelijk zijn. De verschillen tussen de resultaten van 2021 en 2020 worden beschreven als deze significant zijn. Dat wil zeggen dat als het minimaal 95 procent zeker is dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

Verschillen tussen de wijken worden beschreven aan de hand van het stadsgemiddelde. Met behulp van standaard betrouwbaarheidsmarges is berekend welke wijken hoger of lager scoren dan gemiddeld. Bij percentages wordt zes procentpunt verschil gehanteerd als marge, bij rapportcijfers en schaalscores 0,3 punt.

1.6 Presentatie en cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op drie wijzen gepresenteerd:

- een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages zijn de 'weigert'- en 'weet niet', niet buiten beschouwing gelaten;
- in dit rapport wordt ook gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen die met een antwoordschaal worden beantwoord (bv. 'helemaal mee eens' tot 'helemaal mee oneens'). De antwoorden krijgen een waarde en vervolgens wordt de score berekend als een schaal van 0 tot 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, wel buiten beschouwing gelaten;
- het rapport bevat ook rapportcijfers. Hier zijn deelnemers gevraagd om een cijfer van 1 tot 10 te geven over een onderwerp, bv. 'veiligheid'. Bij de berekening van het gemiddelde rapportcijfer zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, wel buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat deze variabelen zijn samengesteld op basis van percentages (on)tevredenheid en niet een gemiddelde is van door inwoners toegekende waarderingscijfers.

1.7 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens wonen en leefomgeving; participatie, zorg, welzijn en arbeid; en verkeer en bereikbaarheid. De hoofdstukken 5 en 6 geven een beeld van recreatie en duurzaamheid in de gemeente Hilversum. In hoofdstuk 7 en 8 wordt ingegaan op veiligheid en bestuur en publieke dienstverlening.

Achterin het rapport in bijlage A staat een responsverantwoording met de respons uitgesplitst naar achtergrondkenmerken.

Er horen daarnaast drie losstaande bijlagen bij het rapport. Bijlage 1 bevat de vragenlijst van de enquête. Bijlage 2 is een Excel document met alle uitkomsten (tabellenboek). De antwoorden op open vragen uit de enquête staan in bijlage 3.

Wonen en leefomgeving

2 Wonen en leefomgeving

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van wonen en leefomgeving aan bod. In paragraaf 2.1 wordt ingegaan op het type woningen waarin Hilversummers wonen en wat het oordeel van hen is over de kwaliteit van de woning. In paragraaf 2.2 wordt weergegeven hoe Hilversummers het leven in hun buurt, op verschillende aspecten, ervaren. In paragraaf 2.3 wordt op verschillende punten de beoordeling die Hilversummers van de gemeente hebben beschreven.

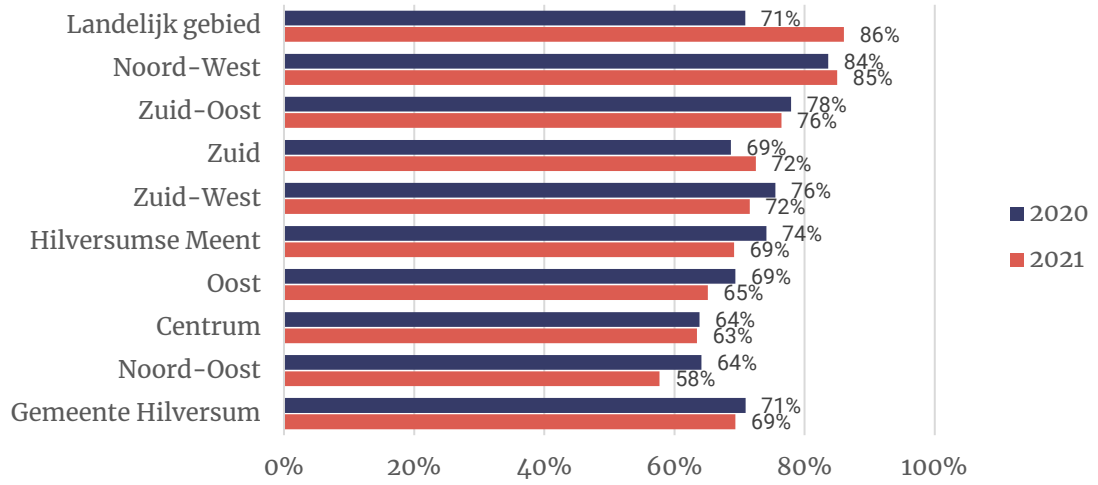
- Ongeveer zeven op de tien Hilversummers geven aan tevreden te zijn over de kwaliteit van hun woning. De indruk van inwoners over de kwaliteit is in meerdere wijken licht afgenomen.
- Ruim twintig procent van de inwoners is op zoek naar een nieuwe woning, ongeveer evenveel als vorig jaar. De meeste Hilversummers met verhuisplannen zijn nu minder dan een jaar op zoek.
- Drie op de tien inwoners geven aan dat zij (misschien) geïnteresseerd zijn in nieuwe woonconcepten.
- Net als vorig jaar beoordelen Hilversummers het wonen in hun buurt gemiddeld met een 8,0.
- Ongeveer de helft van de inwoners voelt zich (zeer) verbonden met de buurt waarin zij wonen.
- De schaalscore van sociale cohesie is voor Hilversum een 6,8 en ligt het hoogst in de wijk de Hilversumse Meent (7,2).
- Hilversummers beoordelen de fysieke omgeving gemiddeld met een 7,0. De wijken laten veel onderlinge verschillen zien.
- In Noord-Oost zijn de inwoners in 2021 significant minder tevreden (6,9) met hoe de openbare ruimte onderhouden wordt dan in 2020 (7,2).
- Inwoners noemen het vaakst hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden als buurtproblemen.
- Vorig jaar stond de pinautomaat nog niet in de top 3 van gemiste voorzieningen en noemden inwoners in plaats hiervan een bak voor het oud papier. Verder staan parkeergelegenheden en de brievenbus dit jaar opnieuw in de top 3 gemiste voorzieningen.
- Een op de tien Hilversummers vindt dat de buurt achteruit is gegaan, negen procent spreekt van vooruitgang. In alle wijken behalve Noord-West en Hilversumse Meent vinden bewoners vaker dat de buurt achteruit is gegaan in 2021 in plaats van vooruit. Vorig jaar was dit ook nog het geval voor Noord-Oost, Zuid en Zuid-Oost.
- Inwoners geven de gemeente opnieuw een 7,5. De sfeer en uitstraling van het centrum wordt met een 6,7 beoordeeld, iets slechter dan vorig jaar. In 2016 was het rapportcijfer nog een 6,4, in de jaren daarna steeds een 6,8.
- Bijna zes op de tien inwoners zijn (zeer) gehecht aan Hilversum. De mate van gehechtheid ligt het hoogst in de wijk Zuid-West.
- Inwoners zijn meer te spreken over de ontwikkeling van de gemeente Hilversum als geheel, dan over de ontwikkeling van de eigen woonbuurt.

2.1 Wonen

Hilversummers even tevreden over kwaliteit van hun woning als in 2020

Over het algemeen zijn inwoners van de gemeente Hilversum tevreden over de kwaliteit van hun woning (Figuur 2.1). Bijna zeven op de tien inwoners beoordelen de kwaliteit van hun woning als ‘goed’. Dit is vergelijkbaar met een jaar geleden. Inwoners uit het landelijk gebied en Noord-West zijn het vaakst positief over de kwaliteit van hun woning. In het landelijk gebied is hier een stijging zichtbaar in vergelijking met 2020 (van 71% naar 86%). Zuid-Oost, Zuid en Zuid-West scoren ook nog hoger dan gemiddeld. De wijk Noord-Oost krijgt de laagste beoordeling van haar inwoners, net zoals vorig jaar.

Figuur 2.1 - Mening over kwaliteit woning per wijk (percentage ‘goed), vergelijking met 2020

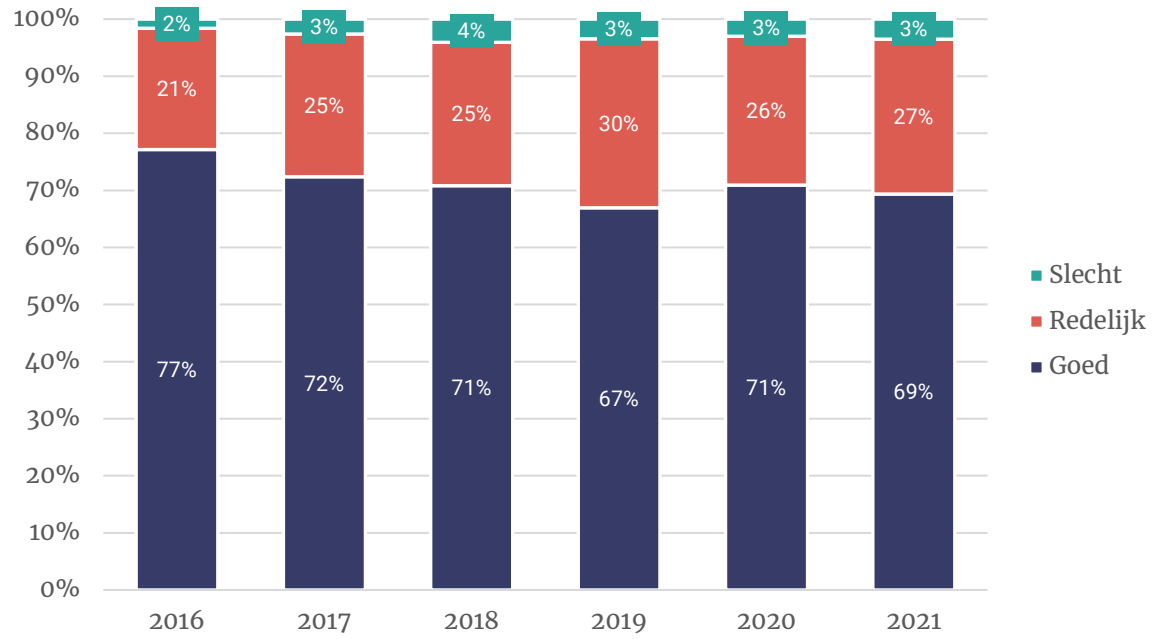

De tevredenheid over de kwaliteit van de woningen laat een lichte daling zien als je dit vergelijkt over de jaren (Figuur 2.2). De tevredenheid vertoonde een dalende trend tussen 2016 en 2019, maar nam vorig jaar toe.

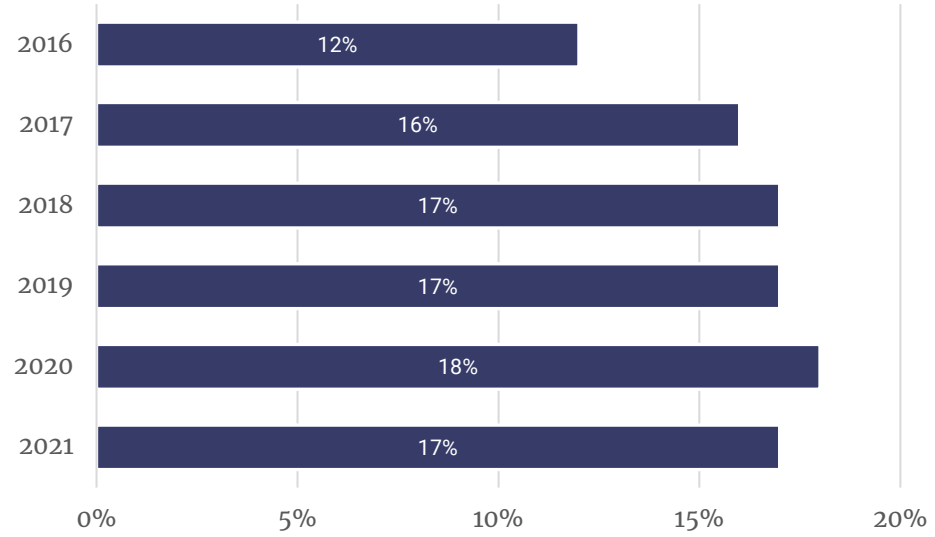
De meeste inwoners geven aan tevreden te zijn met hun huidige woonruimte en niet op zoek te zijn naar iets nieuws (75%). Dit aandeel is in 2021 vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. 17 procent van de inwoners is wel op zoek naar een nieuwe woning (Figuur 2.3). Bij deze woningzoekers gaat de voorkeur uit naar een koopwoning, daarna is een sociale huurwoning (corporatie) het meest gewild.

Van de inwoners die op zoek zijn naar een nieuwe woning, wil een ruime meerderheid graag binnen Hilversum blijven. Dit is iets minder dan in vorig jaar, toen zes op de tien Hilversummers met verhuisplannen nog in de gemeente wilde blijven. Daarnaast wil een relatief groot aandeel van de inwoners in elk geval binnen de regio blijven (23%). Bij elkaar genomen is er geen significante verandering in de regio’s waar men op zoek is naar een woning.

Figuur 2.2 - Mening over kwaliteit woningen per jaar

Figuur 2.3 - Op zoek naar een nieuwe woning in Hilversum

2.1.1 Hilversummers verdeeld over nieuwe woonconcepten

Van de mensen die op zoek zijn naar een nieuwe woning binnen de regio, geeft meer dan 10 procent aan dat hun zoektocht inmiddels al 5 jaar of langer duurt. Het grootste deel van de inwoners is inmiddels minder dan een jaar (ruim vier op de tien) of tussen de één tot twee jaar (iets meer dan een kwart) op zoek naar een nieuwe woning binnen de regio. Aan de groep woningzoekers is bovendien gevraagd of zij geïnteresseerd zijn om te wonen in nieuwe woon-concepten. Hieronder vallen concepten zoals tiny houses, flexwonen en deelwonen. Een ruime meerderheid van de inwoners geeft aan dat zij hier niet voor geïnteresseerd zijn. Ruim tien procent zegt hier wel in geïnteresseerd te zijn, een iets hoger aandeel zegt ‘misschien’ of geeft aan dat ze te weinig van dit soort concepten weten.

41%	Ruim vier op de tien inwoners, het grootste aandeel van alle woningzoekers in Hilversum, geeft aan dat hun zoektocht naar een nieuwe woonruimte minder dan een jaar duurt.

2.1.2 Meerderheid van de thuiswonende kinderen die op zoek is naar een eigen woning, wil binnen de regio blijven

Iets minder dan een tiende van de Hilversummers geeft aan dat zij thuiswonende kinderen hebben die graag het huis uit willen. Van deze thuiswonende kinderen heeft een meerderheid de voorkeur voor het vinden van een woonruimte binnen de regio. Zij geven aan graag binnen Hilversum of binnen Regio Gooi & Vechtstreek te willen wonen. Ruim een kwart van de thuiswonende kinderen is op zoek naar een woonruimte in de rest van Nederland of het buitenland. Een soortgelijk aandeel is er nog niet over uit waar ze precies wil gaan wonen. Thuiswonende kinderen die op zoek zijn naar een woning kijken daarmee vaker buiten de regio dan de gemiddeld woningzoeker uit Hilversum.

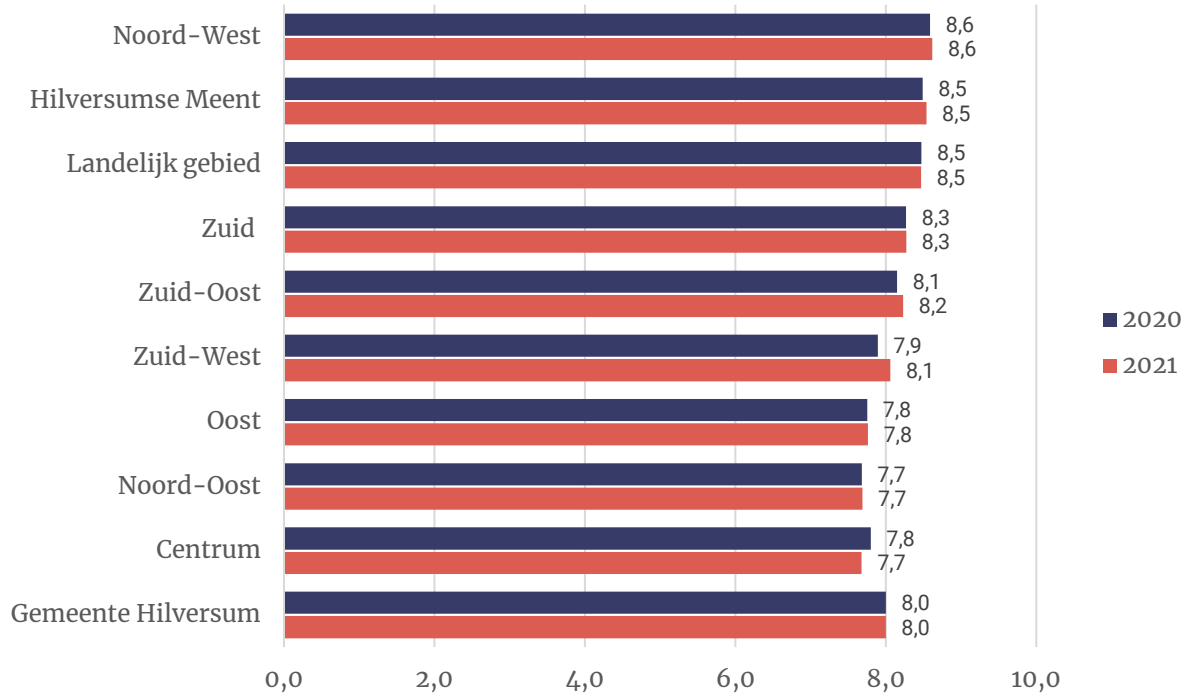
58%	Bijna zestig procent van de Hilversummers met thuiswonende kinderen die op zoek zijn naar een zelfstandige woonruimte, geeft aan dat hun kinderen graag binnen Hilversum of binnen de regio willen blijven.

2.2 Leefomgeving

2.2.1 Hilversummers vinden het erg prettig wonen in de buurt

Veel inwoners vinden het prettig wonen in Hilversum. Net als vorig jaar beoordelen zij het wonen in hun buurt gemiddeld met een 8,0 (Figuur 2.4). De inwoners van de wijk Noord-West zijn het meest te spreken over hun leefomgeving (8,6), in Centrum en Noord-Oost geven mensen relatief gezien het laagste cijfer (7,7). Deze score betreft echter nog steeds een 'ruim voldoende'. In de meeste wijken is de beoordeling in vergelijking met 2020 stabiel gebleven. Inwoners van de wijken Zuid-Oost en Zuid-West beoordelen het wonen in hun buurt nu iets hoger, maar het gaat om beperkte verschillen.

Figuur 2.4 - Mate waarin men prettig woont in de buurt (rapportcijfer)

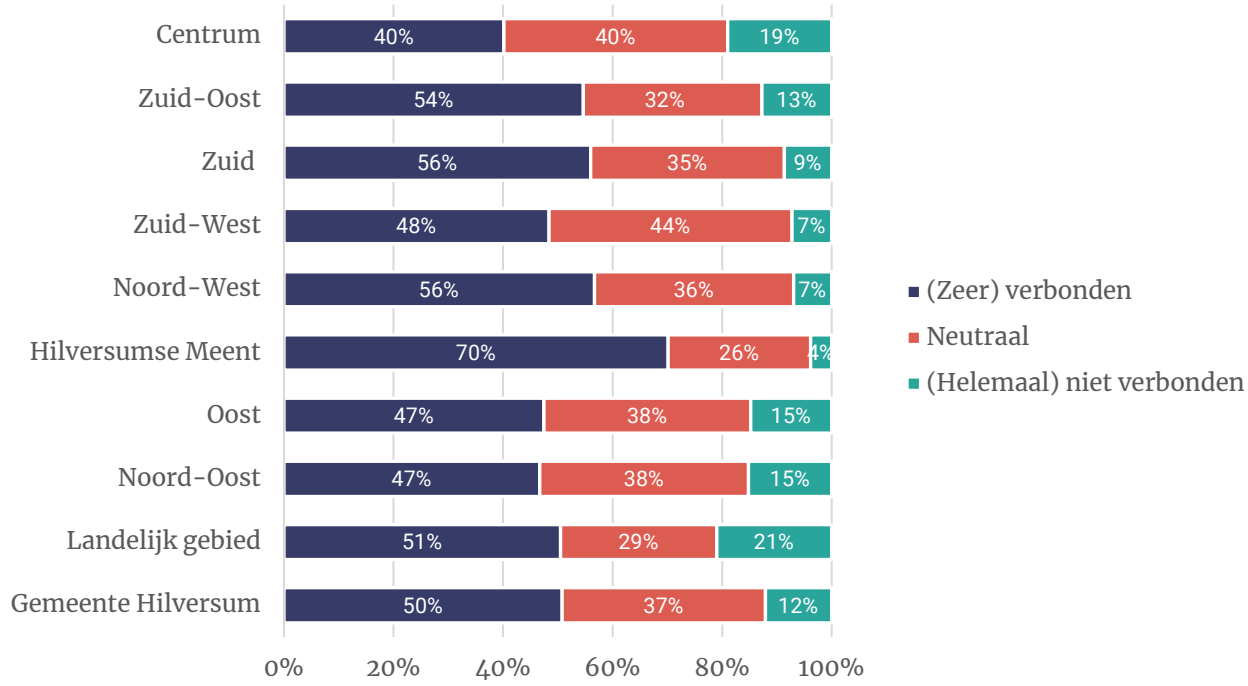
2.2.2 Gevoel van verbondenheid met de buurt toegenomen

Ongeveer de helft van de inwoners voelt zich (zeer) verbonden met de buurt waarin zij wonen. In vergelijking met 2020 is er een toename in het aandeel inwoners dat zich zeer verbonden voelt met de buurt (van 6 naar 8 procent) en een afname in het aandeel inwoners dat zich helemaal niet verbonden voelt met de buurt (van 4 naar 3 procent).

De mate van verbondenheid is niet hetzelfde voor de inwoners van alle wijken (Figuur 2.5). Mensen die woonachtig zijn in de wijk Hilversumse Meent voelen zich het vaakst (zeer) verbonden met hun woonbuurt, ruim zeven op de tien inwoners geven dit aan. Inwoners van Centrum voelen met veertig procent het minst vaak binding met hun woonbuurt. Wel geeft een relatief groot percentage inwoners aan dat zij neutrale gevoelens hebben over deze verbondenheid. Negentien procent voelt zich (helemaal) niet verbonden met de woonbuurt. In het landelijke gebied is dit aandeel van inwoners het grootst (21%).

Dit ligt ver boven het gemiddelde van de gemeente Hilversum, waar twaalf procent van de inwoners aangeeft (helemaal) geen verbondenheid te voelen met de plek waar zij wonen.

Figuur 2.5 - Verbondenheid met woonbuurt per wijk

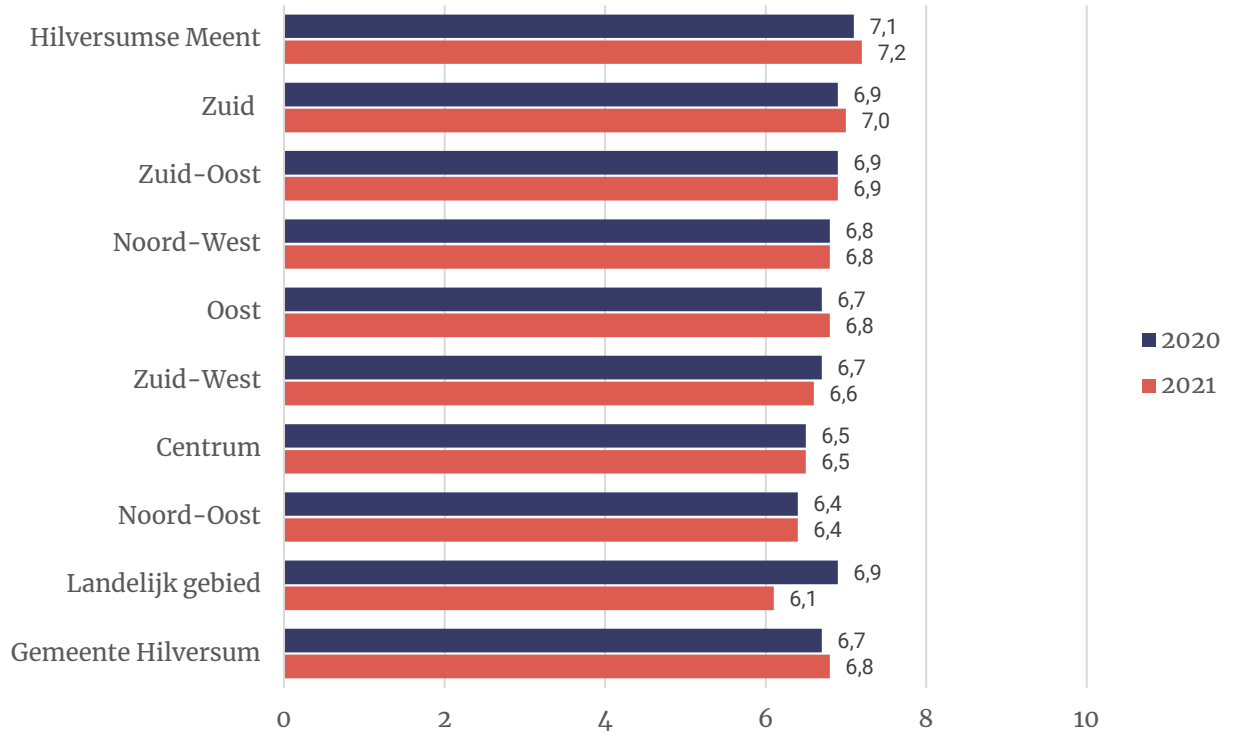
2.2.3 Sociale cohesie in de buurt

Hilversummers konden hun oordeel geven over verschillende aspecten van sociale cohesie in de buurt, waaronder of buurtbewoners voor elkaar klaar staan en de mate van saamhorigheid in de buurt. Uit de antwoorden op deze stellingen zijn schaalscores berekend.

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van een viertal stellingen: ‘de mensen gaan in deze manier op een prettige manier met elkaar om’, ‘ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen’, ‘ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is’ en ‘de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks’. De schaalscore kan variëren tussen de 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen buurt.

De schaalscore van sociale cohesie in Hilversum ligt op een 6,8, nagenoeg gelijk aan de score van een jaar eerder (6,7). Wijken scoren verschillend op sociale cohesie (Figuur 2.6). Inwoners uit de Hilversumse Meent vinden dat er sprake is van de meeste sociale cohesie in de buurt (7,2). De wijken Zuid en Zuid-Oost liggen ook nog boven de gemiddelde score. Het landelijk gebied scoort het laagst wat betreft sociale cohesie in de buurt (6,1). In 2020 was de sociale cohesie in het landelijk gebied nog 6,9. In geen van de wijken is er echter sprake van een significante ontwikkeling in de sociale cohesie.

Figuur 2.6 - Schaalscore sociale cohesie

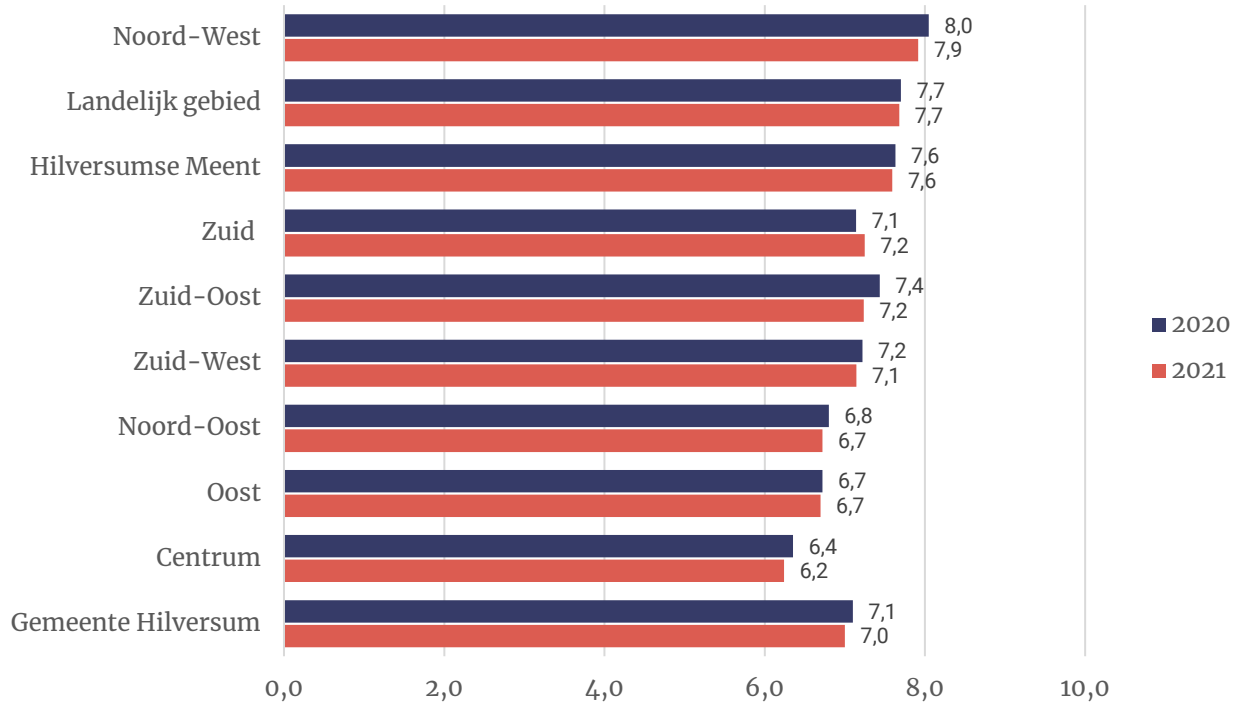
2.2.4 Fysieke omgeving en onderhoud openbare ruimte

De inwoners van Hilversum konden in de vragenlijst aangeven wat hun mening is over verschillende aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving in de wijk. Deze aspecten hebben onder andere betrekking op een schone en groene omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen. Van deze aspecten is een schaalscore berekend.

De schaalscore voor fysieke kwaliteit is berekend op basis van de drie stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Inwoners van Hilversum zijn tevreden over de fysieke omgeving. De score voor de fysieke kwaliteit in 2021 komt uit op een 7,0, een iets lagere score dan in 2020 (7,1). Tussen de wijken zijn wel relatief grote verschillen zichtbaar. Inwoners uit Noord-West en het landelijke gebied zijn het meest te spreken over de fysieke omgeving. Hier zijn de scores respectievelijk een 7,9 en een 7,7, vrijwel gelijk aan de beoordelingen uit het voorgaande jaar. Inwoners van Centrum geven de laagste beoordeling aan aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving (6,2), die ook iets is afgenomen ten opzichte van 2020 (6,4). In de wijken Zuid-Oost, Zuid-West en Noord-Oost is er ook sprake van iets lagere scores wat betreft de fysieke kwaliteit. In geen van de wijken is er echter sprake van een significante negatieve ontwikkeling.

Figuur 2.7 - Schaalscore fysieke omgeving

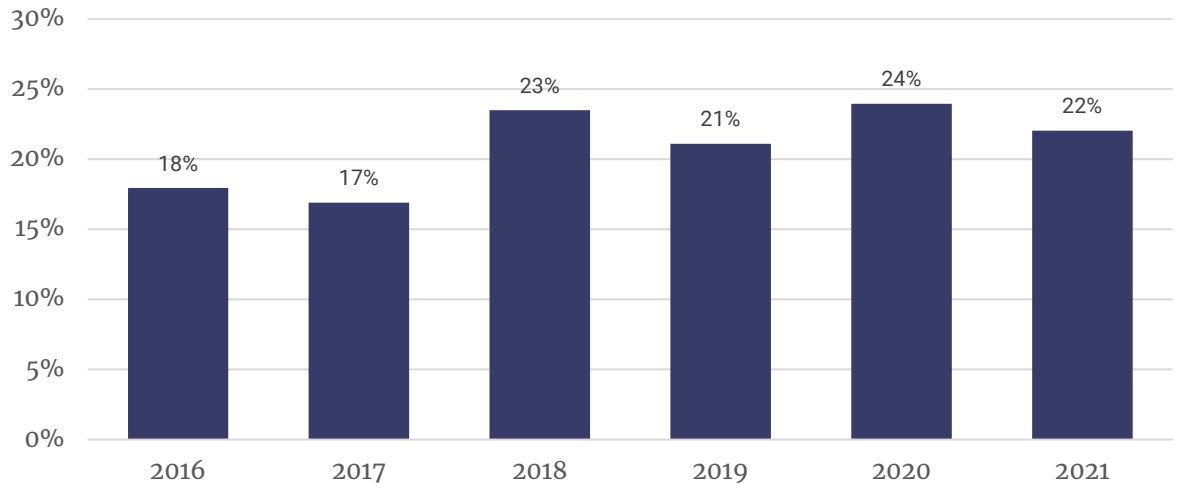
Inwoners van Hilversum beoordelen het onderhoud van de openbare ruimte in de eigen buurt met een rapportcijfer 7,2, precies gelijk aan de beoordeling uit 2020. De beoordeling voor het onderhoud in de openbare ruimte varieert van een 6,9 (Noord-Oost) tot een 7,6 (Hilversumse Meent). In Noord-Oost zijn de inwoners in 2021 significant minder tevreden (6,9) met hoe de openbare ruimte onderhouden wordt dan in 2020 (7,2). Dit is de enige wijk waarin het rapportcijfer in 2021 significant verschilt ten opzichte van vorig jaar.

2.2.5 Ruim een vijfde ervaart geen problemen in de woonbuurt

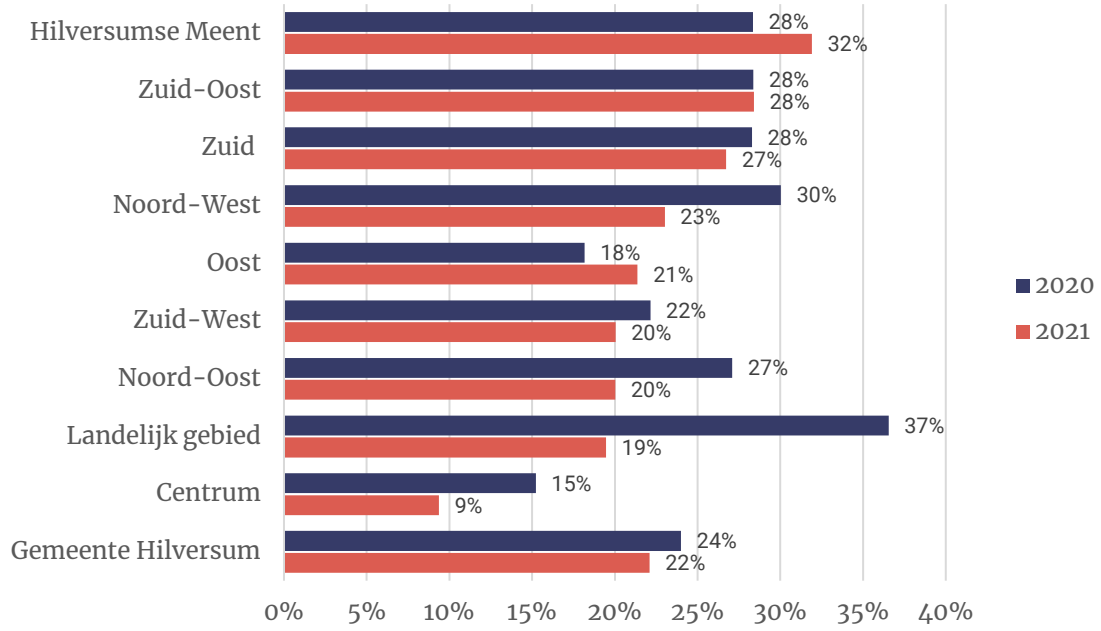
Ruim een vijfde (22%) van de inwoners van Hilversum ervaart geen problemen in de woonbuurt (Figuur 2.8). Dit aandeel is licht afgenomen ten opzichte van vorig jaar en komt hiermee weer ongeveer op het niveau van 2019 terecht. Het percentage inwoners dat geen problemen ervaart in de woonbuurt ligt nog wel steeds hoger dan in 2016 en 2017. In Hilversumse Meent en in Zuid Oost ervaart men het minst vaak problemen in de woonbuurt, de inwoners van het Centrum ervaren juist het vaakst problemen (Figuur 2.9).

In vergelijking met 2020 zijn er veranderingen opgetreden in hoe vaak inwoners problemen ervaren binnen de verschillende wijken. In het landelijke gebied gaf in 2020 bijna vier op de tien inwoners aan geen problemen te ervaren in de woonbuurt, in 2021 is dit nog maar de helft hiervan (19%). In Centrum, Noord-Oost en Noord-West hebben Hilversummers ook vaker problemen ondervonden in hun woonbuurt. Een kanttekening hierbij is dat er in 2021 meer (mogelijke) buurtproblemen zijn voorgelegd dan in 2020 (zoals geluidsoverlast, stankoverlast), de veranderingen kunnen daarom ook (deels) veroorzaakt zijn door de aanpassing van de vraag.

Figuur 2.8 - Problemen woonbuurt naar jaar (geen problemen)

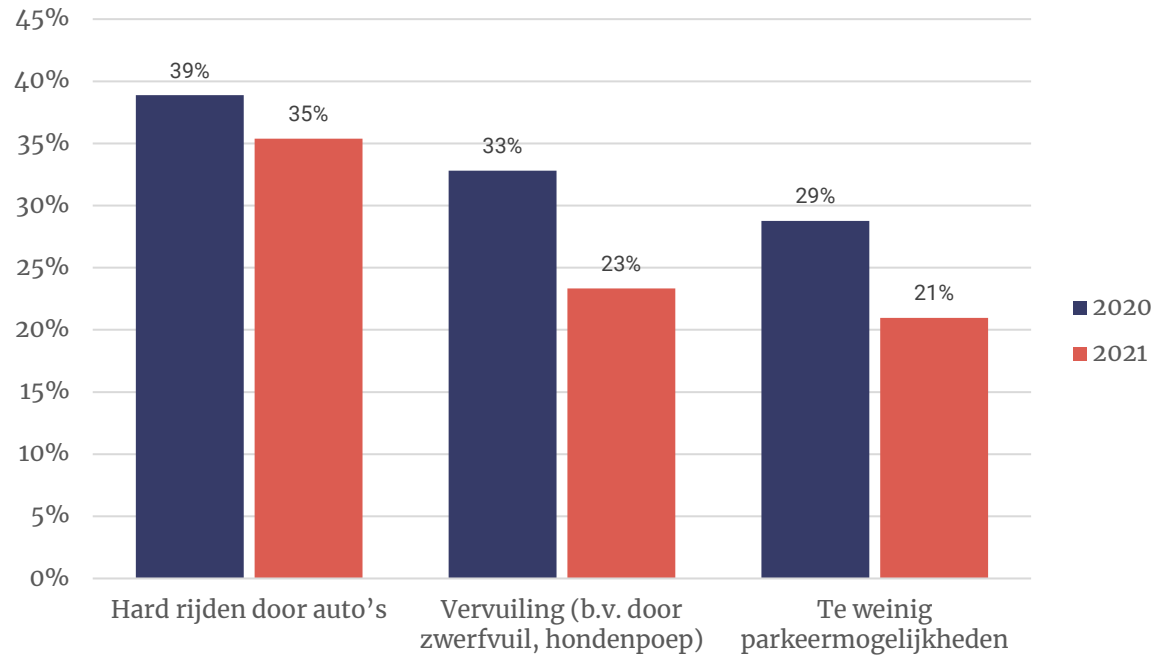

Figuur 2.9 - Problemen woonbuurt per wijk (geen problemen)

Inwoners noemen het vaakst hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden als buurtproblemen (Figuur 2.10). De volgorde van de top 3 blijft hiermee in 2021 hetzelfde als in het voorgaande jaar. De meeste wijken kennen vrijwel dezelfde top 3 van buurtproblemen, hoewel de volgorde van deze top 3 nog wel eens wisselt. Onder 'andere' problemen noemen meerdere Hilversummers dat er ook buiten de jaarwisseling om veel vuurwerk wordt afgestoken en dat zij dit als een probleem ervaren. Ook noemen inwoners hier naast het te hard rijden door auto's andere onveilige verkeerssituaties, zoals verkeer dat zich niet houdt aan de eenrichting.

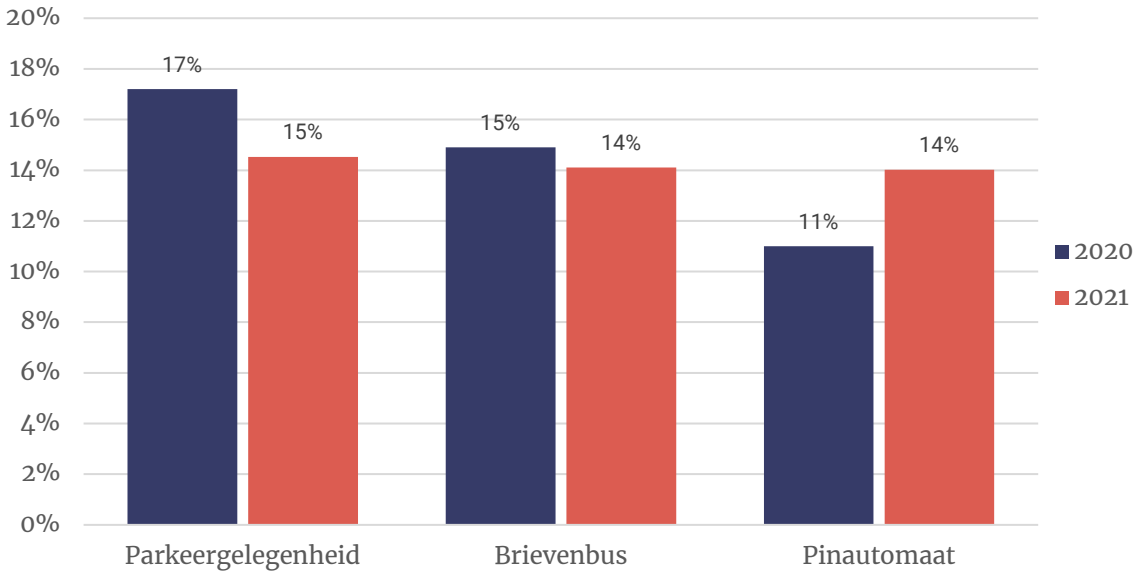
Figuur 2.10 - Top 3 problemen in de woonbuurt

2.2.6 Parkeergelegenheid nog steeds meest gemiste voorziening

Ruim een kwart van de inwoners (26%) geeft in 2021 aan geen voorzieningen in de buurt te missen. Dit is gelijk aan het aandeel in 2020. Inwoners voor wie wel voorzieningen ontbreken, geven aan vooral parkeergelegenheid, een brievenbus of een pinautomaat te missen. Parkeergelegenheid werd in 2019 ook al het vaakst genoemd. Vorig jaar stond de pinautomaat nog niet in de top 3 en noemden inwoners in plaats hiervan vaak een bak voor het inleveren of opruimen van oud papier. Bij de optie 'andere voorziening' geven meerdere inwoners aan goede sportgelegenheden en GFT-containers te missen.

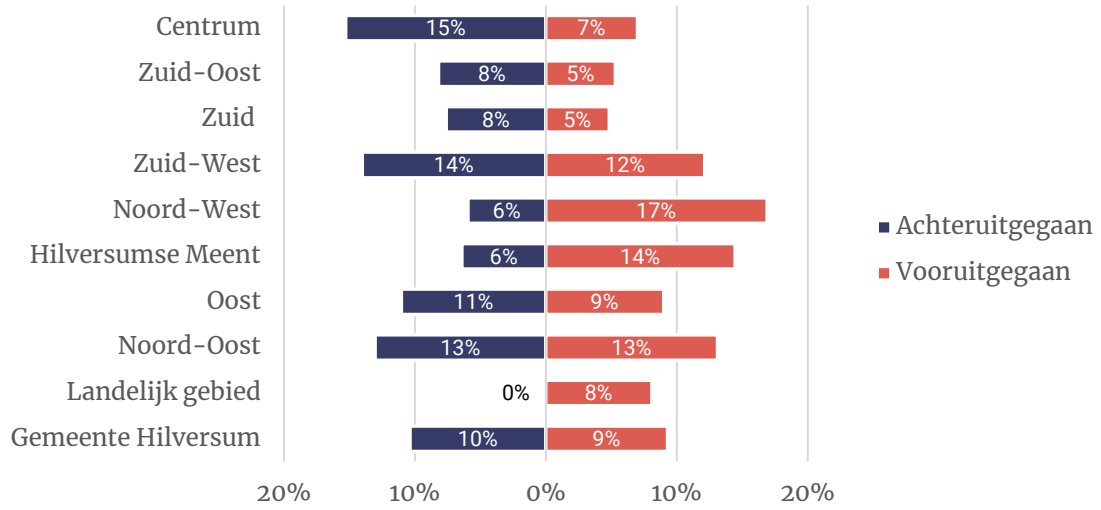
Figuur 2.11 - Top 3 gemiste voorzieningen

2.2.7 Buurt het afgelopen jaar gelijk gebleven

Bijna driekwart van de inwoners van Hilversum is van mening dat de woonbuurt in het afgelopen jaar gelijk is gebleven en niet vooruit of achteruit is gegaan. In 2020 lag dit aandeel nog op zeventig procent. Een op de tien Hilversummers vindt dat de buurt vooruit is gegaan (Figuur 2.12). Inwoners van de wijken Noord-West, Hilversumse Meent, Noord-Oost en Zuid-West zijn positiever dan gemiddeld over de ontwikkeling van hun buurt. Inwoners van Centrum hebben het negatiefste beeld, bijna vijftien procent van de inwoners is van mening dat hun woonbuurt er qua ontwikkeling op achteruit is gegaan in het afgelopen jaar. Dit is ook een negatieve ontwikkeling ten opzichte van 2020, toen waren er nog meer inwoners die vonden dat de buurt vooruit ging dan achteruit. Ook in Zuid waren inwoners in 2020 nog vaker positief dan negatief over de ontwikkeling van de buurt. In Zuid-West daarentegen is het perspectief op de buurtontwikkeling juist verbeterd, hier was het aandeel inwoners dat een achteruitgang van de buurt zag in 2020 nog veel groter dan het aandeel inwoners dat een vooruitgang zag.

Figuur 2.12 - Ontwikkeling woonbuurt afgelopen 12 maanden

Als tekens van vooruitgang noemen inwoners dingen zoals vernieuwde wegdekken en bestrating en nieuwbouwprojecten die jonge mensen aantrekken. Bij achteruitgang verwijzen inwoners naar verkeerssituaties waar zij zich aan ergeren of die zij onveilig vinden, groenvoorzieningen die onvoldoende onderhouden worden en overlast door jeugd en hangjongeren.

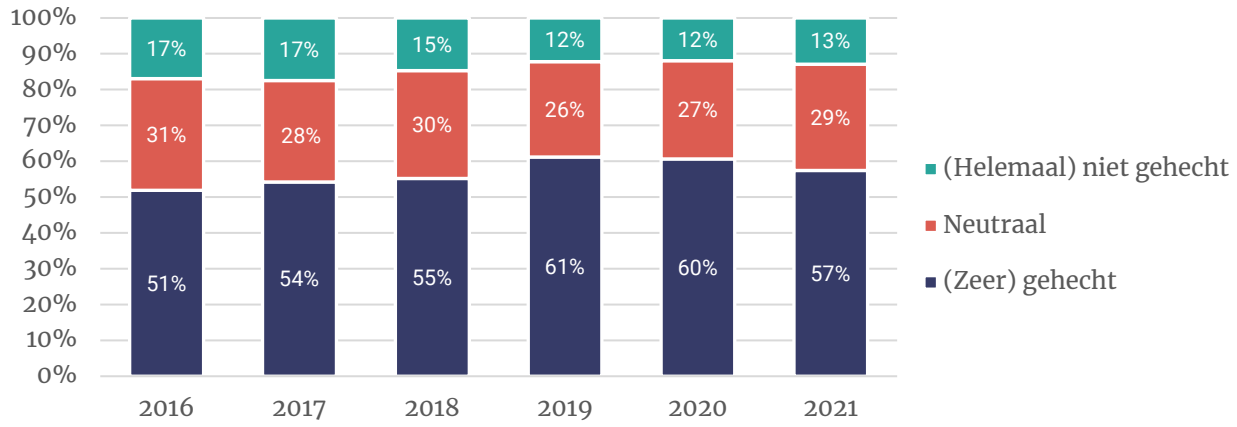
2.3 Gemeente Hilversum in het algemeen

Inwoners van Hilversum geven de gemeente, net zoals in de drie voorgaande jaren, een rapportcijfer van een 7,5. De sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum wordt door de inwoners met een 6,7 beoordeeld, in de afgelopen jaren was dit steeds een 6,8. Tussen de wijken zijn er nauwelijks verschillen in de rapportcijfers die inwoners geven aan Hilversum als geheel. Bij de beoordeling van de sfeer en uitstraling van het centrum zijn de onderlinge verschillen iets groter. Inwoners uit het landelijk gebied geven de sfeer in het centrum een 6,2, terwijl inwoners uit het Hilversumse Meent het hoogste rapportcijfer geven (7,0). Inwoners uit Centrum en Noord-Oost beoordelen de sfeer en uitstraling van het Hilversumse centrum in 2021 significant lager in vergelijking met 2020.

2.3.1 Meer dan de helft van de Hilversummers is (zeer) gehecht aan de gemeente

Bijna zes op de tien inwoners zijn (zeer) gehecht aan Hilversum (Figuur 2.13). Dit aandeel is iets afgenomen ten opzichte van 2019 en 2020, maar ligt wel hoger dan in de drie jaren daarvoor. Inwoners uit de diverse wijken van Hilversum laten onderling veel verschillen zien wat betreft hun mate van gehechtheid aan de gemeente. Inwoners uit Zuid-West geven het vaakst aan dat zij (zeer) gehecht zijn aan de gemeente (ruim zestig procent). In Hilversumse Meent en het landelijk gebied voelen de inwoners het minst vaak hechting met de gemeente Hilversum. In Hilversumse Meent is de verbondenheid met de woonbuurt juist bijzonder hoog (zie Figuur 2.5, p. 26).

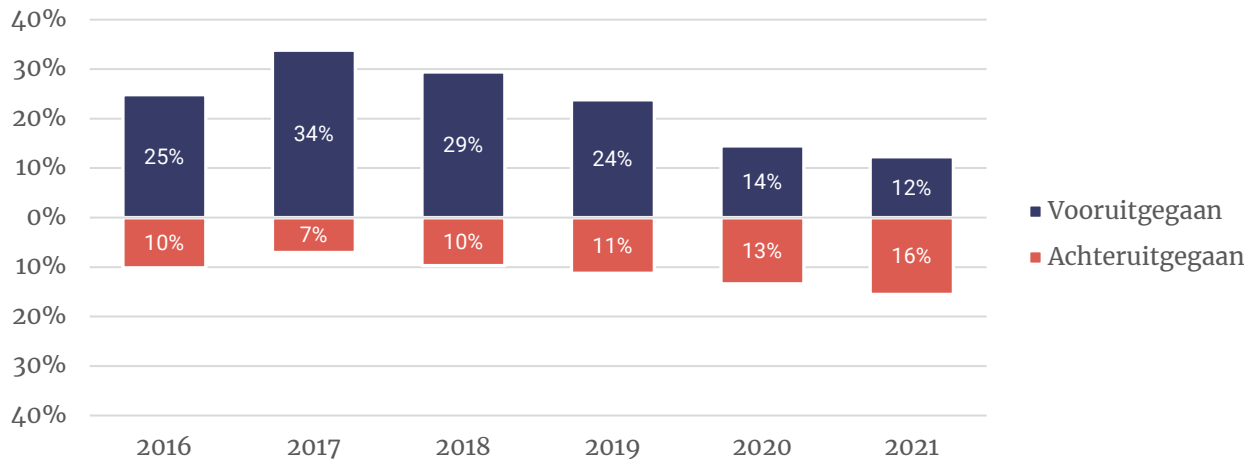
Figuur 2.13 - Gehechtheid aan Hilversum

2.3.2 Inwoners vinden minder vaak dat Hilversum vooruit is gegaan dan in 2020

Hilversummers vinden vaker dat de gemeente Hilversum in 2021 achteruit is gegaan in plaats van vooruit (16% tegenover 12%). Dit is een beeld dat in 2020 ook al zichtbaar is, maar dit jaar iets sterker is geworden. (Figuur 2.14). De algemene tendens over de laatste jaren wat betreft de vooruitgang van Hilversum dalend. In de jaren tussen 2016 en 2019 vonden veel meer inwoners dat Hilversum het afgelopen jaar vooruit is gegaan, variërend tussen ruim een derde (2017) en een kwart (2019) van de inwoners. In 2021 is het aandeel inwoners dat vindt dat Hilversum achteruit is gegaan, licht gestegen ten opzichte van 2020.

Figuur 2.14 - Ontwikkeling Hilversum het afgelopen jaar

Een belangrijke reden waarom Hilversummers vinden dat Hilversum in de afgelopen 12 maanden achteruit is gegaan, is de aanzienlijke leegstand van winkels. Veel inwoners leggen de oorzaak hiervoor bij de coronacrisis en de lockdowns. Ook vinden inwoners dat straatvuil wijst op achteruitgang. Als het gaat om vooruitgang, verwijzen inwoners vaak naar de nieuwe en verbeterde voorzieningen, zoals het nieuwe politiegebouw. Ook vinden zij het positief dat er meer groenvoorzieningen zijn in de gemeente.

Participatie zorg, welzijn en arbeid

3 Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Dit hoofdstuk richt zich op aspecten op het vlak van participatie, zorg, welzijn en arbeid. Daarnaast zijn ook jeugd (kinderopvang) en corona (effecten op inwoners) toegevoegd.

- Ruim driekwart van de Hilversummers is tevreden over zijn gezondheid. Inwoners zijn het positiefst in de wijken Noord-West en Zuid-Oost.
- Het aantal Hilversummers dat hulp krijgt van familie, vrienden of kennissen of van een thuiszorginstelling is ten opzichte van 2020 significant toegenomen.
- Een op de tien inwoners heeft het afgelopen jaar ervaring gehad met discriminatie. In Noord-Oost en Centrum geven inwoners het vaakst aan (13%) dat zij dit hebben ervaren.
- Meer mensen staan positief tegenover uitingen van verschillen vormen van seksuele geaardheid in het openbaar dan vorig jaar.
- In vergelijking met 2020 is het aantal inwoners dat incidenteel hulp biedt aan muren significant gestegen.
- Vrijwilligerswerk wordt het minst vaak gedaan door Hilversummers. Het aantal mensen dat aangeeft in de nabije toekomst geen vrijwilligerswerk te gaan of blijven doen, is toegenomen.
- Ongeveer een kwart van de mantelzorgers voelde zich (een beetje) overbelast in het afgelopen jaar. Vorig jaar lag dit aandeel nog op 30 procent.
- Bijna een derde van de Hilversummers voelt zich weleens eenzaam, ongeveer net zoveel als in 2020. In de wijken Centrum en Zuid voelen mensen zich het vaakst eenzaam.
- Drie op de vier Hilversummers heeft voldoende sociale contacten. In vergelijking met vorig jaar is het aantal inwoners dat behoefte heeft aan meer sociale contacten, significant afgenomen.
- Inwoners onderhouden het vaakst contact met familie, vrienden of kennissen.
- Het aandeel inwoners met een betaalde baan (ongeveer zes op de tien) is in vergelijking met 2020 nagenoeg gelijk gebleven. De meeste inwoners van Hilversum zijn werkzaam in de sector gezondheids- en welzijnszorg, net zoals vorig jaar.
- Het aandeel inwoners dat ergens anders in Nederland werkt is toegenomen ten koste van het aandeel dat in Hilversum zelf werkt.
- Het aantal werkende Hilversummers in loondienst is licht toegenomen, naar 80 procent.
- In Centrum en Oost heeft het grootste deel van de inwoners een betaalde baan (zeven op de tien).
- Een derde van de inwoners die op zoek is naar een nieuwe baan, geeft aan minder dan een maand op zoek te zijn.
- In het Centrum en Zuid zijn de meeste inwoners op zoek naar een (andere) betaalde baan.
- Net als vorig jaar reizen de meeste inwoners met de auto naar het werk (vier op de tien).
- De meeste Hilversummers merken dat als gevolg van corona de hoeveelheid sociale contacten die zij hebben is verminderd, namelijk ruim acht op de tien. Inwoners geven het minst vaak aan dat een gezond eetpatroon heeft geleden onder de coronacrisis.
- Inwoners van Centrum zijn minder vaak van mening dat de coronacrisis voor hen grote persoonlijke gevolgen heeft gehad. Fysieke gezondheid, sociale contacten, gezond eten en de financiële positie gingen minder vaak (sterk) achteruit.
- De meeste Hilversummers zijn redelijk tevreden over de handhaving van de coronamaatregelen.
- In Noord-Oost zijn de inwoners het vaakst tevreden over de handhaving van de maatregelen in Hilversum (47 procent).

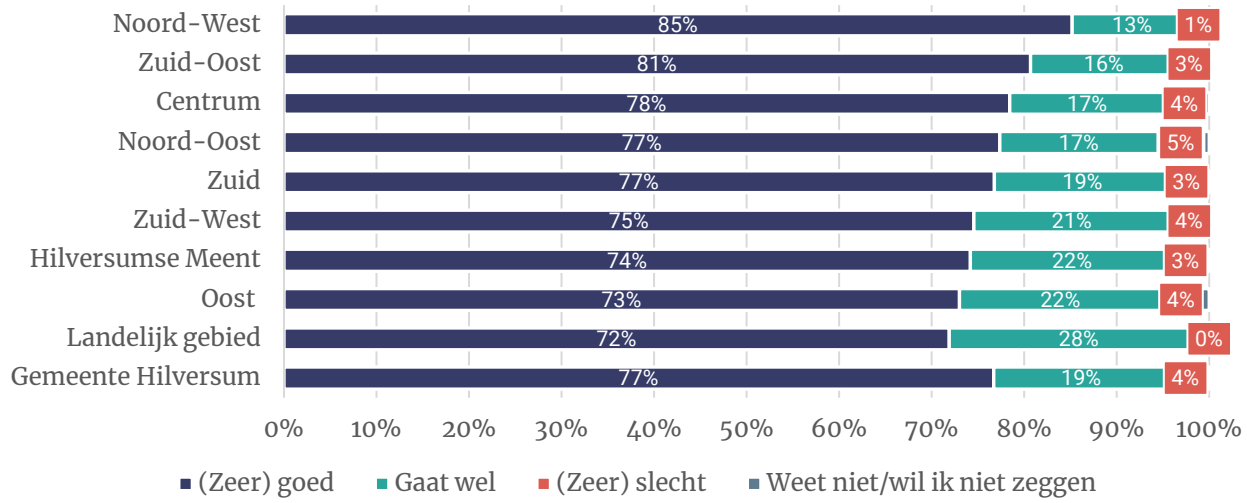
3.1 Zorg en welzijn en sociale acceptatie

3.1.1 Ruim driekwart van de inwoners ervaart goede gezondheid

Veel Hilversummers ervaren een goede gezondheid, ruim driekwart van de inwoners beoordeelt de eigen gezondheid als zeer goed of goed (Figuur 3.1). Dit is niet aanzienlijk anders dan in 2020 (77%) Een heel klein deel (4%) geeft aan een slechte tot zeer slechte gezondheid te ervaren, dit is niet veranderd ten opzichte van vorig jaar. Het percentage inwoners dat zegt 'gaat wel' ten aanzien van de gezondheid is in 2021 (19%) iets groter dan in 2020 (17%), maar gelijk aan 2019.

Inwoners van Noord-West en Zuid-Oost zijn het positiefst over hun eigen gezondheid, ruim acht op de tien inwoners geven aan een zeer goede of goede gezondheid te ervaren. In het landelijk gebied beoordelen de minste inwoners hun eigen gezondheid als (zeer) goed, namelijk iets meer dan zeventig procent. In Noord-Oost stelt het grootste aandeel inwoners (5%) dat zij hun eigen gezondheid zien als (zeer) slecht.

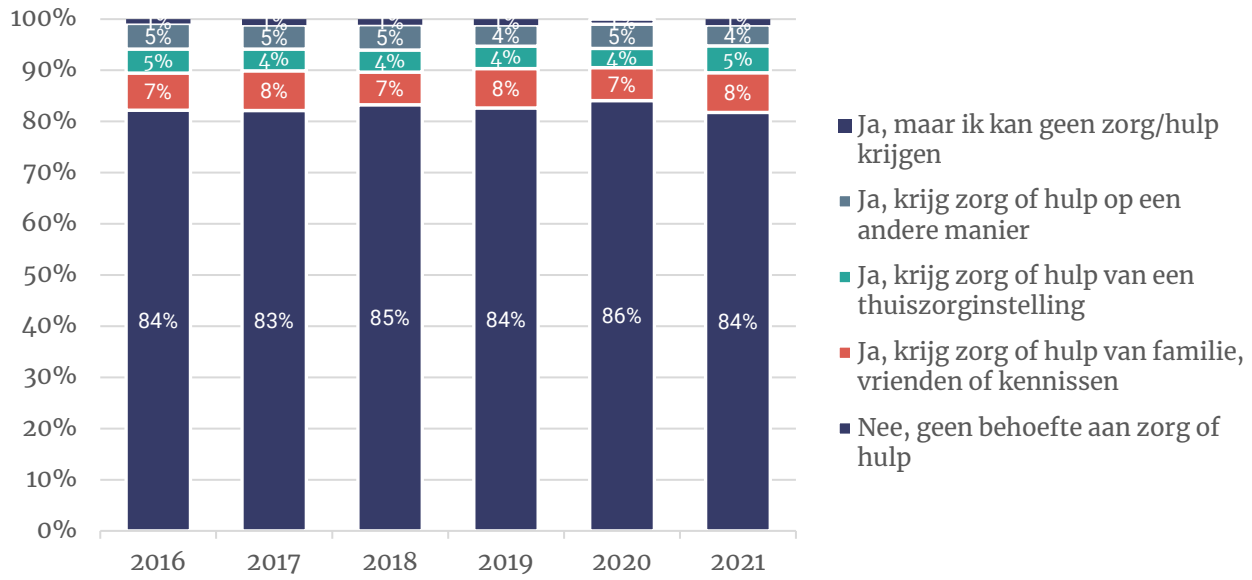
Figuur 3.1 - Beoordeling gezondheid naar wijk

3.1.2 Aantal inwoners dat hulp ontvangt van thuiszorginstelling of de eigen omgeving is gestegen

Een ruime meerderheid (84%) van de inwoners heeft geen behoefte aan zorg of hulp (Figuur 3.2). Dit aandeel is afgenomen ten opzichte van 2020 (toen 86%) en is vergelijkbaar met 2019. Ongeveer een zesde van de inwoners heeft behoefte aan hulp en ontvangt deze ook. Net als vorig jaar wordt het grootste deel van de hulp gegeven door familie, vrienden of kennissen. Slechts een procent van de inwoners geeft aan wel behoefte te hebben aan hulp, maar deze niet te ontvangen. Het aantal Hilversummers dat hulp krijgt van familie, vrienden of kennissen of van een thuiszorginstelling is ten opzichte van 2020 significant toegenomen.

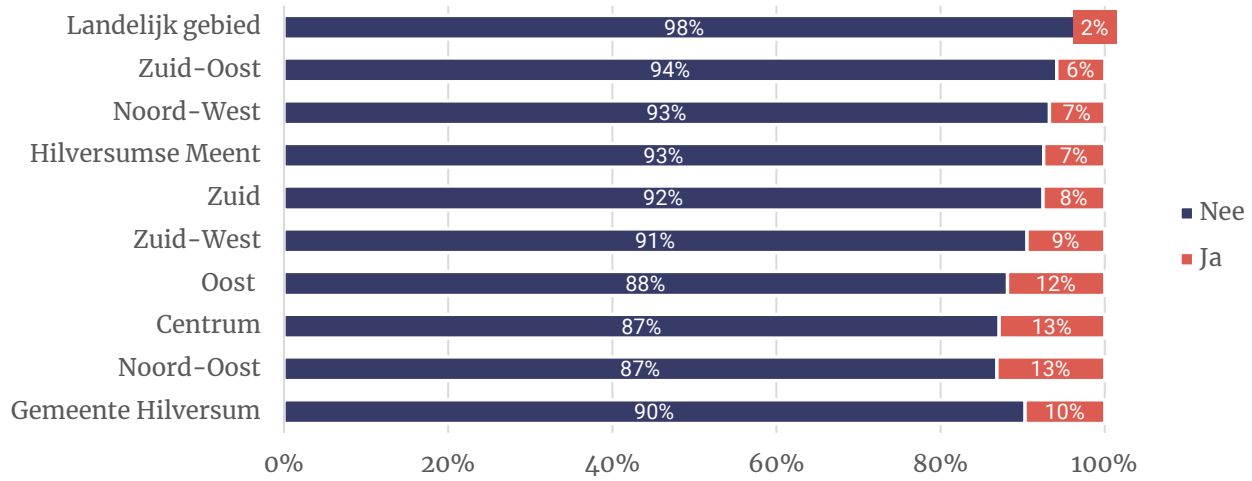
Figuur 3.2 - Behoefte aan zorg of hulp binnen huishouden naar jaar

3.1.3 Negen op de tien inwoners hebben geen ervaring met discriminatie

Een op de tien inwoners heeft in het afgelopen jaar zelf een ervaring gehad met discriminatie. In vergelijking met eerdere jaren is dit stabiel gebleven. De wijken laten wel wat onderlinge verschillen zien. In het landelijke gebied ervaren de inwoners de minste discriminatie, slechts twee procent geeft aan zelf gediscrimineerd te zijn in de afgelopen twaalf maanden. Ten opzichte van vorig jaar, toen 24 procent aangaf wel eens een ervaring met discriminatie te hebben gehad, is dit een significante afname. De steekproef van het landelijk gebied is wel klein (n=20), dus hiermee moet men rekening houden bij het interpreteren van de resultaten. In Noord-Oost en Centrum geven inwoners het vaakst aan (13%) dat zij zich in het laatste jaar wel eens gediscrimineerd hebben gevoeld.

Figuur 3.3 - Eigen ervaring met discriminatie afgelopen jaar naar wijk

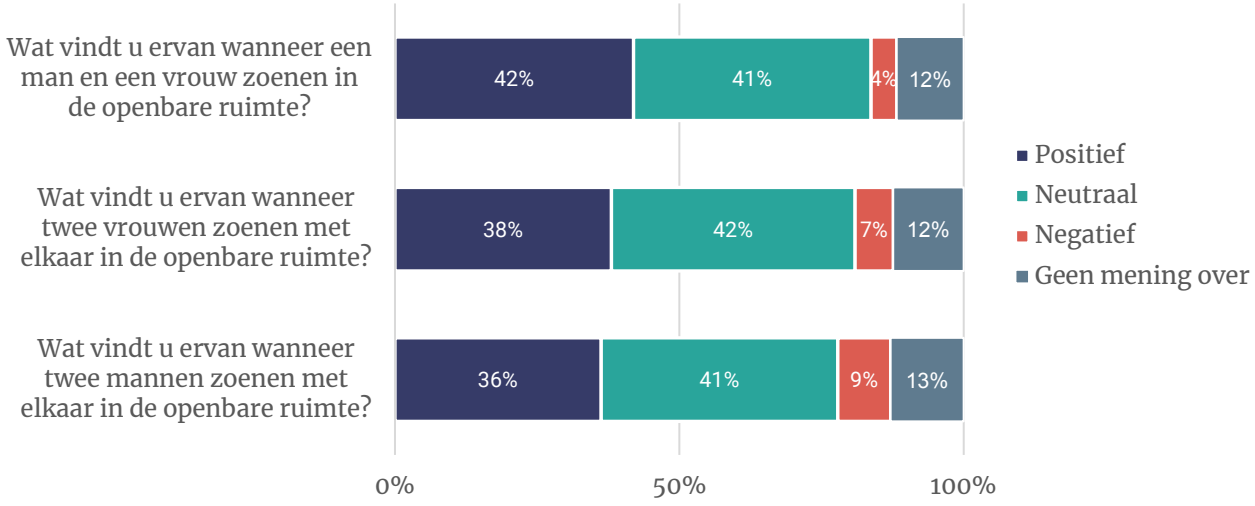

Inwoners geven aan vooral gediscrimineerd te worden op basis van herkomst/huidskleur (2,6%), leeftijd (2,4%) of op grond van iets anders (2,7%). Bij ‘iets anders’ noemen inwoners vaak dat zij zich gediscrimineerd voelen door de QR-code of de ‘vaccinatieplicht’ voor corona.

3.1.4 Meer inwoners van Hilversum positief over uiting seksuele geaardheid in openbaar

Ongeveer vier op de tien inwoners van Hilversum staat neutraal tegenover uitingen van verschillende soorten seksuele geaardheid in het openbaar (Figuur 3.4). Dit is iets minder dan in 2020. Meer mensen staan positief tegenover uitingen van seksuele geaardheid in het openbaar dan vorig jaar, bij negatieve gevoelens zijn er nauwelijks veranderingen opgetreden. Er is wel nog steeds de meeste sociale acceptatie voor een zoenende man en vrouw in een openbare ruimte (42%) en de minste acceptatie voor twee zoenende mannen (36%).

Figuur 3.4 - Mening over uiten seksuele geaardheid

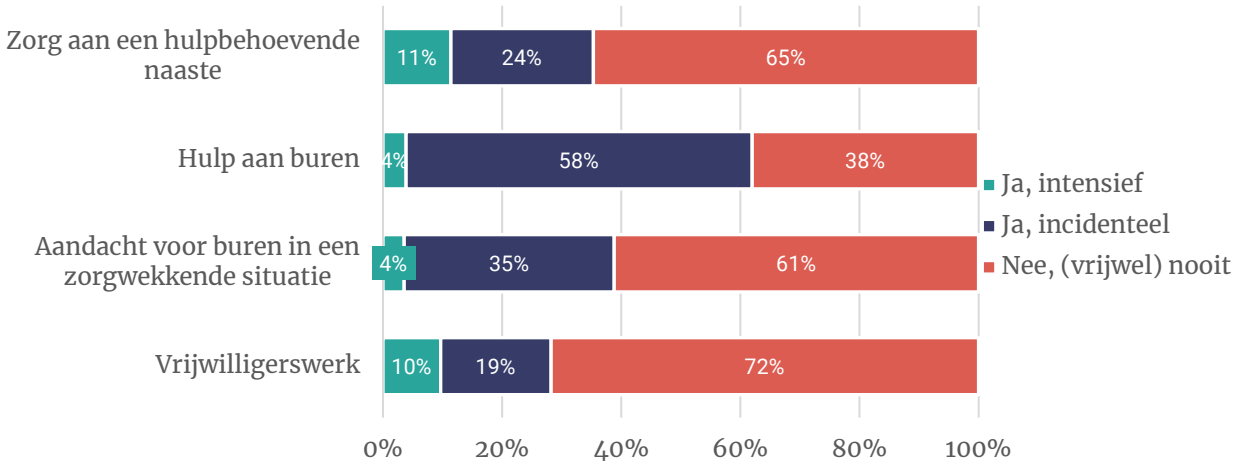
3.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk

3.2.1 Het aantal Hilversummers dat vrijwel nooit hulp biedt aan buren is afgenomen

Als het gaat om het inzetten voor anderen, geven de meeste inwoners aan dat zij hulp bieden aan buren. Ongeveer zes op de tien inwoners doet dit wel eens (Figuur 3.5). In vergelijking met 2020 is het aantal inwoners dat (vrijwel) nooit hulp biedt aan buren significant gedaald. Het grootste deel van de inwoners verleent deze hulp incidenteel. Slechts vier procent verleent intensieve hulp aan buren.

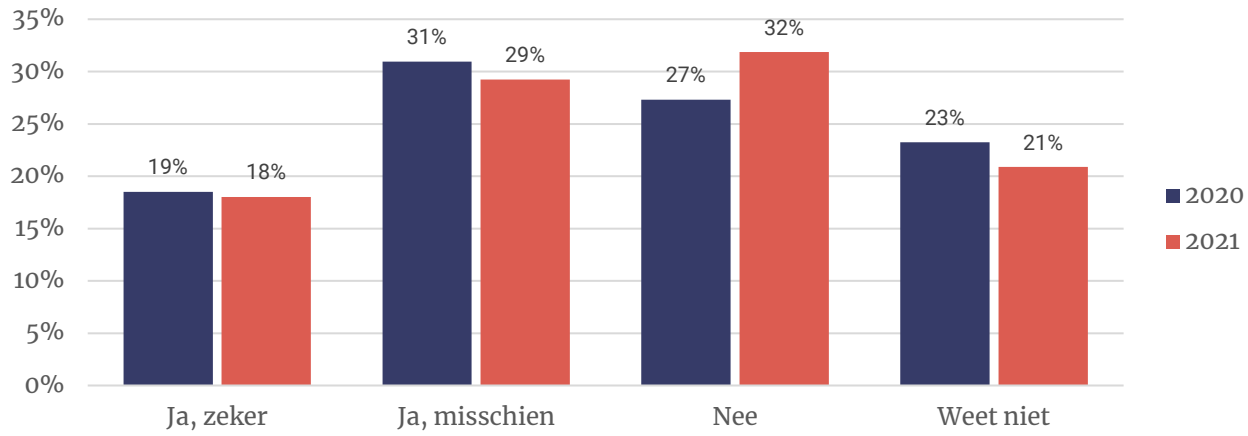
Een wat kleiner aandeel van de Hilversummers, ongeveer vier op de tien, geeft aan dat zij incidenteel of intensief aandacht hebben voor buren in een zorgwekkende situatie. Na hulp aan buren wordt door vijfendertig procent van de inwoners ook zorg verleend aan een hulpbehoevende naaste. Een kleiner deel van de inwoners (11%) verleent deze zorg intensief. Vrijwilligerswerk wordt het minst vaak gedaan van de verschillende vormen van inzetten voor anderen. Ongeveer dertig procent doet dit incidenteel of intensief.

Figuur 3.5 - Inzetten voor anderen of maatschappelijke doelen in het afgelopen jaar

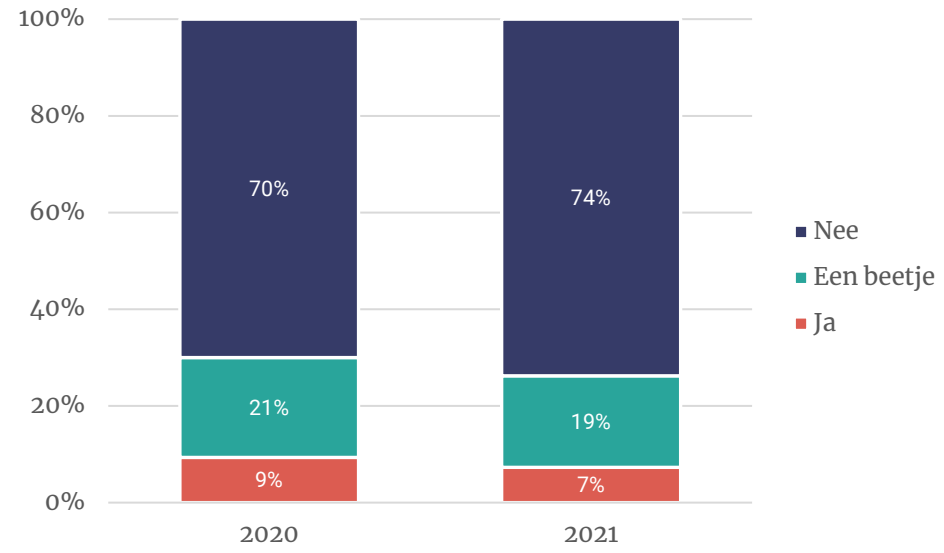
Naast een significante toename van het aantal Hilversummers dat incidenteel hulp biedt aan buren, zijn er geen duidelijke veranderingen opgetreden bij de andere vormen van maatschappelijke hulp. De ontwikkelingen zijn beperkt. Het aantal mensen dat aangeeft in de nabije toekomst geen vrijwilligerswerk te gaan of blijven doen, is significant toegenomen (van 27 naar 32 procent). Het aantal mensen dat nog twijfelt, is juist gedaald. (Figuur 3.6).

Figuur 3.6 – Bereidheid om zich te blijven inzetten voor anderen of maatschappelijke doelen in de nabije toekomst (Basis: alle mensen die aangeven intensief of incidenteel hulp te bieden)

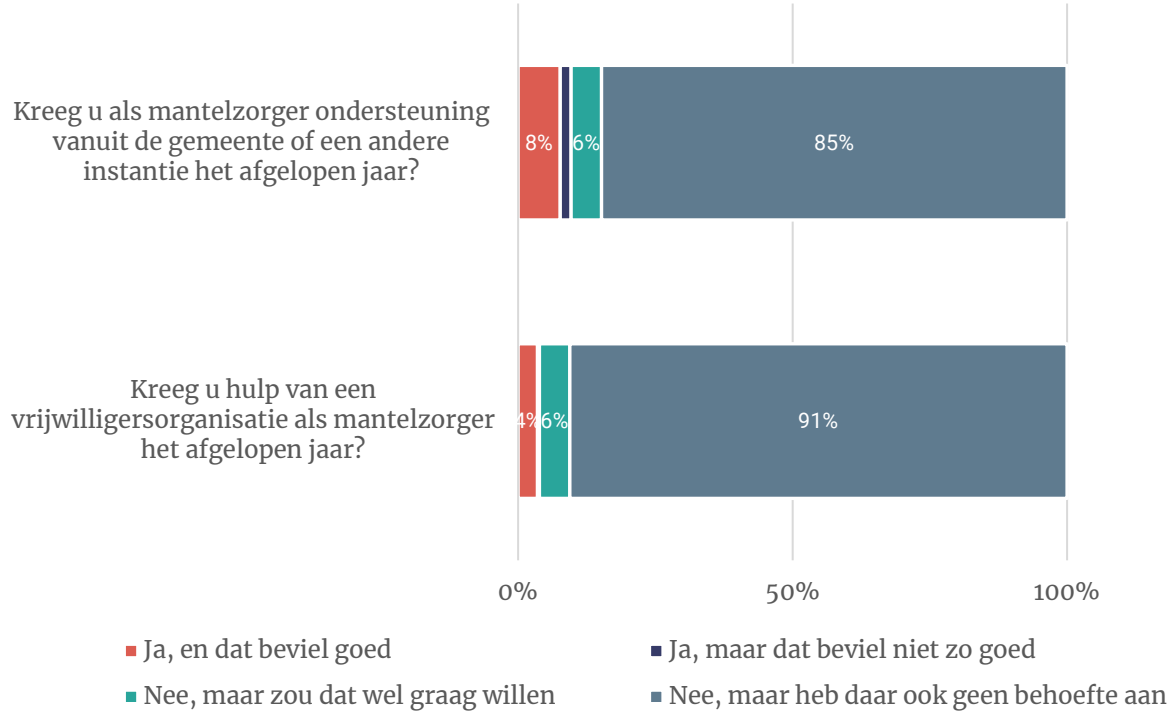

Ondanks de mogelijke extra zorg vanwege de coronacrisis gaf een kwart van de mantelzorgers aan dat zij zich (een beetje) overbelast hebben gevoeld in het afgelopen jaar (Figuur 3.7). Dit aandeel ligt lager dan vorig jaar, toen 30 procent zich (een beetje) overbelast voelde. Het merendeel van de mantelzorgers (85 tot 91 procent) hebben afgelopen jaar geen ondersteuning ontvangen bij hun taken (Figuur 3.8). Voor ongeveer 6 procent van hen zou deze ondersteuning echter wel welkom zijn.

Figuur 3.7 - Voelde u zich als mantelzorger overbelast het afgelopen jaar?

Figuur 3.8 - Kreeg u hulp of ondersteuning als mantelzorger het afgelopen jaar?

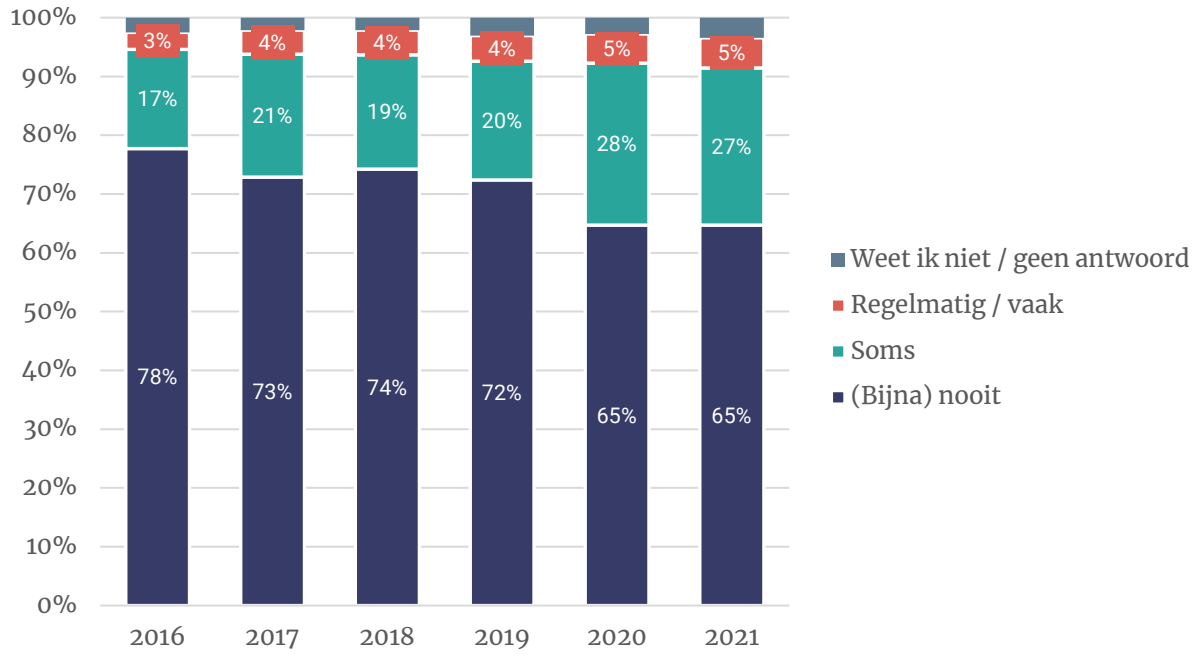

3.3 Sociale contacten

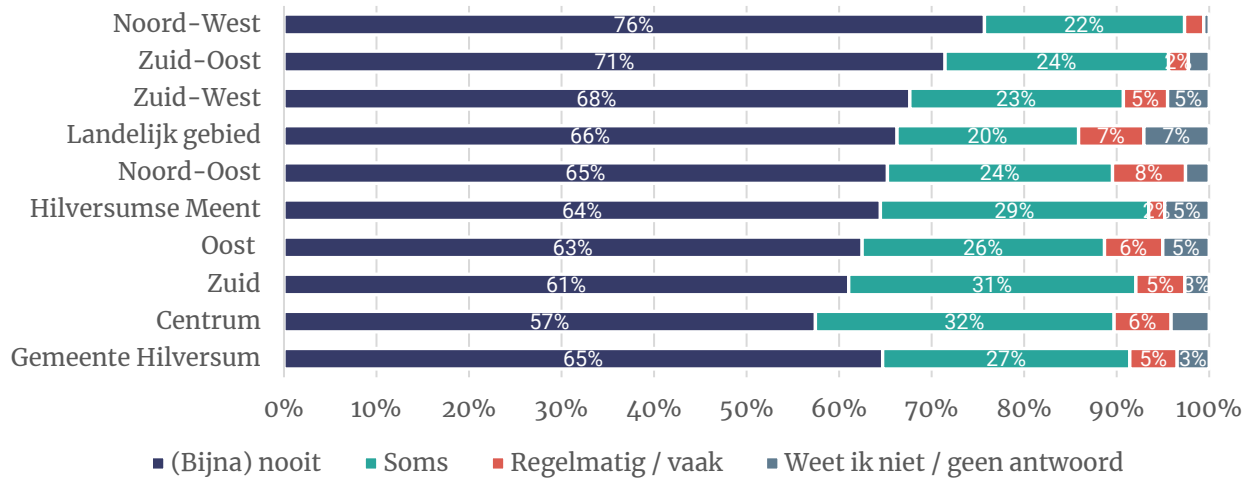
3.3.1 Een derde van de inwoners geeft aan zich weleens eenzaam te voelen

Bijna een derde van de Hilversummers voelt zich weleens eenzaam, ongeveer net zoveel als vorig jaar (Figuur 3.9). Het grootste deel van de inwoners dat zich weleens eenzaam voelt, geeft aan dat dit soms het geval is (27%). Een klein deel, namelijk vijf procent, voelt zich regelmatig tot vaak eenzaam. In vergelijking met 2020 hebben er geen significante veranderingen plaatsgevonden in hoeveel mensen zich weleens eenzaam voelen en hoe vaak dit het geval is. Over de langere termijn is er wel een toename zichtbaar in het aandeel inwoners dat zich soms, regelmatig of vaak eenzaam voelt.

Figuur 3.9 - Voelt u zich weleens eenzaam?

Figuur 3.10 - Voelt u zich weleens eenzaam? Uitgesplitst naar wijk

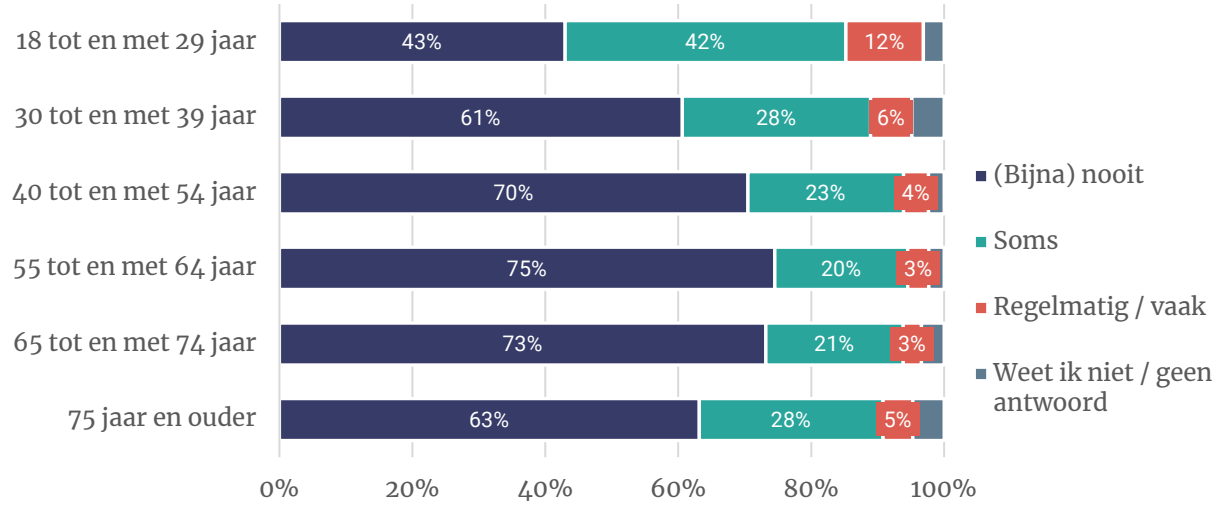

In de wijken Centrum en Zuid voelen mensen zich het vaakst eenzaam, iets minder dan vier op de tien inwoners geven aan soms tot vaak gevoelens van eenzaamheid te ervaren (Figuur 3.10). In Zuid was er vorig jaar iets minder eenzaamheid, al gaat het om een beperkte ontwikkeling. In Zuid-Oost en Noord-West voelt het kleinste deel van de inwoners zich eenzaam (beide ongeveer een kwart). In Noord-West geven mensen bovendien significant minder vaak aan zich regelmatig eenzaam te voelen dan in 2020.

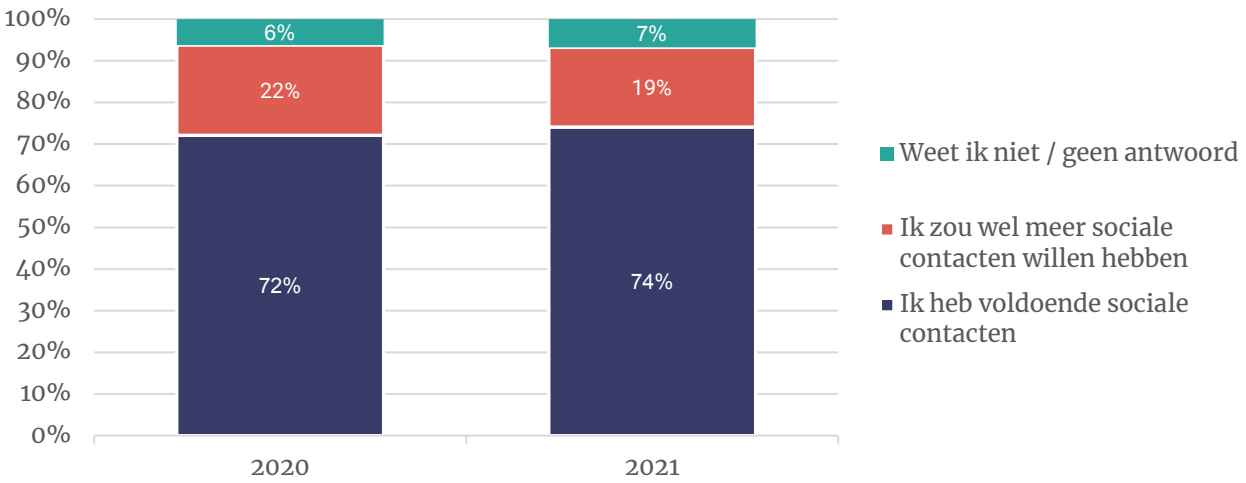
3.3.2 Eenzaamheid het grootst onder jongeren en oudste leeftijdsgroep

Jongeren (18 t/m 29 jaar) ervaren opvallend vaker gevoelens van eenzaamheid in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen (Figuur 3.11). Ruim vier op de tien jongeren geeft aan dat zij zich weleens eenzaam voelen. Jongeren voelen zich significant vaker eenzaam ten opzichte van alle andere leeftijdsgroepen. De leeftijdsgroepen tussen 40 en 75 jaar voelen zich het minst vaak eenzaam.

Figuur 3.11 - Voelt u zich weleens eenzaam? Uitgesplitst naar leeftijdscategorie

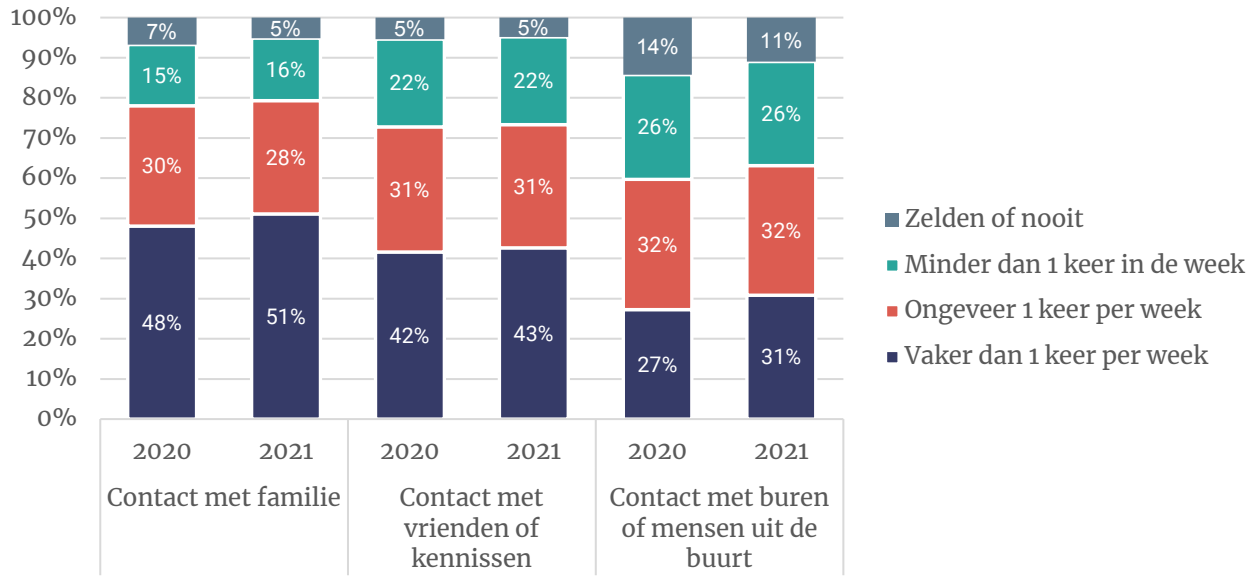
Figuur 3.12 - Heeft u voldoende sociale contacten of heeft u behoefte aan meer?

3.3.3 Aantal inwoners met meer behoefte aan sociale contacten afgenomen

Drie op de vier Hilversummers geeft aan voldoende sociale contacten te hebben (Figuur 3.12). In vergelijking met vorig jaar is het aantal inwoners dat behoefte heeft aan meer sociale contacten, significant afgenomen (van 22% naar 19%). Dit is een opvallend gegeven, aangezien we eerder zagen dat het aantal mensen dat zich weleens eenzaam voelt niet is afgenomen (Figuur 3.11). Inwoners onderhouden hebben het vaakst contact met familie, vrienden of kennissen, ruim de helft van de inwoners heeft meerdere keren per week contact met deze personen (Figuur 3.13). In vergelijking met 2020 vertoont de frequentie van contact voor de verschillende categorieën weinig veranderingen. Inwoners geven wel vaker aan dat zij meerdere keren per week contact hebben met buren (van 27% naar 31%), zij hebben juist minder vaak zelden of nooit contact met buren (van 14% naar 11%).

Figuur 3.13 - Sociale contacten frequentie

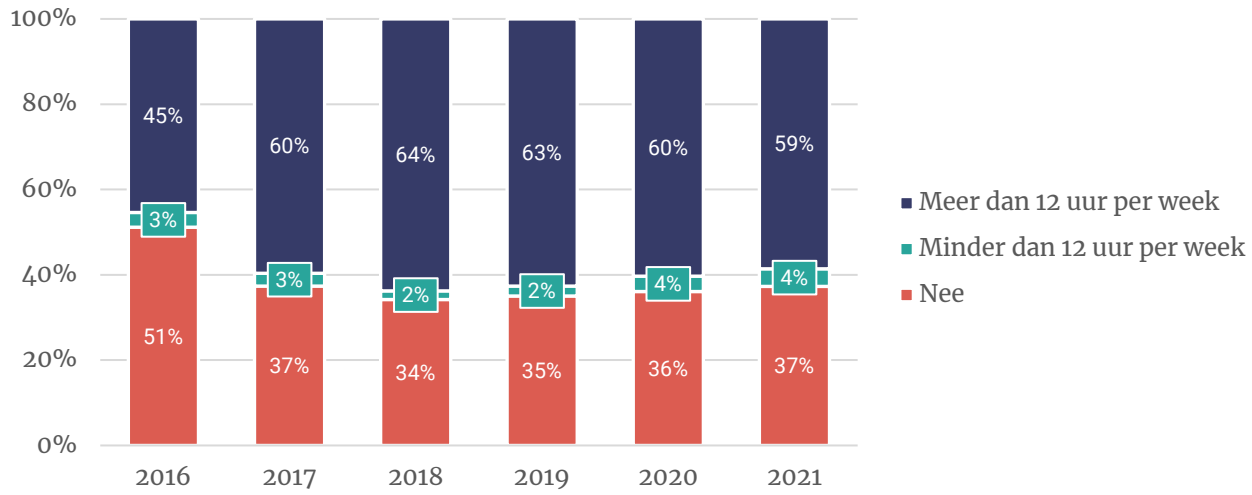

3.4 Arbeid en werkgelegenheid

3.4.1 Zes op de tien inwoners heeft een betaalde baan

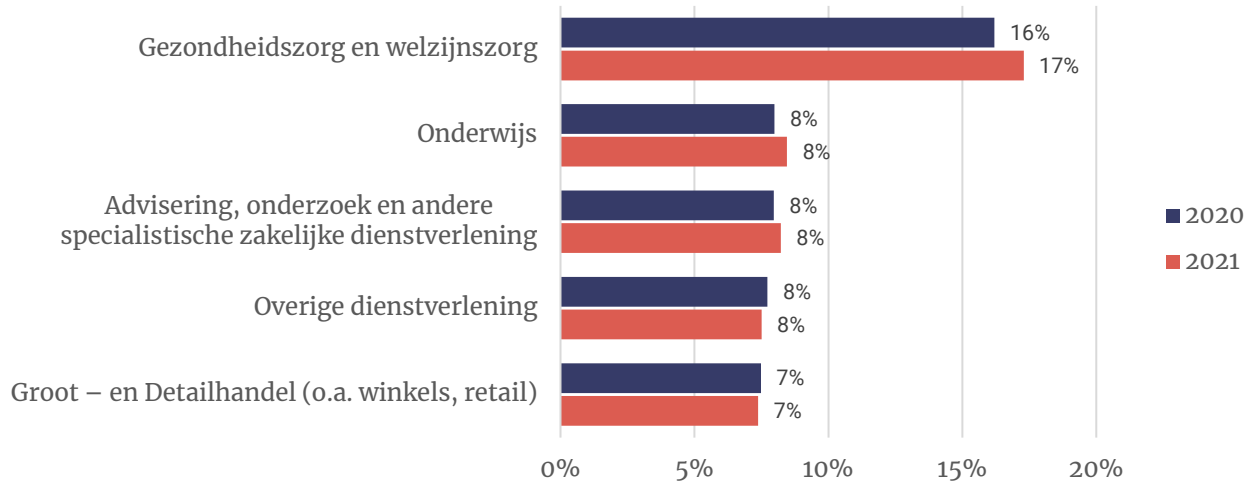
Het aandeel inwoners met een betaalde baan is in vergelijking met 2020 nagenoeg gelijk gebleven (Figuur 3.14). Ruim zes op de tien Hilversummers heeft betaald werk. Er is ook weinig veranderd in de verhouding tussen het aantal banen van meer of minder dan 12 uur per week. Nog steeds heeft het grootste deel van de inwoners een betaalde baan van 12 uur of meer per week.

Figuur 3.14 - Hebben van een betaalde baan naar jaar

De meeste inwoners van Hilversum zijn werkzaam in de sector gezondheids- en welzijnszorg, net zoals vorig jaar (Figuur 3.15). Bij de categorie anders (12%) worden onder andere ICT, kinderopvang en autobedrijven- en garages meerdere keren genoemd. In 2020 zat media in de top 5 arbeidssectoren en behoorde ‘overige dienstverlening’ nog niet tot de top 5 meest beoefende sectoren. Verder zijn er in vergelijking met 2020 weinig veranderingen opgetreden in de top 5.

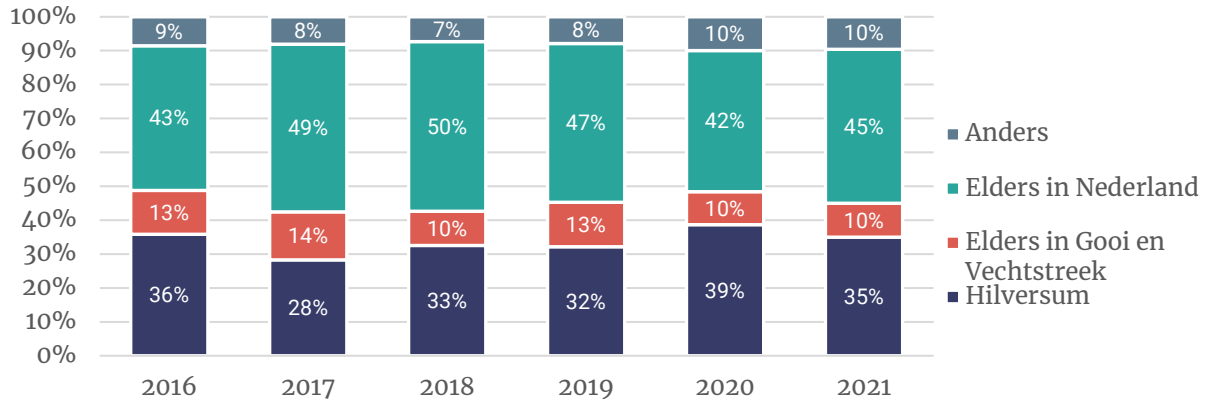
Figuur 3.15 – Top 5 arbeidssectoren

3.4.2 Inwoners zijn vaker buiten Hilversum gaan werken

Iets minder dan de helft van de inwoners met een betaalde baan geeft aan dat zij in Hilversum of ergens anders in de regio Gooi en Vechtstreek werkzaam zijn (Figuur 3.16). Vijfendertig procent heeft een baan in Hilversum, iets minder dan het aandeel van vorig jaar (39%). De meeste Nederlanders werken ergens anders in Nederland. In vergelijking met 2020 is het aandeel inwoners dat ergens anders in Nederland werkt toegenomen ten koste van het aandeel dat in Hilversum zelf werkt. Hilversummers hebben dus vaker een baan verder van huis.

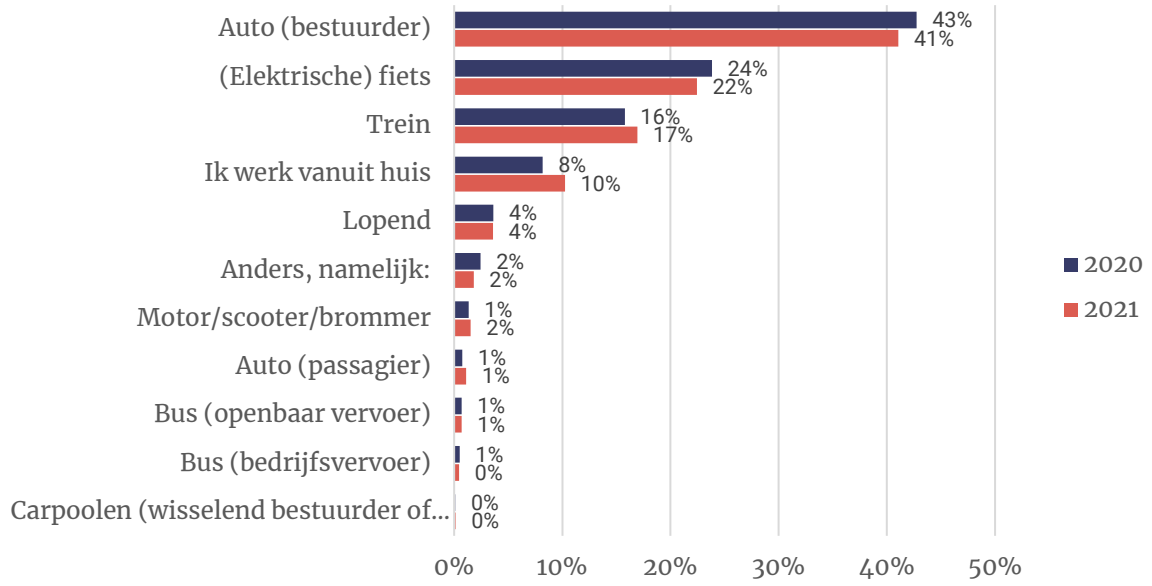
Figuur 3.16 – Waar vinden werkzaamheden plaats (basis: inwoners die aangeven werk te hebben)

3.4.3 Hilversummers gaan vooral met de auto naar het werk

Aan Hilversummers met een betaalde baan is gevraagd met welk vervoersmiddel zij naar het werk reizen. Net als vorig jaar geven de meeste inwoners, namelijk vier op de tien, aan dat zij hiervoor de auto gebruiken. Daarna volgen de fiets (22%) en de trein (17%). Het aantal inwoners dat aangeeft dat ze vanuit huis werken is iets toegenomen, al gaat het om een beperkte ontwikkeling.

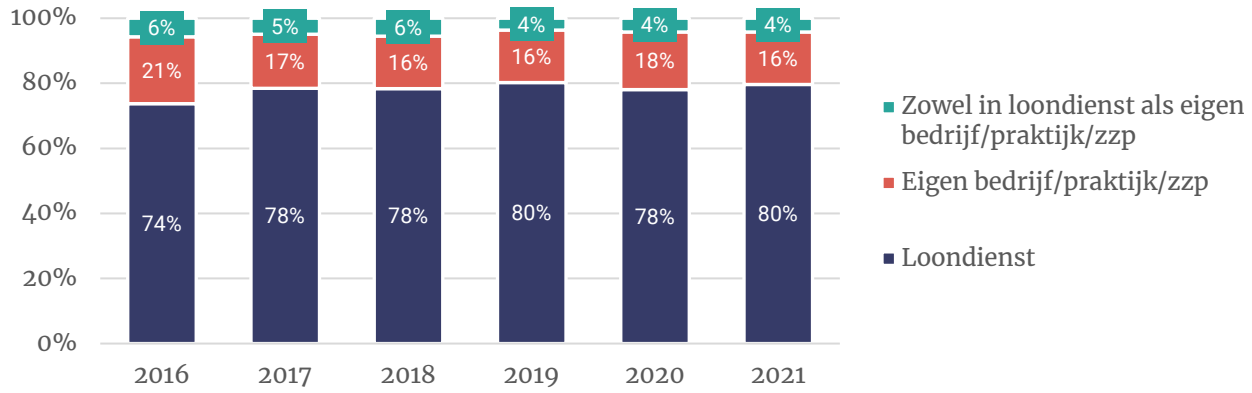
Figuur 3.17 - Vervoersmiddel voor reizen naar het werk (basis: inwoners die aangeven werk te hebben)

3.4.4 Lichte toename in werkenden in loondienst, aantal ZZP'ers juist iets afgenomen

Na een beperkte afname van het aantal werkenden in loondienst in 2020, is het aantal werkende Hilversummers in loondienst dit jaar juist weer licht toegenomen, naar 80 procent (Figuur 3.17). In ruil hiervoor laat het aantal werkenden dat werkzaam is als ZZP'er of een eigen bedrijf of praktijk heeft een lichte afname zien (van 18 procent naar 16 procent).

Figuur 3.18 - Uitsplitsing naar arbeidsrelatie per jaar (basis: inwoners die aangeven werk te hebben)

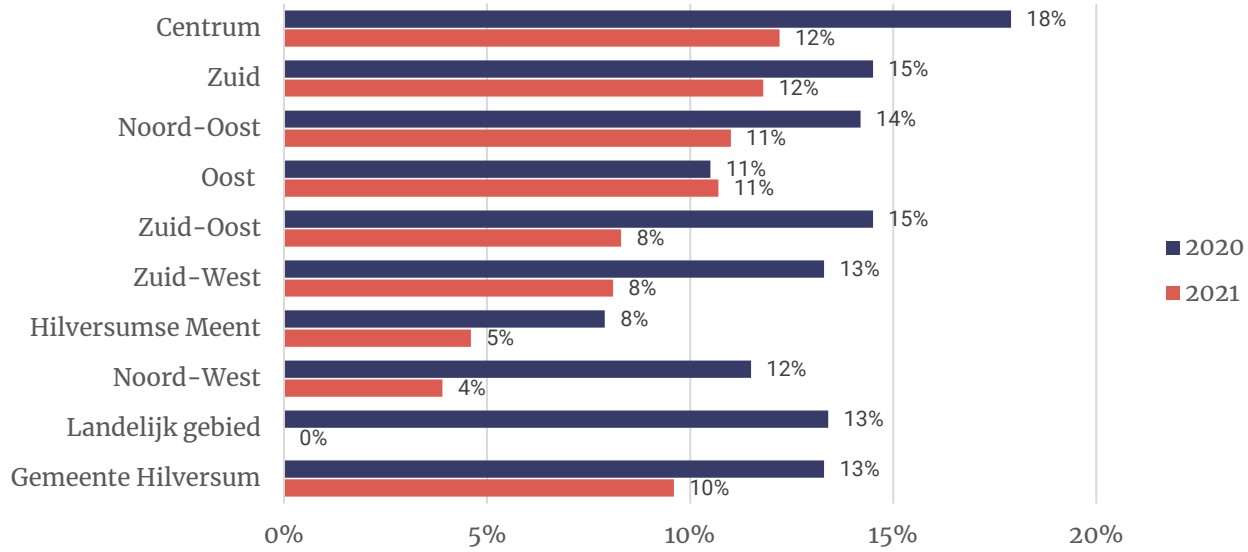
3.4.5 Meeste werkzoekende Hilversummers in Centrum en Zuid

In Centrum en Oost heeft het grootste deel van de inwoners een betaalde baan. In beide wijken werkt ongeveer zeven op de tien inwoners, dit is wel iets minder dan in 2020. In Hilversumse Meent hebben de minste inwoners een betaalde baan, namelijk ongeveer de helft.
Van alle Hilversummers, ongeacht of men al werk heeft of niet, is een op de tien op zoek naar een andere baan (Figuur 3.19). In het Centrum en Zuid is het aandeel inwoners dat op zoek is naar een (andere) betaalde baan het hoogst, al is dit aandeel in beide wijken afgenomen in vergelijking met 2020. Over het algemeen zien we in bijna alle wijken een daling in Hilversummers die op zoek zijn naar ander werk.

In Noord-West en Hilversumse Meent zijn de minste inwoners op zoek naar een (andere) betaalde baan, namelijk vijf procent of minder. In Hilversumse Meent heeft echter de helft van de inwoners geen betaalde baan. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de bevolkingssamenstelling van de wijk, er wonen relatief veel ouderen. In het landelijk gebied geeft nul procent van de inwoners aan op zoek te zijn naar een (andere) betaalde baan, maar voor deze wijk is de steekproef relatief klein.

Dit jaar is aan de werkzoekenden ook voor het eerst gevraagd hoe lang zij al op zoek zijn naar een andere baan. Het grootste deel, namelijk een derde van de werkzoekenden, zegt pas minder dan een maand op zoek te zijn. Iets minder dan twee op de tien zijn al langer dan een jaar op zoek naar een (andere) betaalde baan.

Figuur 3.19 - Op zoek naar (andere) betaalde baan of eigen bedrijf naar wijk per jaar

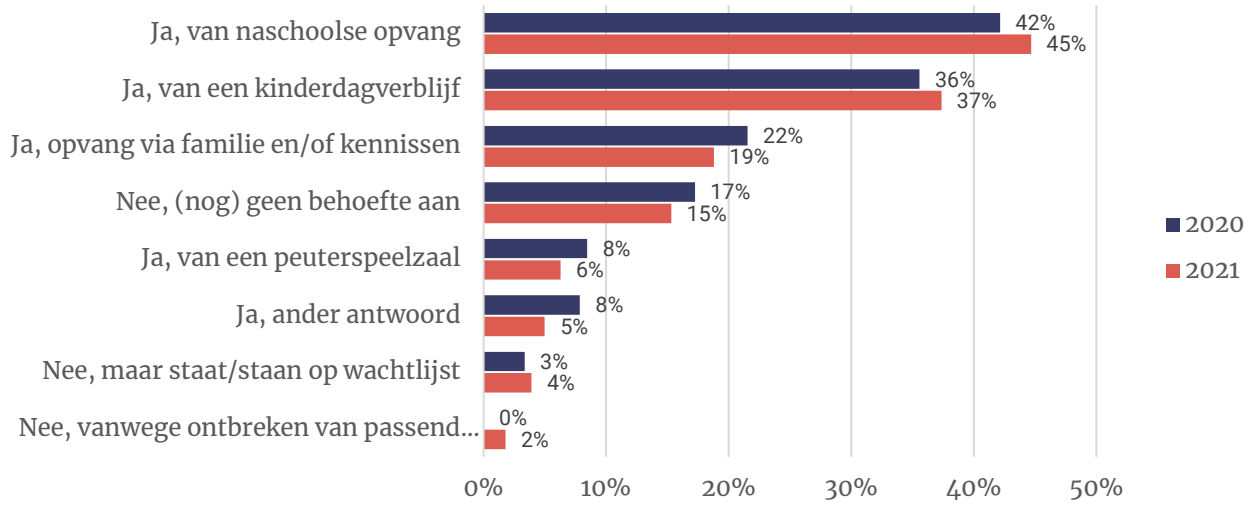

3.5 Jeugd en onderwijs

3.5.1 Naschoolse opvang opnieuw de meest gebruikte vorm van kinderopvang

Iets meer dan acht op de tien inwoners van Hilversum gebruiken geen vorm van kinderopvang, omdat dit niet voor hen van toepassing is. Dit is ongeveer net zoveel als vorig jaar. Waarschijnlijk hebben deze inwoners geen kinderen in een leeftijd waar kinderopvang nodig is. Van de inwoners voor wie kinderopvang wel van toepassing is, maakt het grootste deel gebruik van naschoolse opvang, gevolgd door een kinderdagverblijf (Figuur 3.20). Het aantal ouders dat wel behoefte heeft aan kinderopvang maar nog op de wachtlijst staat, is licht toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Het gaat wel om een beperkte ontwikkeling. Het aantal ouders dat gebruik maakt van een andere vorm van kinderopvang, lag in 2020 significant hoger. De meeste ouders noemen onder ‘andere’ opvang dat zij gebruik maken van een gastouder (aan huis).

Figuur 3.20 - Gebruik en/of behoefte aan kinderopvang (basis: inwoners voor wie dit van toepassing is)

3.6 Corona

Vanaf maart 2020 tot het voorjaar van 2022 houdt het coronavirus Nederland in zijn greep. De maatregelen die in deze periode gelden, raken iedereen. De overheid roept op om sociale contacten te verminderen en zoveel mogelijk thuis te werken. Omdat de gemeente Hilversum benieuwd is hoe Hilversummers de coronacrisis ervaren zijn er enkele vragen toegevoegd in de Hilversum Monitor.

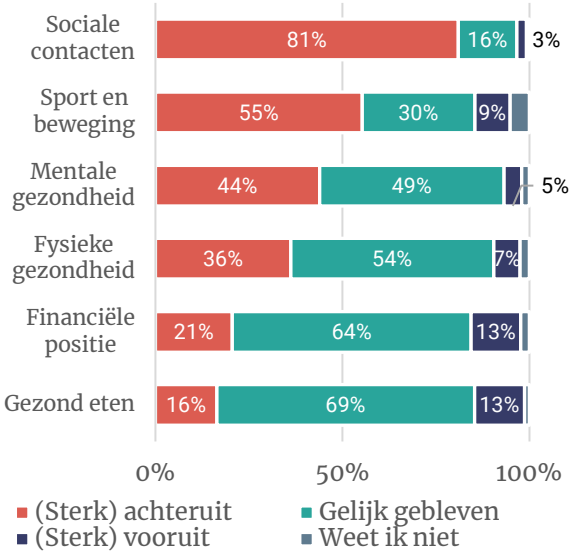
3.6.1 Effect van corona op sociale contacten nog steeds het grootst

De meeste Hilversummers merken dat als gevolg van corona de hoeveelheid sociale contacten die zij hebben is verminderd (Figuur 3.21). Ruim de helft van de inwoners geeft aan dat zij tijdens de coronacrisis minder hebben gesport en bewogen, wat wellicht samengaat met de ervaren achteruitgang van de fysieke gezondheid van sommige inwoners (36%). Bijna 45 procent van de inwoners stelt dat hun mentale gezondheid achteruit is gegaan. Inwoners geven het minst vaak aan dat hun financiële positie (21%) en een gezond eetpatroon hebben geleden onder de coronacrisis (16%). Voor deze aspecten zijn er ook de meeste inwoners die aangeven dat dit onder de coronacrisis is verbeterd (beide 13%).

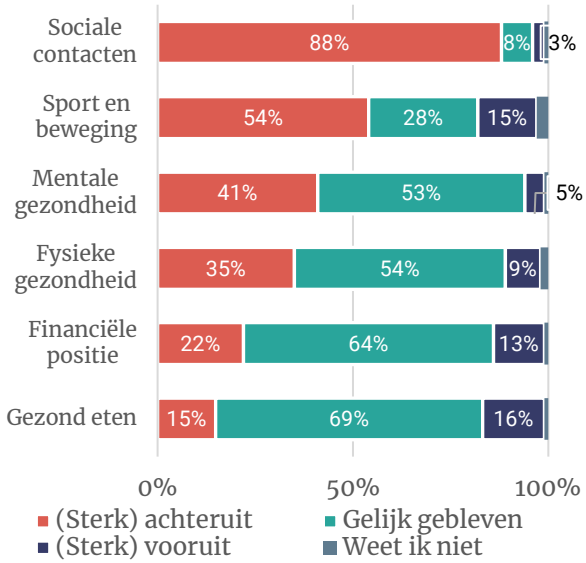
Ten opzichte van 2020 is er wat meer achteruitgang van mentale gezondheid, fysieke gezondheid en gezond eten. Tegelijk is er is minder achtuitgang in sociale contacten, maar ook zijn er minder inwoners bij wie sport en beweging vooruit is gegaan als gevolg van de coronacrisis.

Figuur 3.21 – Persoonlijke gevolgen coronacrisis

2021

2020

Tussen de wijken zijn verschillen in hoe vaak inwoners vinden dat een bepaald aspect van hun leven achteruit is gegaan als gevolg van corona. Inwoners in de wijk Centrum zijn significant vaker positief over de gevolgen van corona. De fysieke gezondheid, sociale contacten, gezond eten en de financiële positie zijn minder vaak (sterk) achteruit gegaan.

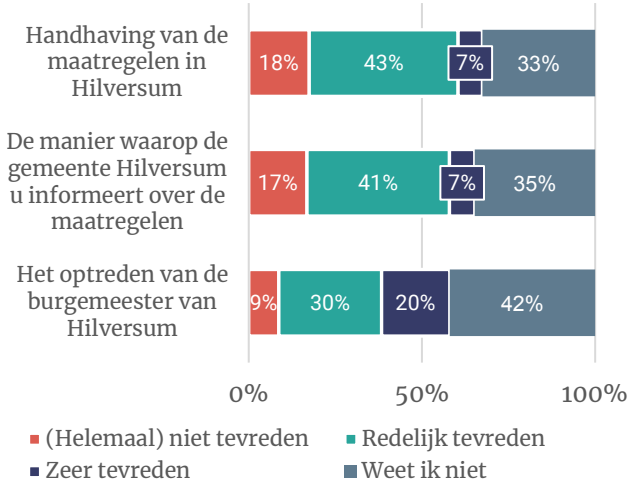
3.6.2 Ongeveer helft van de inwoners is tevreden over handhaving coronamaatregelen

De meeste Hilversummers geven aan dat ze redelijk tevreden zijn over de handhaving van de coronamaatregelen of dat ze niet goed weten hoe ze dit moeten beoordelen (Figuur 3.22). De helft van de inwoners is redelijk tot zeer tevreden over de handhaving van de maatregelen. Dit geldt ook voor het optreden van de burgemeester, hierover geeft een op de vijf inwoners aan ‘zeer tevreden’ te zijn. Ten opzichte van 2020 zijn er minder inwoners (zeer) tevreden over de handhaving van de maatregelen in Hilversum en de manier waarom de gemeente Hilversum inwoners informeert over de maatregelen. Het percentage inwoners dat geen mening heeft over de handhaving van coronamaatregelen is toegenomen.

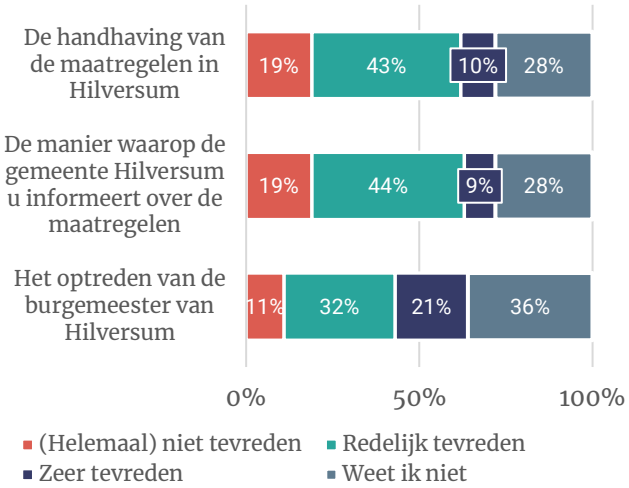
In Zuid-West, Noord-West en Noord-Oost zijn inwoners in 2021 minder tevreden over de handhaving van maatregelen in Hilversum dan een jaar eerder. In Noord-Oost is daarbij ook het percentage inwoners dat helemaal niet tevreden is toegenomen (van 3 naar 7 procent).

Figuur 3.22 – Tevredenheid met handhaving coronamaatregelen

2021

2020

Verkeer en bereikbaarheid

4 Verkeer en bereikbaarheid

In hoofdstuk vier komen verschillende aspecten op het gebied van verkeer en bereikbaarheid aan bod. Paragraaf 4.1 gaat over de mening van Hilversummers over verkeersveiligheid. Paragraaf 4.2 geeft weer wat voor vervoersmiddelen Hilversummers bezitten en hoe tevreden Hilversummers zijn met verschillende manieren van vervoer. In paragraaf 4.3 worden de rapportcijfers die Hilversummers geven wat betreft de bereikbaarheid naar het centrum weergegeven.

- Ongeveer de helft van de inwoners vindt dat er plekken zijn waar de verkeersveiligheid verbeterd kan of moet worden. In Hilversumse Meent vindt juist een grote meerderheid dat er geen plekken zijn waar het nodig is de verkeersveiligheid te verbeteren (77%).
- De (elektrische) fiets is net zoals vorig jaar het favoriete vervoersmiddel voor Hilversummers om zich mee te verplaatsen,
- Het aantal Hilversummers dat wekelijks gebruik maakt van de trein is significant toegenomen, het aandeel dat dagelijks in de trein stapt daalde juist aanzienlijk.
- De hoeveelheid parkeermogelijkheden voor inwoners dicht bij huis blijft onveranderd voor de gemeente als geheel. Inwoners van Centrum moeten hun auto wel vaker verder van hun huis parkeren dan in 2020.
- De helft van de Hilversummers weet niet of er een mogelijkheid is om een auto te delen in de buurt.
- Tevredenheid van inwoners over het gebruik van de fiets en de auto om zich door Hilversum te verplaatsen is afgenomen ten opzichte van een jaar eerder.
- Inwoners minder tevreden over bereikbaarheid per auto dan in 2020, juist wel meer te spreken over de bereikbaarheid per fiets.
- Ruim de helft van de Hilversummers vindt dat er genoeg plek is om hun fiets te stallen in het centrum. Inwoners uit Noord-Oost vinden dit significant minder vaak dan in 2020.

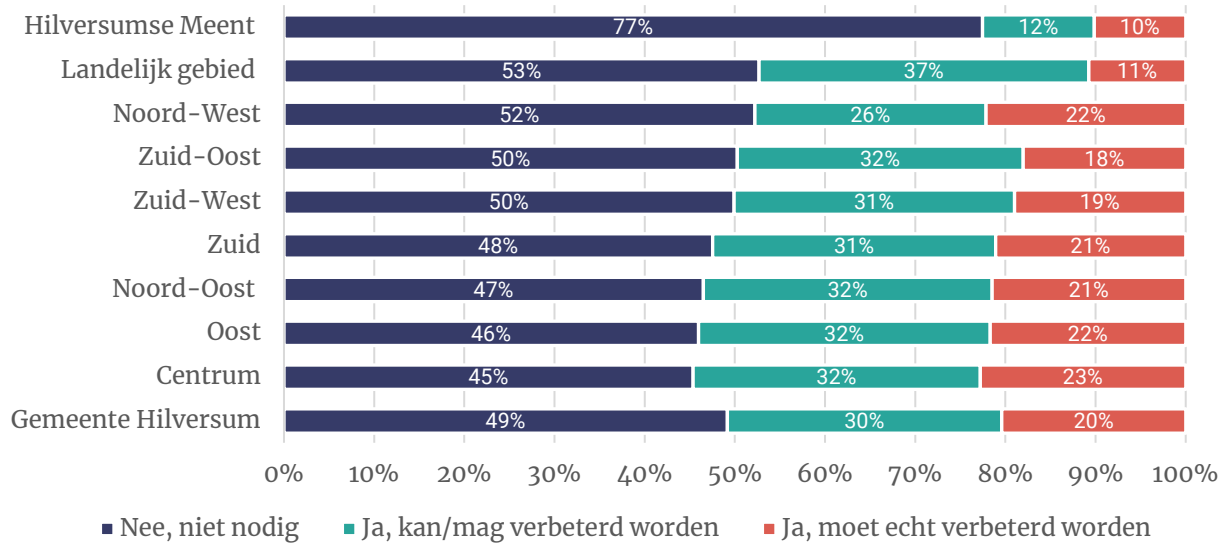
4.1 Verkeersveiligheid

4.1.1 De helft van de inwoners noemt plekken waar verkeersveiligheid toe is aan verbetering

Ongeveer de helft van de inwoners vindt dat er plekken zijn waar de verkeersveiligheid verbeterd kan of moet worden (Figuur 4.1). Om welke plekken het precies gaat is te vinden in de bijlage open antwoorden, waar de antwoorden per wijk worden beschreven. Plekken die vaker genoemd worden zijn bijvoorbeeld het Oosterspoorplein en de Gijsbrecht van Amstelstraat.

In Hilversumse Meent, gevolgd door het landelijk gebied en Noord-West, hebben inwoners het minst vaak behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid. Het aantal inwoners in Hilversumse Meent dat vindt dat verbetering van de verkeersveiligheid niet nodig is (ruim drie kwart), ligt significant hoger dan een jaar eerder. In Centrum vindt ruim de helft dat de verkeersveiligheid toe is aan verbetering, waarvan twee op de tien zeggen dat deze behoefte aan verbetering urgent is. Dit aandeel is significant toegenomen in vergelijking met 2020.

Figuur 4.1 - Zijn er plekken waar verbetering verkeersveiligheid nodig is? Uitgesplitst naar wijk

4.2 Vervoersmiddelen

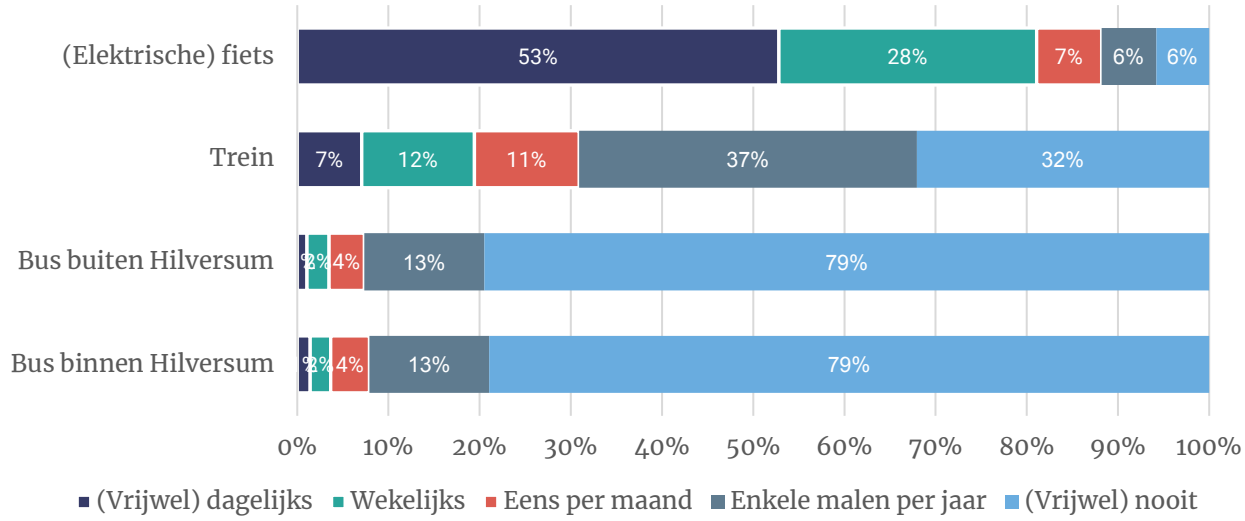
4.2.1 Hilversummers maken net zoals vorig jaar vooral gebruik van de fiets

De (elektrische) fiets is net zoals vorig jaar het favoriete vervoersmiddel voor Hilversummers om zich mee te verplaatsen (Figuur 4.2). Ruim de helft van de inwoners die een (elektrische) fiets hebben[3], gebruikt deze (vrijwel) dagelijks.

Het aantal Hilversummers dat wekelijks gebruik maakt van de trein is in 2021 significant toegenomen in vergelijking met een jaar eerder. Het aandeel dat dagelijks in de trein stapt nam juist significant af. Er is dus een daling opgetreden in de reisfrequentie met de trein. Bussen worden het minst vaak gebruikt. Twee op de tien inwoners gebruiken de bus binnen Hilversum, waarvan het grootste deel de bus maar enkele keren per jaar gebruikt. De bus buiten Hilversum wordt ongeveer net zo vaak gebruikt.

[3] *Ongeveer 29 procent van de inwoners zegt geen (elektrische) fiets te hebben, deze zijn voor de figuur buiten beschouwing gelaten.*

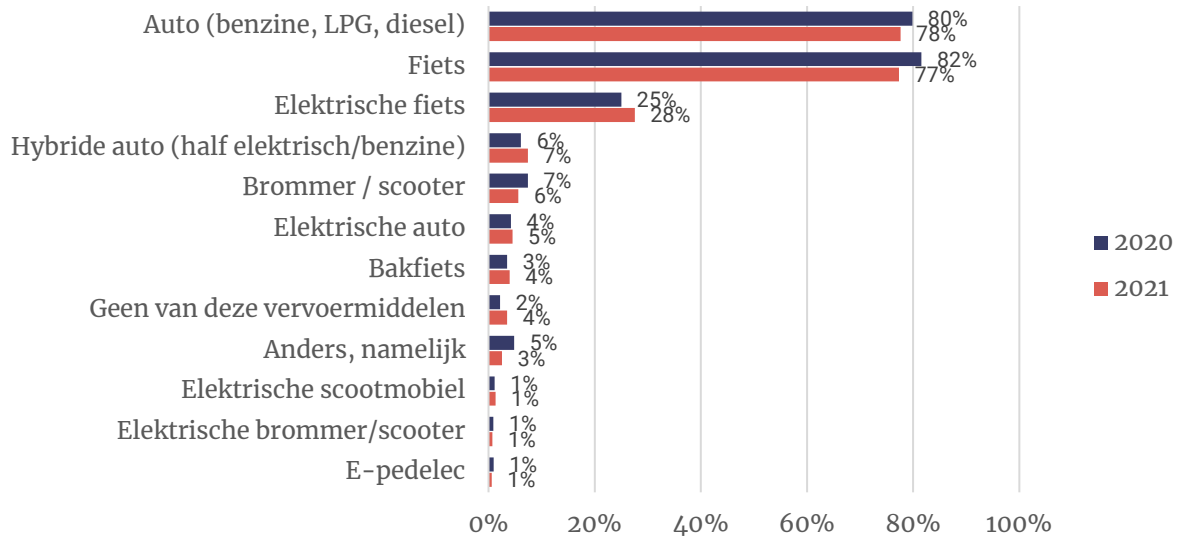
Figuur 4.2 - Frequentie gebruik openbaar vervoer en fiets

4.2.2 Meer Hilversummers in het bezit van een hybride auto

Het grootste deel van de Hilversummers geeft aan in het bezit te zijn van een auto, namelijk bijna acht op de tien (Figuur 4.3). In 2020 waren er wel significant meer Hilversummers die een auto hadden. De fiets staat net achter de auto (78%) en de elektrische fiets volgt een eind daarna op de derde plek (28%). Het aantal Hilversummers dat in het bezit is van een hybride auto is in vergelijking met 2020 significant toegenomen (van 6% naar 7,5%), ook het aantal Hilversummers dat geen van deze vervoermiddelen bezit is toegenomen.

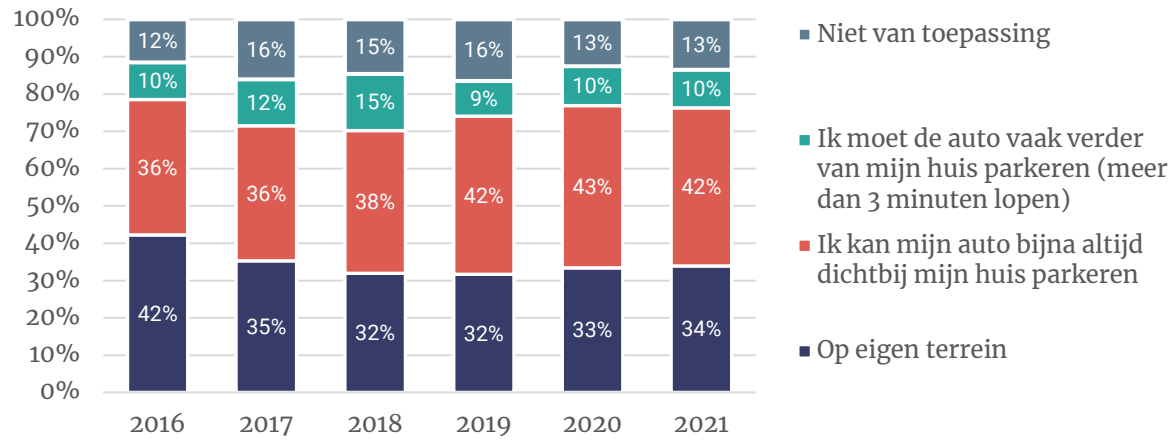
Figuur 4.3 - Bezit van vervoersmiddelen

4.2.3 Parkeermogelijkheden in de buurt voor het tweede jaar op rij onveranderd

Het aandeel inwoners dat zegt hun auto dichtbij hun eigen huis te kunnen parkeren is over het geheel niet veranderd ten opzichte van 2019 en 2020 (Figuur 4.4). Een significant groter deel van de inwoners in Centrum geeft aan dat ze hun auto vaak verder van huis moeten parkeren, in vergelijking met vorig jaar.

Figuur 4.4 - Parkeergelegenheid auto bij woning naar jaar

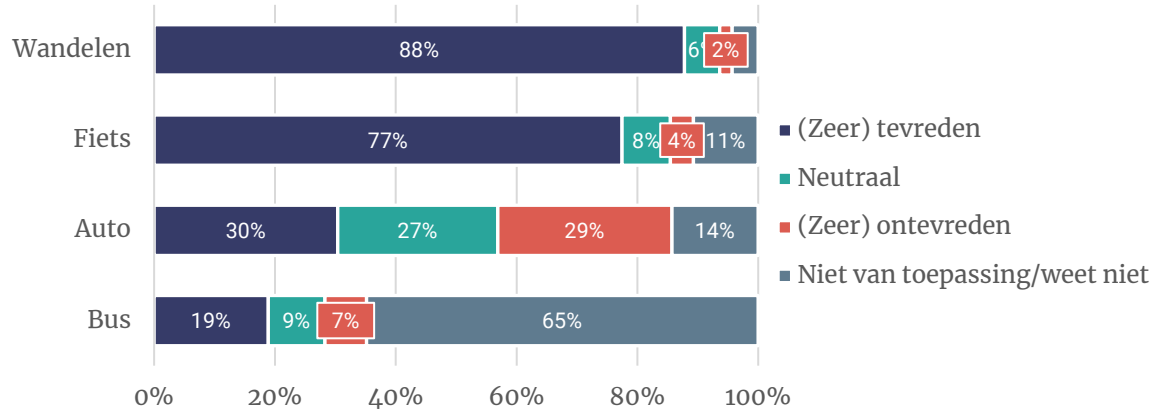
4.2.4 Net zoals vorig jaar zijn nog veel Hilversummers niet bekend met het concept 'deelauto'

Dit jaar is er net zoals in 2021 gevraagd naar het gebruik van deelvervoer. De helft van de inwoners weet niet of er een mogelijkheid is om een auto te delen in de buurt. Een op de vijf inwoners geeft aan dat als de optie zou bestaan, zij hier toch geen gebruik van zouden maken. Slechts drie procent zegt regelmatig of af en toe gebruik te maken van deelvervoer. In Oost is het aantal inwoners dat op een andere manier gebruik maakt van een deelauto, significant toegenomen. In Zuid-West steeg het aantal inwoners dat aangeeft dat er wel een mogelijkheid is voor een deelauto, maar zij hier geen gebruik van maken (van 15% naar 22%).

4.2.5 Tevredenheid over fietsen en autorijden binnen Hilversum afgenomen

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fietsen en wandelen in Hilversum, respectievelijk bijna tachtig en bijna negentig procent (Figuur 4.5). De tevredenheid over het gebruik van de fiets om zich door de woonplaats te bewegen is wel significant afgenomen in vergelijking met 2020. Over het gebruik van de auto voor reizen binnen Hilversum is men aanzienlijk minder tevreden dan een jaar eerder. Inwoners zijn het minst tevreden over reizen met de bus binnen Hilversum, maar dit heeft vooral te maken met het feit dat weinig inwoners er regelmatig gebruik van maken.

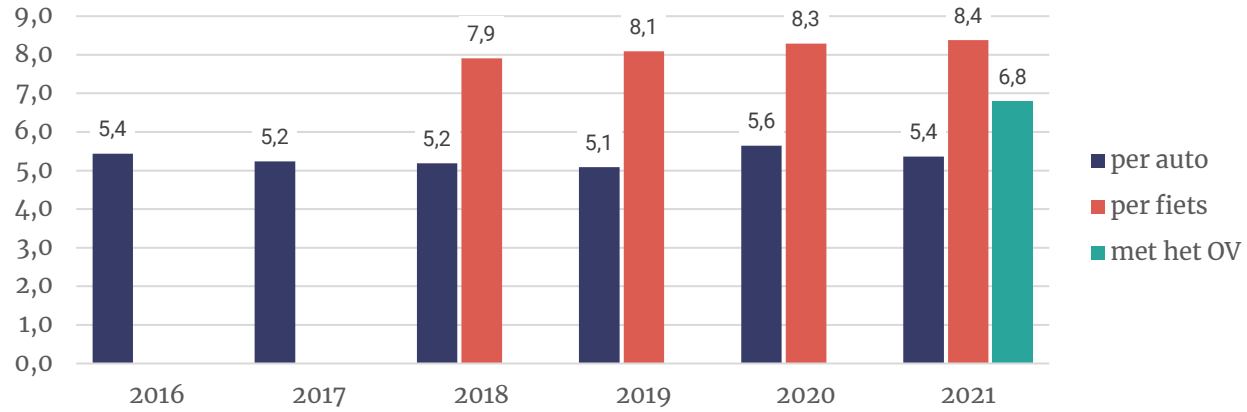
Figuur 4.5 - Tevredenheid vervoerwijzen binnen woonplaats

4.3 Bereikbaarheid

Inwoners minder tevreden over bereikbaarheid per auto, er is juist meer tevredenheid over de bereikbaarheid per fiets. In de jaren 2016 tot en met 2020 is inwoners gevraagd wat ze vinden van het bereik van het centrum per auto, vanaf 2018 is inwoners ook gevraagd hoe ze de bereikbaarheid van het centrum per fiets beoordelen (Figuur 4.6).

Figuur 4.6 - Rapportcijfer bereikbaarheid centrum van Hilversum naar jaar

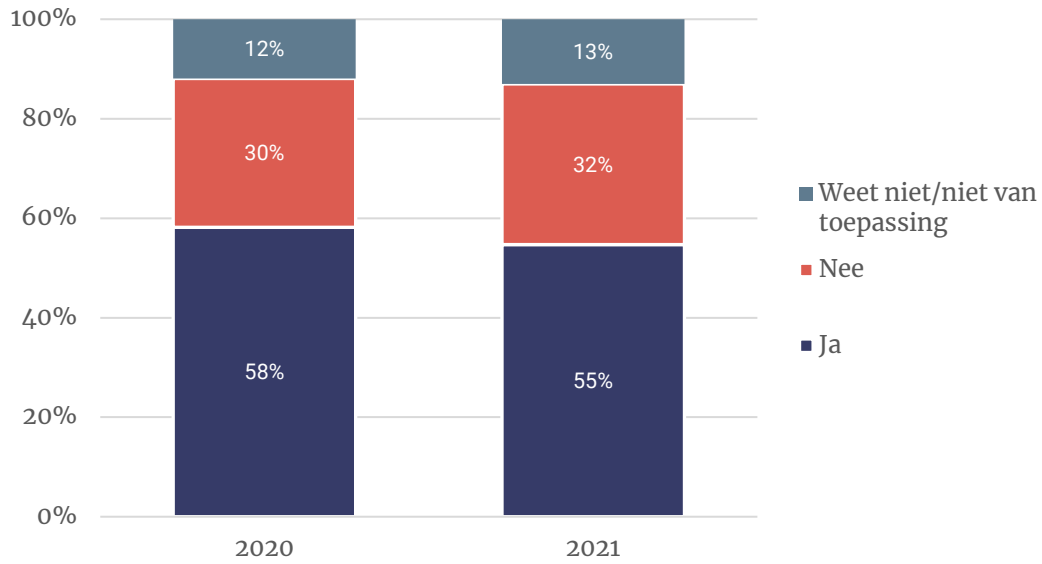
De bereikbaarheid per auto krijgt van de Hilversummers net een onvoldoende, namelijk een 5,4. De waardering hiervoor lag in 2020 nog significant hoger. Inwoners zijn positiever over de bereikbaarheid van het centrum per fiets, die zij waarderen met een 8,4. Dit is een toename in vergelijking met vorig jaar. In Hilversumse Meent beoordelen inwoners de bereikbaarheid van het centrum per auto het hoogst (6,2), voor de bereikbaarheid per fiets is dit Noord-West (8,6).

Dit jaar is aan Hilversummers ook voor het eerst gevraagd hoe zij de bereikbaarheid van het centrum met het openbaar vervoer beoordelen. Gemiddeld geven inwoners een 6,8. In Centrum geven inwoners de hoogste beoordeling voor de bereikbaarheid met het OV, namelijk een 7,8.

4.3.1 Drie op de tien Hilversummers vinden dat er onvoldoende stallingsplekken zijn voor fietsen

De meeste Hilversummers vinden dat er genoeg plek is om hun fiets te stallen in het centrum van Hilversum (55%). Ruim drie op de tien inwoners vindt juist dat dit niet zo is. In Zuid zijn inwoners het positiefst over de stallingsmogelijkheden van fietsen (60%), in het landelijk gebied is men het negatiefst (48%). In Noord-Oost is het aantal inwoners dat vindt dat er voldoende faciliteiten zijn voor het stallen van fietsen in het centrum, significant afgenomen.

Figuur 4.7 - Vindt u dat er voldoende faciliteiten zijn om uw fiets te stallen of plaatsen in het centrum?

Dit jaar is er ook voor het eerst aan inwoners gevraagd of zij vinden dat er voldoende mogelijkheden zijn om hun scooter of bromfiets te stallen in het centrum. Een op de tien inwoners zegt dat niet het geval is, een iets groter deel zegt van wel (13%). Een zeer groot deel, namelijk driekwart van de inwoners, antwoordt dat zij dit niet weten of dat dit niet op hen van toepassing is.

Recreatie

5 Recreatie

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten van vrijetijdsbesteding aanbod. In paragraaf 5.1 wordt ingegaan op sport en recreatie, in paragraaf 5.2 op cultuur, evenementen en uitgaan.

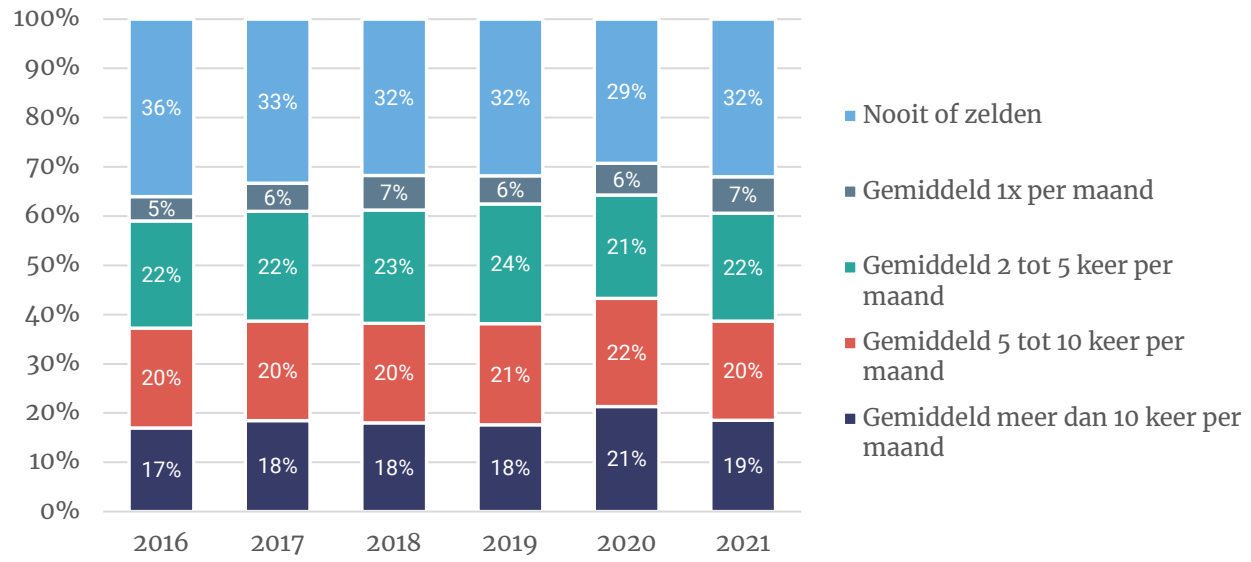
- Het aantal Hilversummers dat zelden of nooit sport is toegenomen en er zijn juist minder sporters die gemiddeld meer dan 10 keer per maand sporten.
- De meeste sporters beoefenen hun sport buiten een verenigingsverband (zes op de tien). Het aantal sporters dat sport binnen het verband van een vereniging is in vergelijking met 2020 significant toegenomen, maar ligt nog onder het niveau van 2019 en de jaren daarvoor
- Zes op de tien sportende inwoners zijn tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in Hilversum.
- Driekwart van de Hilversummers is (enigszins) bekend met het culturele aanbod in de gemeente, van deze groep zijn ruim vier op de tien (zeer) tevreden over dit aanbod.
- Ruim twee op de tien inwoners hebben in dit jaar geen culturele voorziening bezocht in Hilversum, dat is minder dan vorig jaar.
- Het restaurant is net zoals vorig jaar de meeste gekozen voorziening wanneer inwoners uitgaan in Hilversum (negen op de tien inwoners).
- Hilversummers bezochten zowel het theater als podium met livemuziek in 2020 significant vaker dan dit jaar.
- Hilversummers maken vooral gebruik van sociale media en hun sociale contacten voor informatie over culturele activiteiten. Deze kanalen werden allebei wel minder vaak gebruikt dan vorig jaar.

5.1 Sport en recreatie

5.1.1 Meer Hilversummers die zelden of nooit sporten

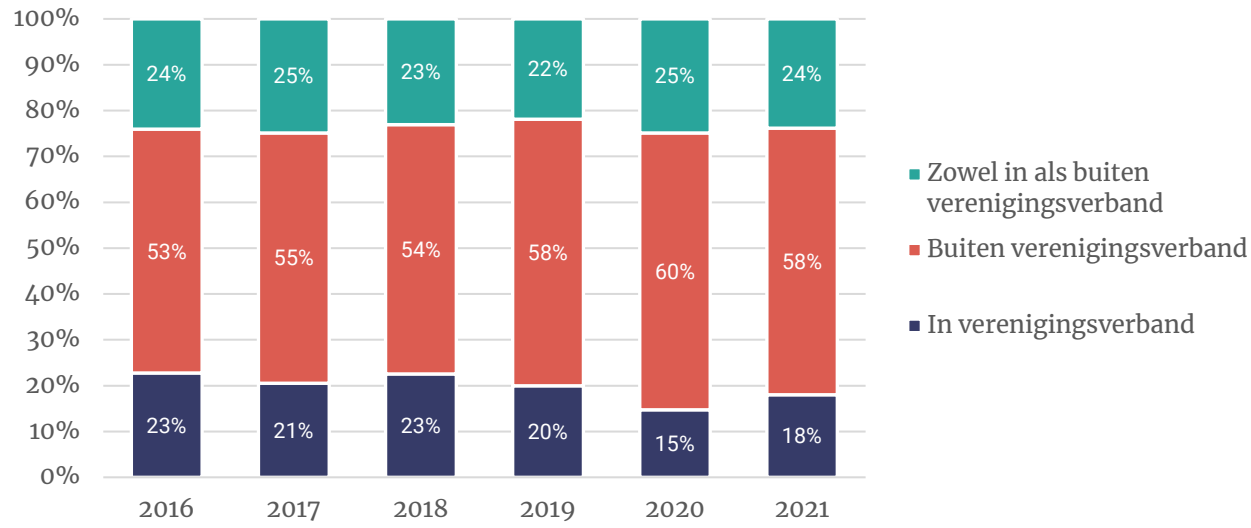
In 2021 is het aantal Hilversummers dat nooit of zelden sport significant toegenomen, terwijl inwoners van Hilversum tussen 2016 en 2020 juist steeds sportiever werden (Figuur 5.1). Drie op de tien inwoners sporten nooit of zelden. Het aandeel fanatieke sporters, dat meer dan 10 keer per maand sport, bedraagt nu 19 procent; significant lager dan in 2020.

Figuur 5.1 - Frequentie sporten afgelopen jaar

Van de inwoners die sporten, beoefenen de meeste mensen die sport(en) buiten verenigingsverband. Bijna zes op de tien inwoners sporten op die manier (Figuur 5.2). Het aantal sporters dat sport binnen het verband van een vereniging is in vergelijking met 2020 significant toegenomen. Het aandeel ligt nu op bijna twintig procent, maar ligt nog onder het niveau van 2019 en de jaren daarvoor. Het aantal sporters binnen verenigingsverband daalde in 2020 ten opzichte van eerdere jaren, dit kan worden verklaard doordat de coronamaatregelen het toen niet toestonden om in grote groepen te sporten.

Figuur 5.2 - Sporten in verenigingsverband (percentage van inwoners die sporten)

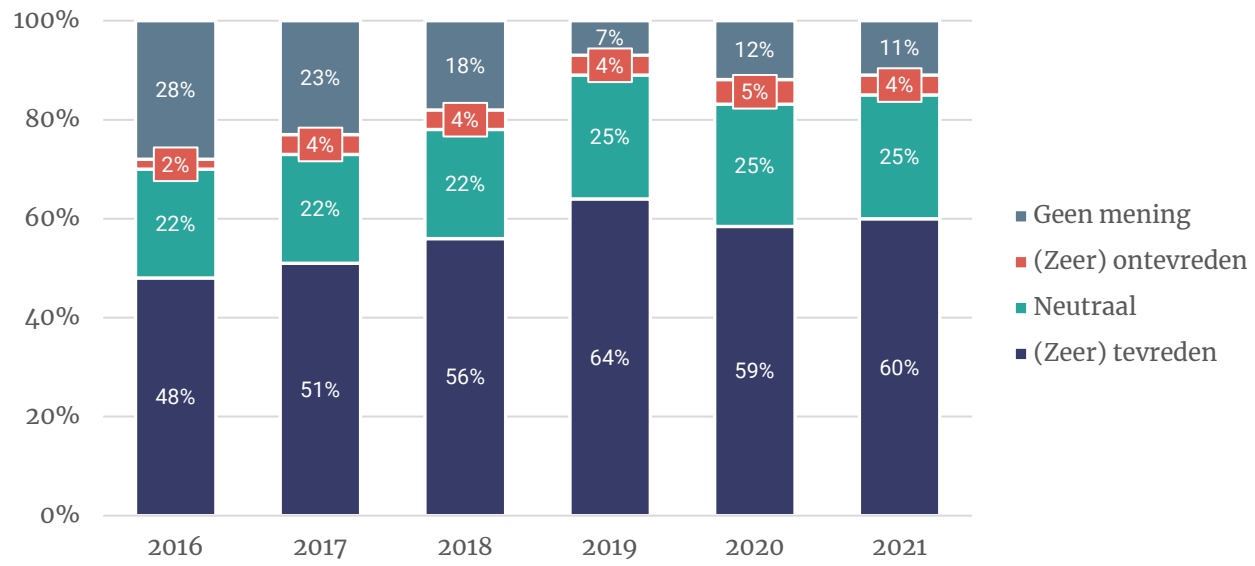

5.1.2 Tevredenheid sportvoorzieningen en -mogelijkheden gelijk gebleven

Ongeveer zes op de tien sportende inwoners zijn tevreden over de sportvoorzieningen en mogelijkheden in Hilversum (Figuur 5.3). Dit is nagenoeg hetzelfde als vorig jaar. Er hebben zich geen significante ontwikkelingen voorgedaan in de tevredenheid van Hilversummers over sportvoorzieningen en -mogelijkheden.

Er is inwoners dit jaar bovendien voor het eerst gevraagd of zij vinden dat er voldoende mogelijkheden zijn voor sport en recreatie in Hilversum. Twee derde van de inwoners vindt dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn, en 6 procent is van mening dat de mogelijkheid om te sporten in Hilversum (ruim) onvoldoende zijn.

Figuur 5.3 - Tevredenheid sportvoorzieningen en/of -mogelijkheden, percentage (zeer) tevreden naar jaar (percentage van inwoners die sporten)

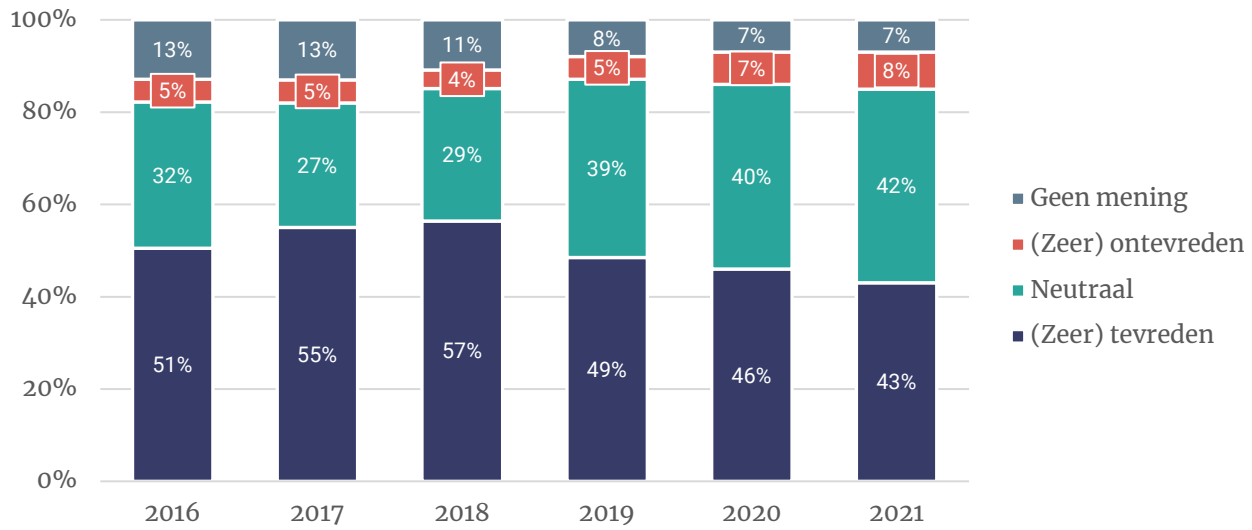

5.2 Cultuur, evenementen en uitgaan

5.2.1 Lichte afname in tevredenheid over het culturele aanbod

Van alle Hilversummers is driekwart (enigszins) bekend met het culturele aanbod in Hilversum. Van deze inwoners zijn ruim vier op de tien (zeer) tevreden over het culturele aanbod (Figuur 5.4). Deze tevredenheid is afgenomen ten opzichte van een jaar eerder, ook al gaat het om een beperkte ontwikkeling. De tevredenheid van Hilversummers over het culturele aanbod laat al een aantal jaar op rij een dalende trend zien.

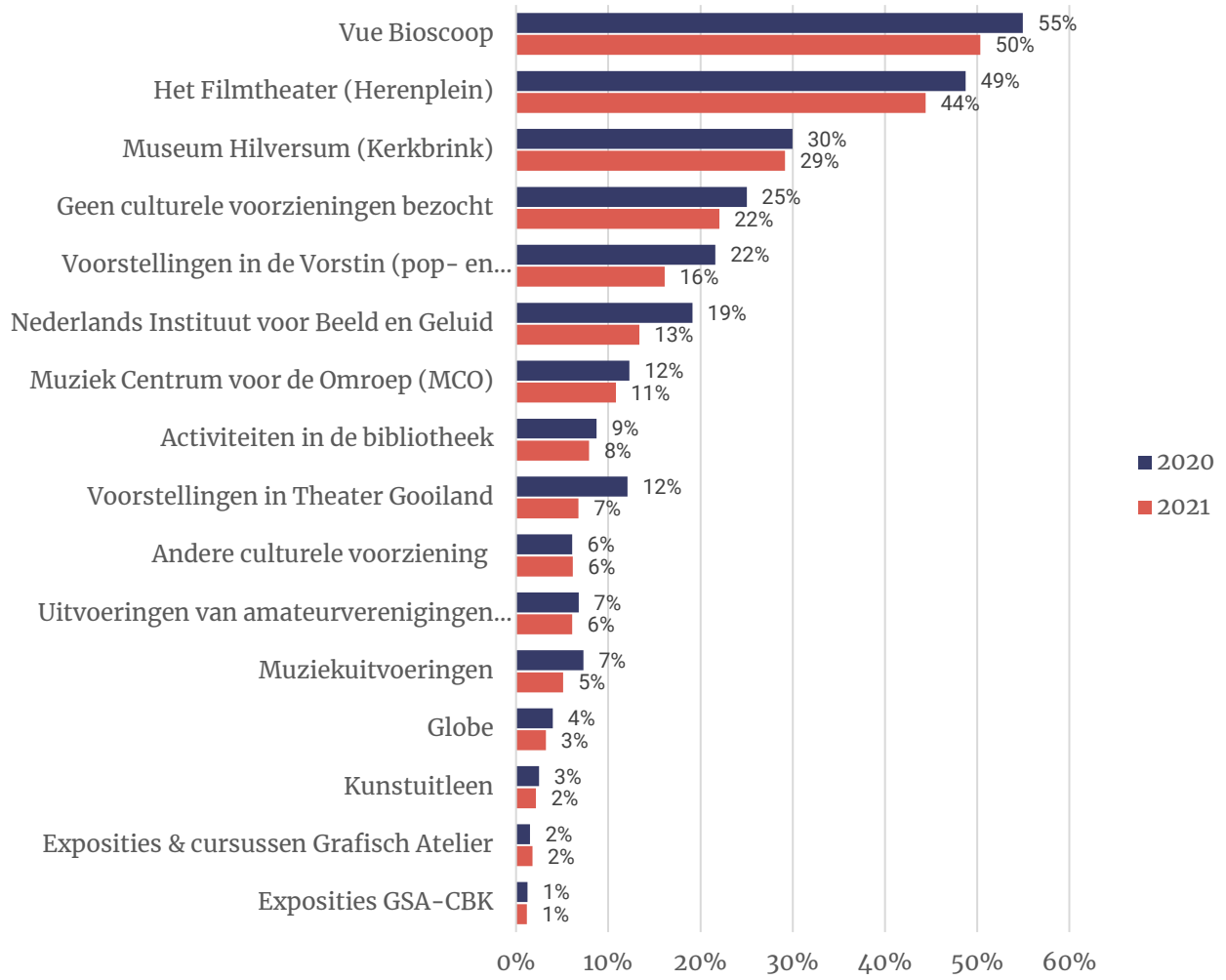
Figuur 5.4 - Tevredenheid culturele aanbod Hilversum naar jaar (basis: bekend met culturele aanbod)

5.2.2 Bioscoop opnieuw de meest bezochte culturele voorziening

In 2021 waren veel culturele voorzieningen vanwege de coronamaatregelen nog verplicht om hun deuren te sluiten. Ze konden slechts beperkt hun voorzieningen aanbieden. Ruim twee op de tien inwoners hebben in dit jaar geen culturele voorziening bezocht in Hilversum (Figuur 5.5). In 2020 lag dit aandeel nog wel significant hoger (op een kwart van de inwoners). In de top drie van meest bezochte culturele voorzieningen zijn er geen veranderingen opgetreden ten opzichte van vorig jaar.

Figuur 5.5 - Bezoek type culturele voorzieningen Hilversum

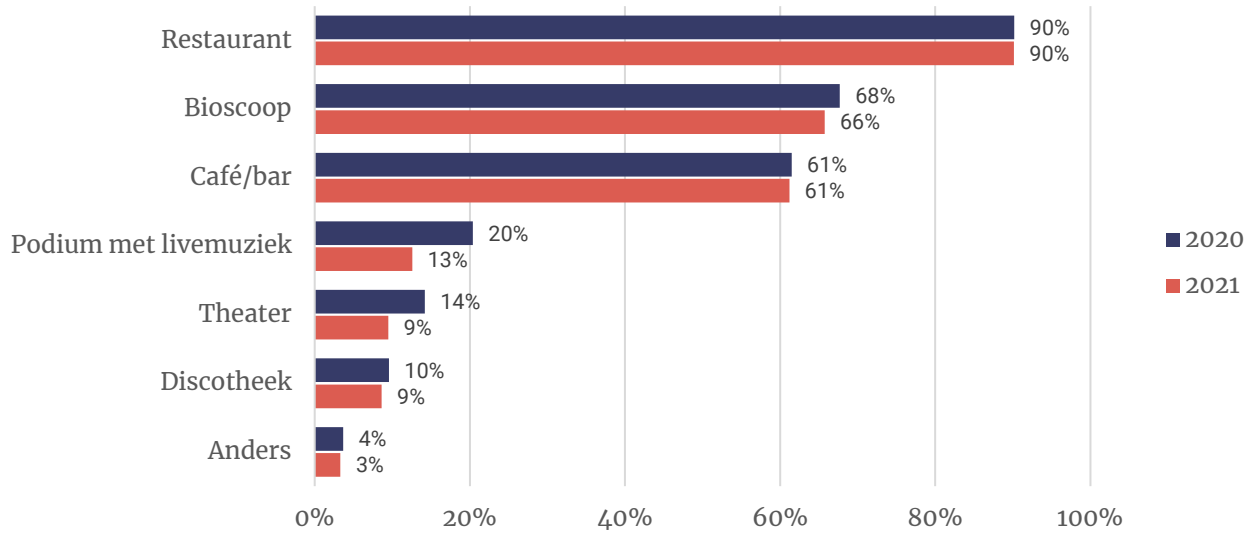

5.2.3 Theater en livemuziek minder vaak bezocht door het Hilversumse uitgaanspubliek

Iets minder dan de helft (47%) van de inwoners in Hilversum is in het afgelopen jaar af en toe of vaak uitgegaan in het centrum. Een jaar eerder was dit aandeel significant groter (57%). Het restaurant is - net zoals vorig jaar - de meeste bezochte voorziening wanneer inwoners uitgaan in Hilversum. Negen op de tien inwoners die uitgingen, hebben in het afgelopen jaar wel eens een restaurant bezocht (Figuur 5.6). Zowel het theater als podium met livemuziek werden in 2020 significant vaker door Hilversummers bezocht dan in 2021. De discotheek is de minst bezochte uitgaanslocatie, minder dan tien procent van het uitgaanspubliek bezoekt deze plek.

Ongeveer een derde van de Hilversummers is (zeer) tevreden over het aanbod van evenementen in de Hilversum, een klein deel is ontevreden (6%) en het grootste deel is neutraal (37%).

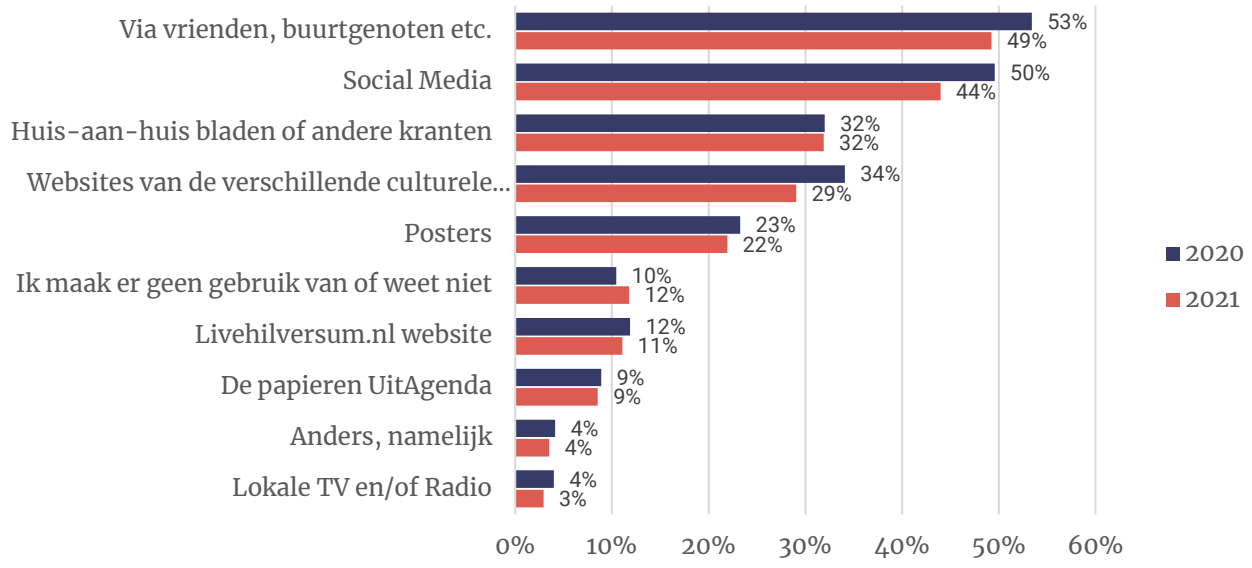
Figuur 5.6 - Uitgaanslocaties Hilversum (basis: inwoners die in het afgelopen jaar weleens zijn uitgegaan in Hilversum, meerdere antwoorden mogelijk)

5.2.4 Sociale media en contacten minder vaak gebruikt voor informatie over culturele activiteiten

Informatie over culturele activiteiten komt voornamelijk binnen via sociale media, en vrienden en buurtgenoten. Bijna de helft van de Hilversummers die uitgingen, geven aan dat zij op deze manier informatie ontvangen (Figuur 5.7). Beide mediums van informatie werden in 2020 wel significant vaker gebruikt dan dit jaar, net als de websites van verschillende culturele instellingen en podia in Hilversum. De lokale TV en/of radio wordt het minst gebruikt als informatie- en/of inspiratiebron. Onder 'andere informatiebronnen' noemen Hilversummers onder andere vaak Google en de krant van het Filmtheater.

Figuur 5.7 – Bronnen voor informatie of inspiratie over uitgaan en evenementen (basis: inwoners die in het afgelopen jaar weleens zijn uitgegaan in Hilversum, meerdere antwoorden mogelijk)

Duurzaamheid

6 Duurzaamheid

In hoofdstuk 6 staat het thema duurzaamheid centraal. Dit thema behelst de aspecten duurzaamheidsmaatregelen in en om het huis (paragraaf 6.1) en milieuklachten (paragraaf 6.2).

- Dubbelglas blijft de meest gekozen duurzaamheidsmaatregel onder Hilversummers. In vergelijking met 2020 hebben meer inwoners dit jaar zonnepanelen, PVT panelen, Lage Temperatuur verwarming en minder verharding in de tuin.
- Wat betreft aanpassingen in eigen tuin ter stimulering van natuur en biodiversiteit, heeft de helft van de Hilversummers meerdere bomen of struiken.
- Het aantal inwoners dat een rommelhoekje met takken en herfstblad of een bijenhotel in de tuin heeft, is significant toegenomen ten opzichte van 2020.
- Zes op de tien inwoners staan positief tegenover een minder intensief beheerbeleid van het openbaar groen, waarbij er meer ruimte wordt gelaten aan de natuur.
- De meeste Hilversummers zijn nog niet op de hoogte van de duurzaamheidslening van de gemeente (ongeveer zeven op de tien). Het aantal inwoners dat er weleens van heeft gehoord is wel significant toegenomen ten opzichte van vorig jaar.
- Ruim een kwart van de Hilversummers is bereid om te investeren in het aardgasvrij maken van hun woning, een significante toename ten opzichte van 2020. In Noord-West willen de meeste inwoners maatregelen nemen om hun woning aardgasvrij te maken (een derde).
- De meeste inwoners kennen de website www.aardgasvrij.hilversum.nl niet. Het aantal inwoners dat de website al een keer heeft bekeken of er al wel eens van gehoord heeft nam wel toe.
- Vier op de tien inwoners van Hilversum geven aan milieuklachten te ervaren, inwoners van Centrum krijgen het vaakst te maken met de gevolgen van milieuproblemen.
- Het aandeel inwoners dat milieuklachten ervaart, is in Hilversumse Meent substantieel afgenomen in vergelijking met 2020.
- De inwoners die wel milieuklachten ervaren, geven aan met name last te hebben van geluidsoverlast veroorzaakt door verkeer.
- Geluidsoverlast door buren kwam in 2020 significant vaker voor dan dit jaar.
- Een derde van de Hilversummers is bereid maatregelen te nemen aan en om het huis voor dieren die in gebouwen wonen, zoals de huismus, vleermuis en gierzwaluw.
- Acht op de tien Hilversummers geven aan dat zij het afgelopen jaar niks over de communicatie-campagne diffuus bodemlood hebben gehoord.

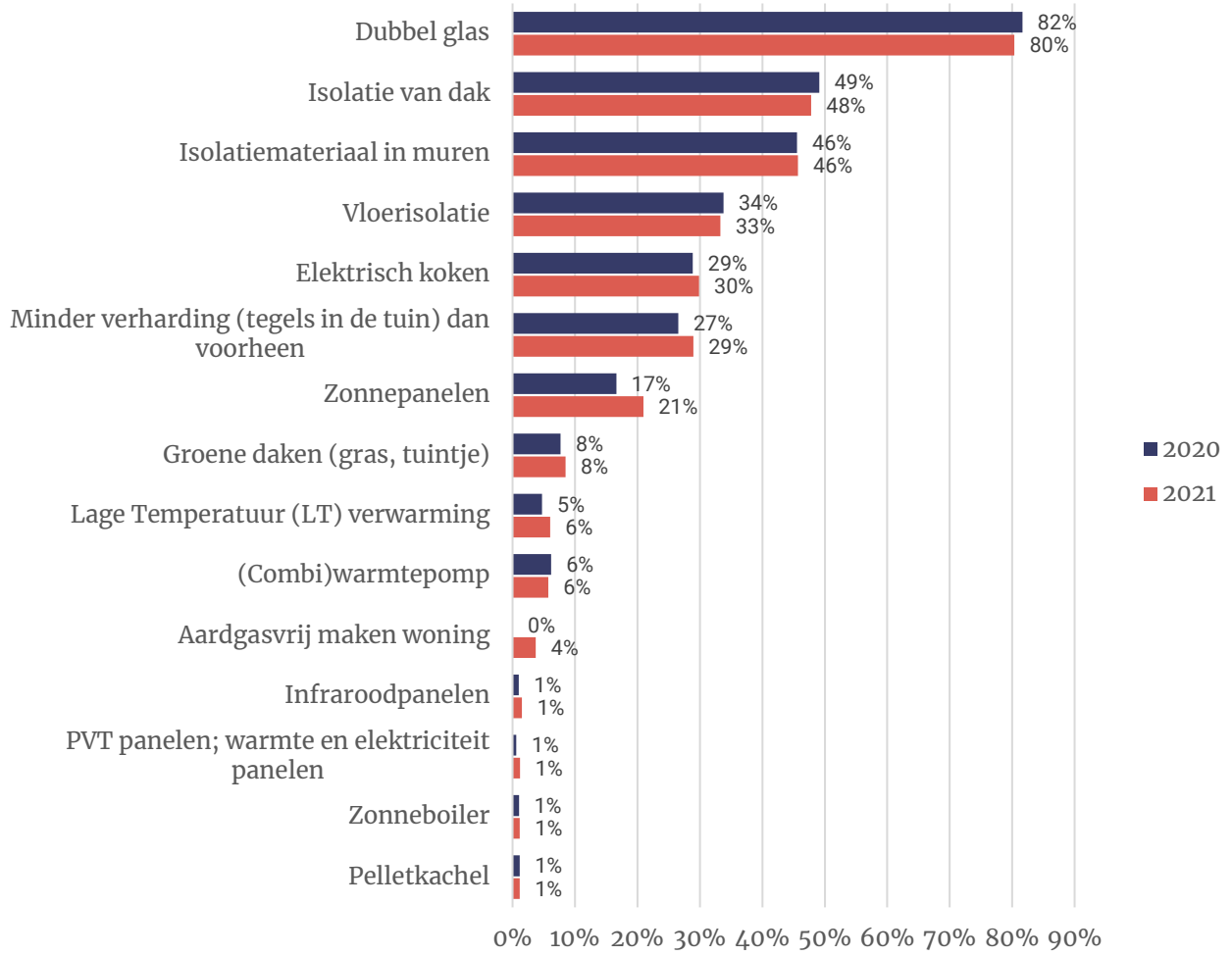
6.1 Duurzaamheid en energietransitie

6.1.1 Dubbel glas meest voorkomende duurzaamheidsmaatregel

Het grootste deel van de inwoners beschikt in het kader van duurzaamheidsmaatregelen over dubbel glas, namelijk acht op de tien. Het isoleren van het dak (48%) en isolatiemateriaal in de muren (46%) zijn ook veel genomen maatregelen. In vergelijking met 2020 hebben dit jaar meer Hilversummers zonnepanelen, PVT panelen, Lage Temperatuur verwarming en minder verharding in de tuin.

De meeste Hilversummers geven aan dat zij niet participeren in collectieve zonnepanelen op daken of in zonnepaneelvelden, en dat zij hier ook geen plannen voor hebben (zes op de tien). Een fractie geeft aan wel te participeren in dergelijke initiatieven (6%), een iets groter deel zegt dit ergens in de aankomende drie jaar te gaan doen (8%).

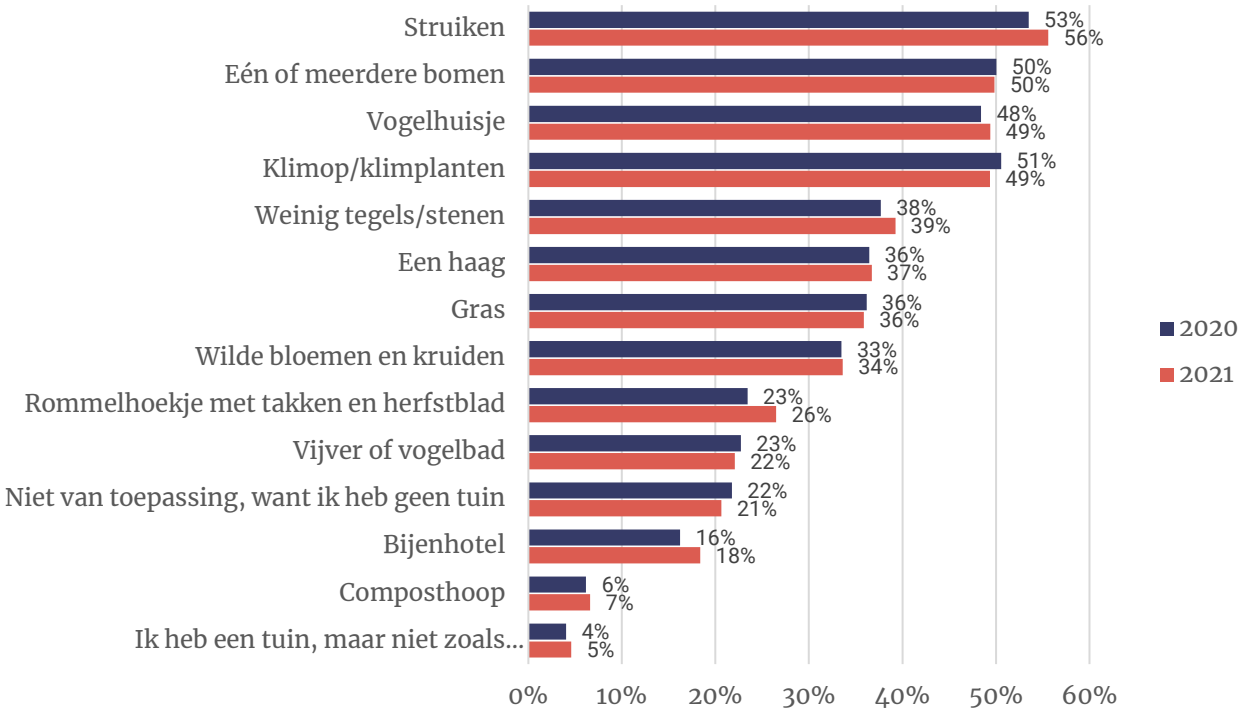
Figuur 6.1 - Maatregelen voor duurzaamheid in en om eigen huis

6.1.2 Vaker een rommelhoekje met takken en een bijenhotel in de tuin

Aan de inwoners van Hilversum is dit jaar net zoals in 2020 gevraagd welke elementen in hun tuin aanwezig zijn die natuur en biodiversiteit kunnen stimuleren. De helft van de inwoners geeft aan één of meerdere bomen in hun tuin te hebben (Figuur 6.2). In vergelijking met 2020 is het aantal inwoners dat een rommelhoekje met takken en herfstblad in de tuin heeft significant toegenomen. Dit geldt ook voor het aantal Hilversummers met een bijenhotel. Van alle aanpassingen in eigen tuin die natuur en biodiversiteit kunnen stimuleren, hebben de minste inwoners een composthoop (7 procent).

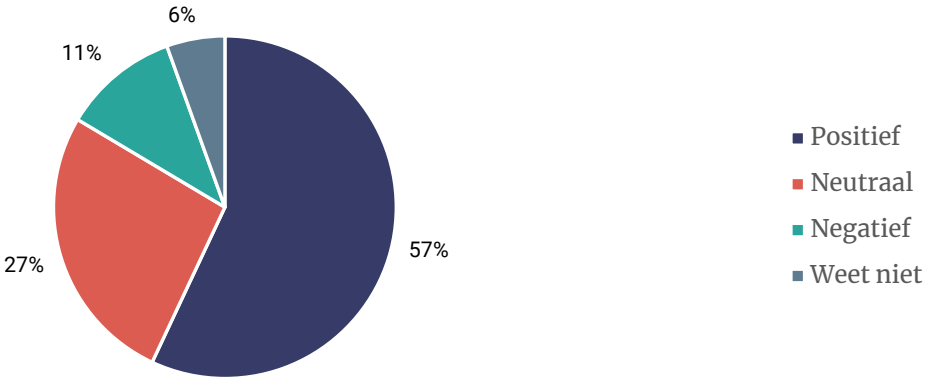
Figuur 6.2 – Aanpassingen in eigen tuin om natuur en biodiversiteit te stimuleren

6.1.3 Meerderheid Hilversummers voor minder intensief beheerd openbaar groen

Hilversummers staan positief tegenover een minder intensief beheerbeleid van het openbaar groen, waarbij meer ruimte wordt gegeven aan de natuur (Figuur 6.3). Zes op de tien inwoners staan hier positief tegenover, ongeveer net zoveel als vorig jaar. Ruim een kwart is neutraal en een op de tien inwoners is het niet eens met een minder intensief beheerbeleid.

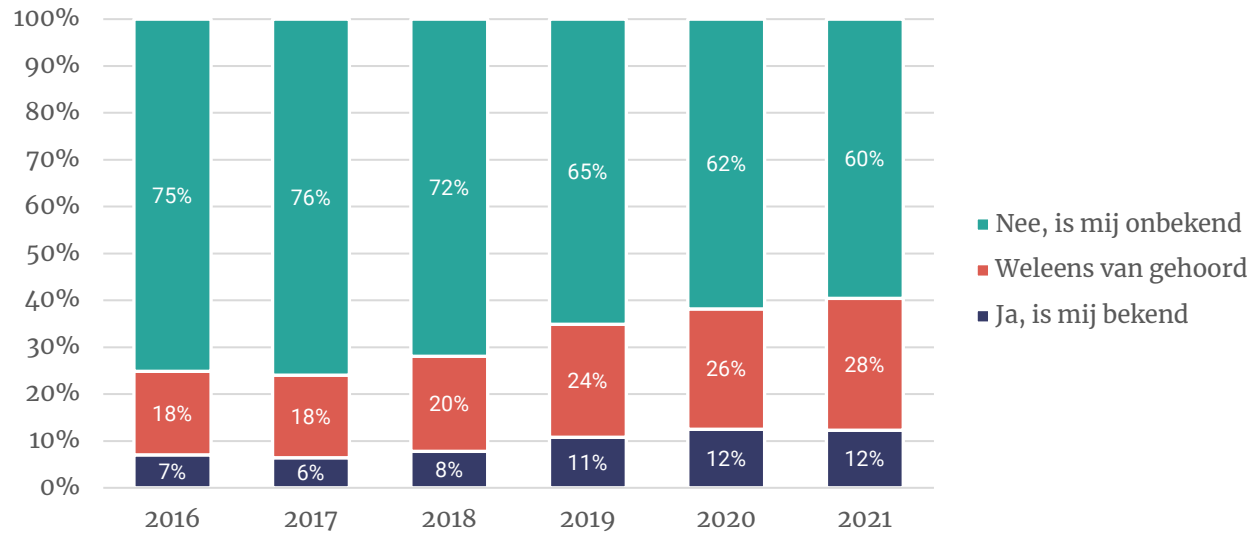
Figuur 6.3 - Hoe staat u tegenover meer natuurlijk ogend (dus minder intensief beheerd) openbaar groen?

6.1.4 Bekendheid met duurzaamheidslening is toegenomen

Het grootste deel van de Hilversummers is nog steeds niet op de hoogte van wat de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum inhoudt (Figuur 6.4). Het aantal inwoners dat er weleens van heeft gehoord is wel significant toegenomen ten opzichte van vorig jaar en ligt nu bijna op dertig procent. In 2016 was dit aandeel nog minder dan twintig procent.

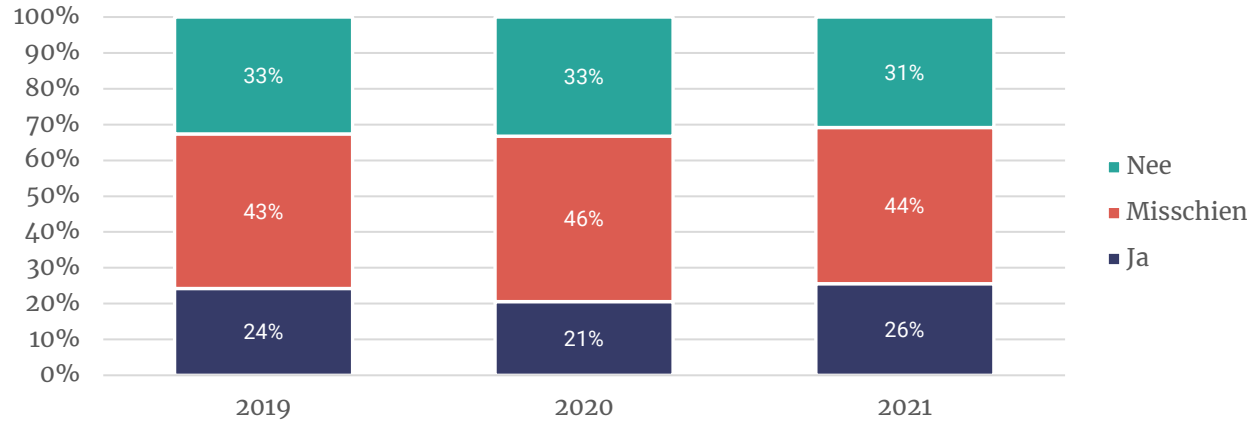
Figuur 6.4 - Bekendheid met duurzaamheidslening gemeente Hilversum naar jaar

6.1.5 Meer Hilversummers bereid om hun woning aardgasvrij te maken

Hilversum zet ook in op energietransitie en heeft de ambitie om op termijn aardgasvrij te zijn. Ruim een kwart van de Hilversummers geeft aan bereid te zijn om te investeren in het aardgasvrij maken van hun woning, zoals isoleren of hun verwarmingssysteem aanpassen. Dit is een significante toename ten opzichte van 2020, toen twee op de tien inwoners hier nog toe bereid was. In Noord-West willen de meeste inwoners maatregelen nemen om hun woning aardgasvrij te maken (een derde). De grootste groep inwoners zegt misschien bereid te zijn om investeringen te doen (44%).

Figuur 6.5 – Bereidheid aardgasvrij maken van woning naar ja

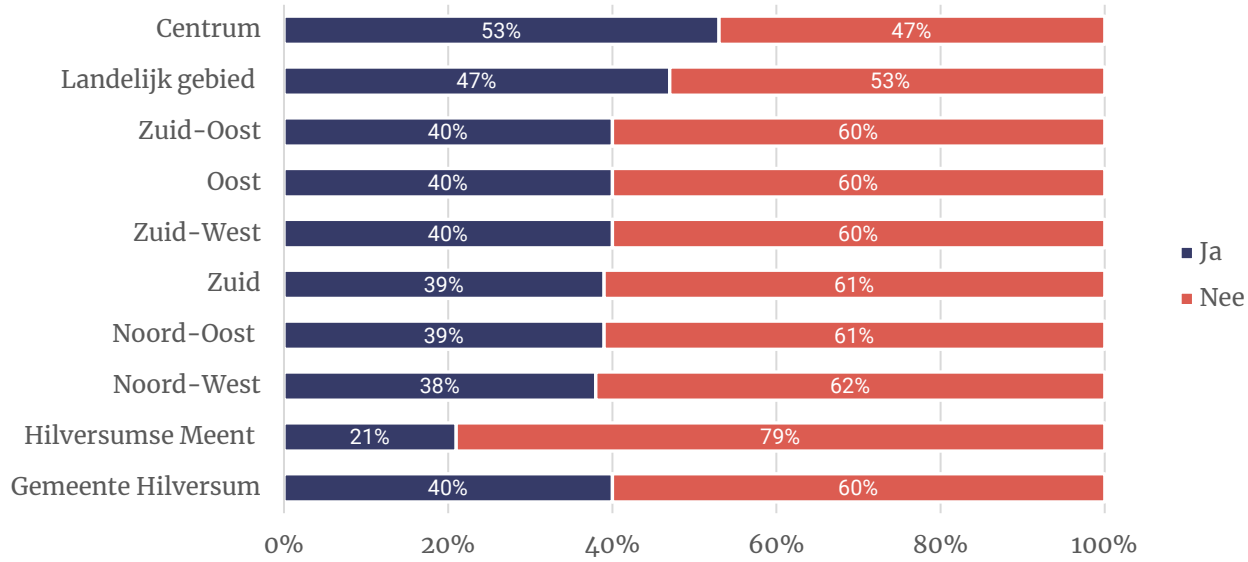
Inwoners kregen ook de vraag of zij bekend zijn met de website www.hilversum.nl/aardgasvrij, die praktische informatie levert over het traject van aardgasvrij Hilversum en tips om woningen te verduurzamen. De meeste inwoners kennen de website niet (74%). Het aantal inwoners dat de website al een keer heeft bekeken of er al wel eens van gehoord heeft, is dit jaar wel significant toegenomen in vergelijking met 2020 (van 20 naar 26 procent).

6.2 Milieuklachten

6.2.1 Minder inwoners die milieuklachten ervaren in Hilversumse Meent

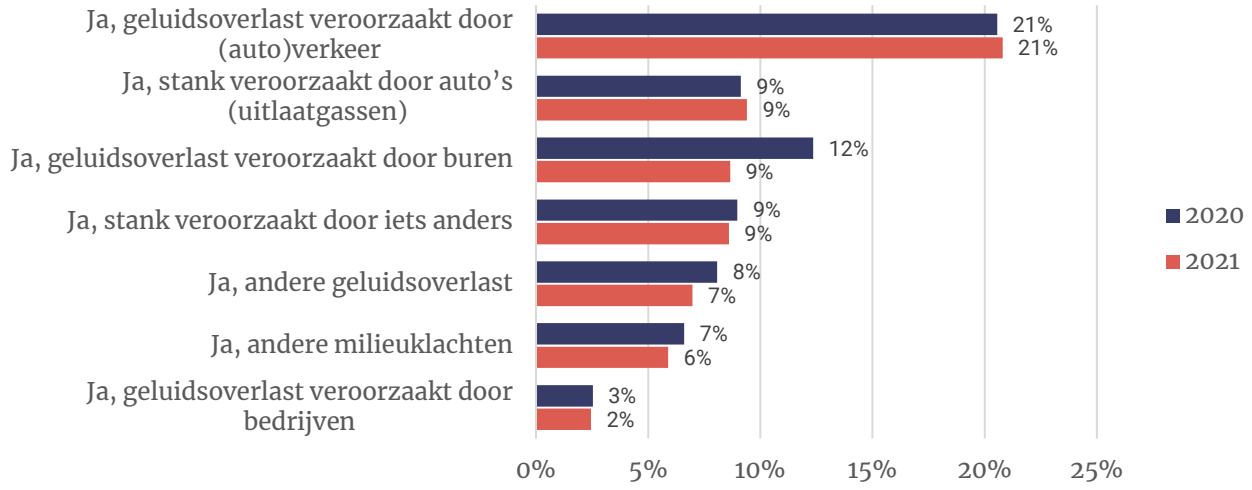
Vier op de tien inwoners van Hilversum geven aan milieuklachten te ervaren (Figuur 6.5). Inwoners van Centrum krijgen het vaakst te maken met de gevolgen van milieuproblemen, ruim de helft van de inwoners ervaart hier milieuklachten. Hilversumse Meent is de wijk waar milieuproblemen de minste invloed hebben op inwoners, slechts twee op de tien ervaart milieuklachten. Het aandeel inwoners dat milieuklachten ervaart is in deze wijk substantieel afgenomen ten opzichte van 2020.

Figuur 6.6 - Ervaren van milieuklachten naar wijk

De inwoners die wel milieuklachten ervaren, geven aan met name last te hebben van geluidsoverlast veroorzaakt door verkeer (Figuur 6.6). Ruim twintig procent ervaart hier hinder van, net zoveel als vorig jaar. Stank veroorzaakt door auto's, geluidsoverlast door buren en stank veroorzaakt door iets anders staan op een gedeelde tweede plek. Er hebben zich vrijwel geen veranderingen voorgedaan in de mate waarin milieuklachten worden ervaren. Geluidsoverlast door buren kwam in 2020 wel significant vaker voor dan dit jaar.

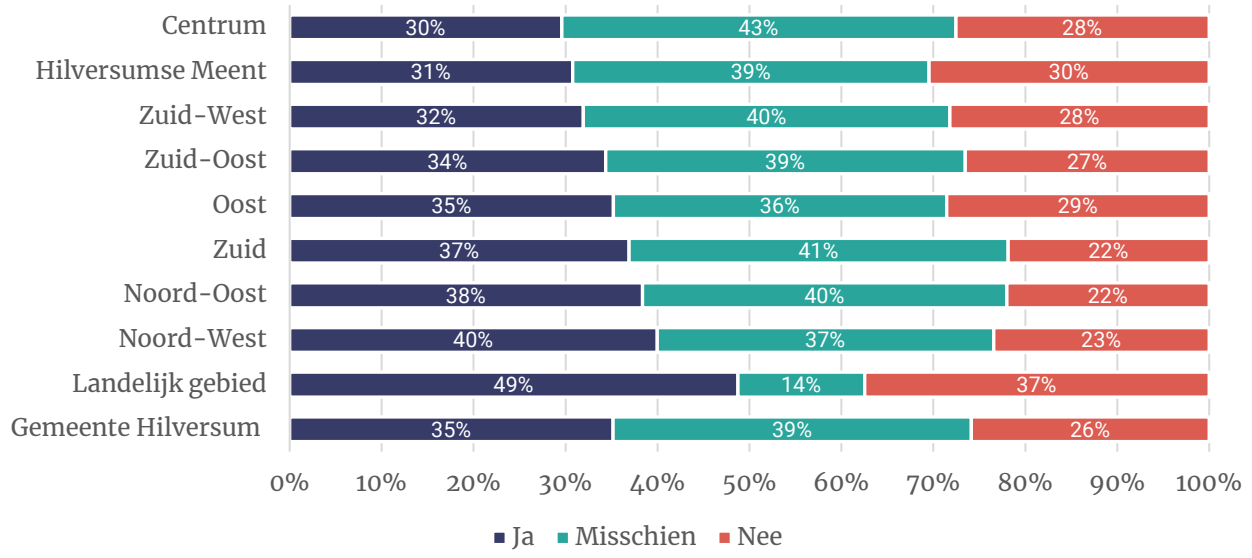
Figuur 6.7 - Meest voorkomende milieuklachten per jaar

6.2.2 Een derde zou maatregelen nemen voor dieren die in gebouwen wonen

Een klein deel van de Hilversummers, namelijk ongeveer tien procent, is bekend met het onderwerp 'Natuurinclusief Bouwen'. Het is mogelijk om maatregelen te nemen aan en om huizen voor dieren die in gebouwen wonen, zoals de huismus, vleermuis en gierzwaluw. Ruim een derde van de Hilversummers (35%) geeft aan bereid te zijn hier maatregelen voor te nemen. In het landelijke gebied zouden de meeste inwoners dit doen (bijna de helft), in Centrum zijn inwoners hier het minst vaak toe bereid.

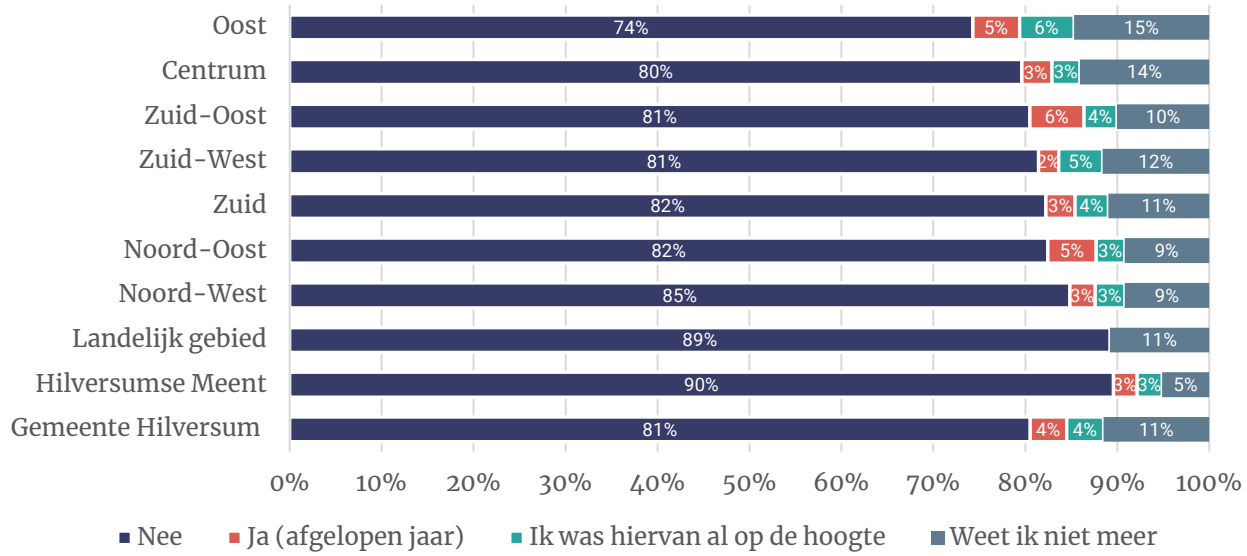
Figuur 6.8 - Bereidheid nemen maatregelen voor dieren die wonen in gebouwen (percentage 'ja' naar wijk)

6.2.3 Communicatiecampagne diffuus bodemlood weinig bekendheid onder Hilversummers

Afgelopen jaar heeft de gemeente Hilversum een communicatiecampagne gevoerd over diffuus bodemlood, die onder andere informatie bevatte over het gezondheidseffect van lood in de bodem. Aan inwoners is gevraagd over zij iets hebben meegekregen van deze communicatie-campagne. Acht op de tien Hilversummers geven aan dat zij het afgelopen jaar niks over de communicatiecampagne hebben gehoord. Voor inwoners van Hilversumse Meent had deze campagne de minste bekendheid, negen op de tien inwoners geven aan dat ze niets van deze campagne hebben meegekregen.

Figuur 6.9 - Bekendheid met campagne diffuus bodemlood (naar wijk)

6.2.4 Twee derde van de inwoners had geen last van hemelwateroverlast

Hilversummers kunnen door hevige regenbuien last krijgen van hemelwateroverlast in hun woning of tuin of directe omgeving. Ongeveer twee derde van alle inwoners geeft aan hier geen last van te hebben gehad, het overige deel heeft er last van gehad in hun woning (11%), tuin (9%) of de directe omgeving, zoals een straat of erf (15%). Van de mensen die te maken hebben gehad met hemelwateroverlast, geeft ongeveer 35 procent aan hier ook schade van te hebben ondervonden, waarvan 13 procent ook met financiële consequenties. In 2019 is er ook een aantal vragen[4] gesteld over schade aan de woning als gevolg van zware regenval. Destijds gaf 15 procent van de inwoners aan schade aan de woning te hebben gehad.

Inwoners van Hilversumse Meent gaven het minst vaak aan dat zij het afgelopen jaar last hebben gehad van hemelwateroverlast (74%).

[4] *De vraagstelling in 2019 was anders dan in 2021, waardoor de resultaten niet direct vergelijkbaar zijn. In 2019 is gevraag naar: 1) heeft u in het afgelopen jaar schade ondervonden aan uw woning als gevolg van zware regenval?; 2) waar was de schade? (begane grond, kelder, andere ruimtes/tuin of wil niet zeggen); 3) heeft u de schade ingediend bij de verzekering?: 4) kunt u een inschatting van het totale schadebedrag (in euro's)?*

Veiligheid

7 Veiligheid

Dit hoofdstuk geeft onder andere een overzicht van het aandeel bewoners dat de afgelopen twaalf maanden slachtoffer is geworden van verschillende vormen van criminaliteit en overlast (paragraaf 7.1). Daarna gaan we in op het veiligheidsgevoel in de buurt (paragraaf 7.2) en buiten de buurt (paragraaf 7.3). Het hoofdstuk sluit af met de ervaren vuurwerkoverlast (paragraaf 7.4).

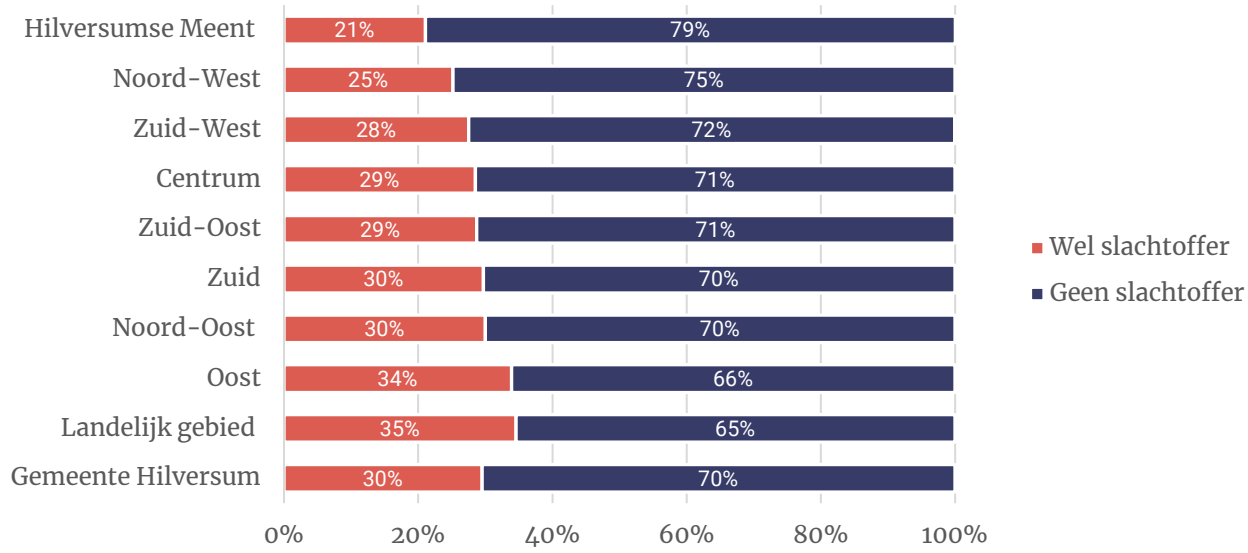
- Drie op de tien Hilversummers zijn slachtoffer geweest van een delict of voorval, significant minder dan in 2020.
- De meeste inwoners werden slachtoffer van vernieling van auto of diefstal van auto-onderdelen of diefstal van fiets of ze werden lastiggevallen door een verward persoon.
- Bijna negen op de tien Hilversummers voelen zich meestal of altijd veilig in de eigen buurt. In Zuid-West zijn de veiligheidsgevoelens significant toegenomen in vergelijking met 2020.
- Ruim een kwart van de inwoners van Hilversum geeft aan dat er sociaal onveilige plekken zijn in de eigen buurt, hetzelfde aandeel als vorig jaar. In Zuid-Oost en Hilversumse Meent is het aantal inwoners dat vindt dat er onveilige plekken zijn significant afgenomen ten opzichte van 2020.
- Ruim de helft van de Hilversummers voelt zich tijdens het uitgaan veilig in het centrum.
- Zeven op de tien inwoners voelen zich veilig in de andere wijken van Hilversum, dit is ongeveer hetzelfde als in 2020.
- In de top drie van meest genoemde situaties en problemen staan (1) winkels waar bijna nooit klanten komen maar toch blijven bestaan, (2) andere verdachte situaties met betrekking tot een voertuig en (3) buurtbewoners die denken dat ze alles kunnen maken zonder gestraft te worden.
- Iets meer dan de helft van de inwoners geeft aan ondermijning (vermoedelijk) te herkennen. De meeste inwoners zouden deze signalen melden bij de politie (zeven op de tien), het aantal mensen dat dit zou melden bij Meld Misdaad Anoniem is significant afgenomen.
- In 2021 gaf een meerderheid van de Hilversummers aan (een beetje) overlast te ervaren van particulier vuurwerk. Inwoners van Centrum en Zuid-Oost ervaren significant minder overlast van vuurwerk dan in de wijken Zuid-West en Noord-Oost.

7.1 Veiligheid algemeen

7.1.1 Minder slachtoffers van delicten of voorvallen

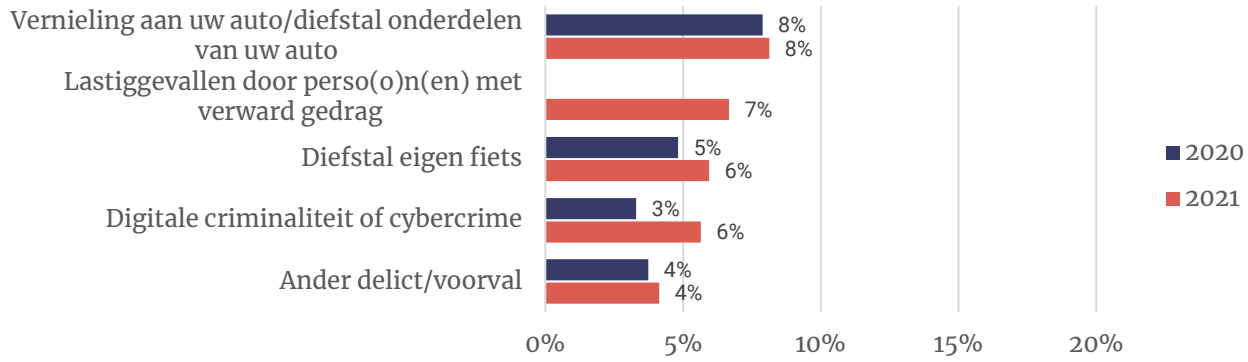
Drie op de tien Hilversummers zijn in 2021 slachtoffer geweest van een delict of voorval (Figuur 7.1). Dit aandeel is significant afgenomen ten opzichte van 2020 (33%). De wijken met de hoogste percentages slachtofferschap zijn het landelijk gebied en Oost, zij zitten boven het gemiddelde. In Hilversumse Meent zijn het afgelopen jaar de minste inwoners slachtoffer geworden van een delict of voorval, twee op de tien geven aan hier een ervaring mee te hebben gehad.

Figuur 7.1 - Slachtofferschap naar wijk

Diefstal van fiets en vernieling aan auto staan in 2021 net zoals vorig jaar in de top 5 van slachtofferschap delicten en voorvallen. In 2019 en 2020 was onbeschoft gedrag het delict waar de meeste Hilversummers slachtoffer van waren geworden. Dit type delict is dit jaar niet meegenomen in de vragenlijst. Bijna een op de tien inwoners is in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van vernieling aan hun auto of diefstal van auto-onderdelen. Een kleiner deel van de inwoners was slachtoffer van een ander delict, hier noemen inwoners onder andere vormen van online criminaliteit zoals phishing, of gevaarlijk rijgedrag.

Figuur 7.2 - Top 5 vormen van slachtofferschap delicten en voorvallen per jaar

Veel voorvallen worden niet aangegeven of gemeld bij de politie of een andere instantie. Hieronder is voor de top 5 vormen van slachtofferschap weergegeven hoe groot het deel is dat is aangegeven of gemeld bij de politie of een andere instantie:

- Vernieling aan uw auto/diefstal onderdelen van uw auto (29%);
- Lastiggevallen door perso(o)n(en) met verward gedrag (17%);
- Diefstal eigen fiets (41%);
- Digitale criminaliteit of cybercrime (55%);
- Ander delict/voorval (46%).

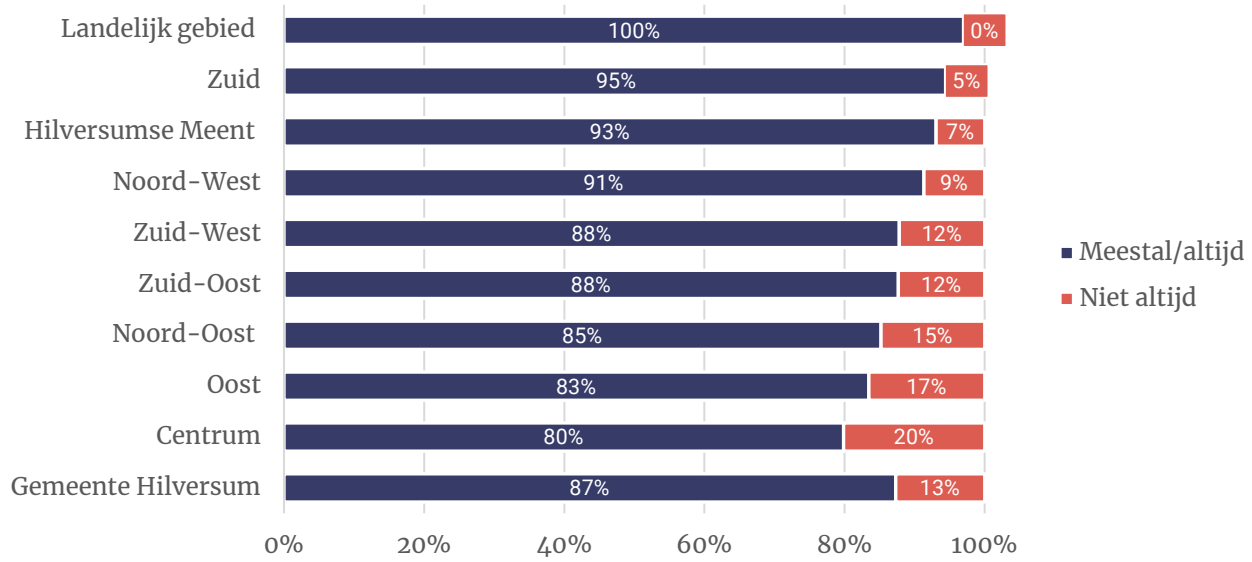
Aan alle inwoners die in de afgelopen 12 maanden slachtoffer zijn geweest van een delict of voorval, maar hier geen aangifte of melding van hebben gedaan bij de politie, is gevraagd waarom zij dit niet hebben gedaan. Het antwoord dat 'het toch niets helpt' is het vaakst gegeven, namelijk in ruim veertig procent van de gevallen. Daarna volgen de antwoorden 'het was niet zo belangrijk' (28%), 'dit is geen zaak voor de politie' (14%) en 'andere reden' (13%). Antwoorden bij 'andere reden' zijn bijvoorbeeld dat er geen dader is gevonden en dat de slachtoffers geen bewijs hebben of niet weten wie het gedaan heeft.

7.2 Veiligheidsgevoel in de buurt

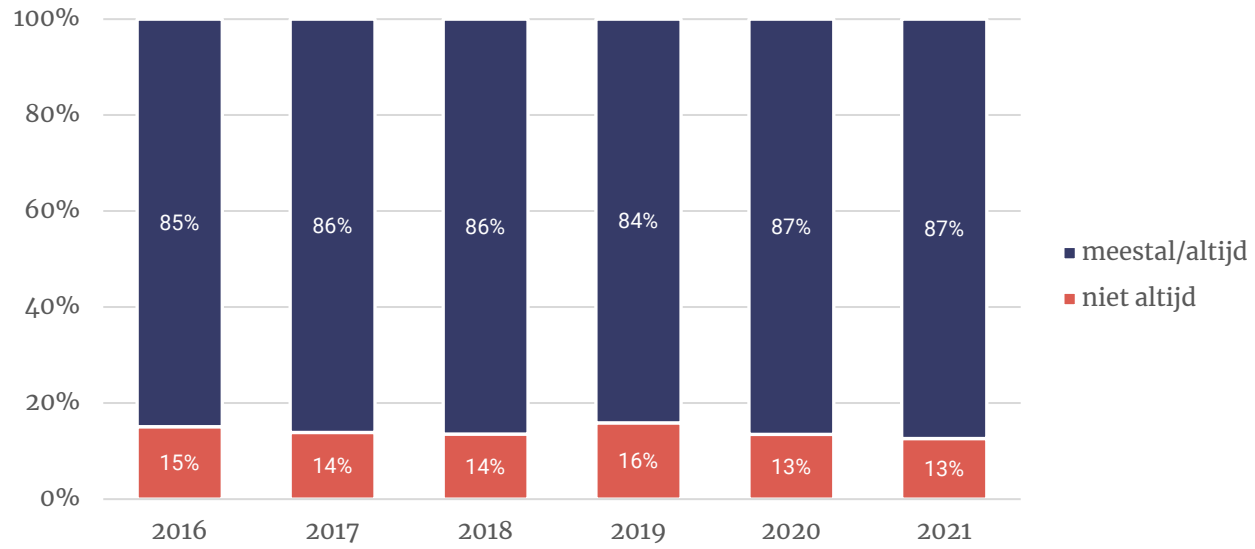
7.2.1 Bijna negentig procent van de Hilversummers voelt zich veilig in eigen buurt

Bijna negen op de tien inwoners van Hilversum voelen zich meestal of altijd veilig in de eigen buurt (87%). In Centrum voelen inwoners zich het minst vaak veilig (80%), in het landelijke gebied (100%) en Zuid (95%) geven inwoners het vaakst aan dat zij zich veilig voelen in hun buurt. Bij het landelijk gebied moet men wel onthouden dat de steekproef voor deze wijk relatief klein is, wat invloed heeft op de resultaten. In Zuid-West voelen inwoners zich significant vaker veilig dan in 2020.

Figuur 7.3 - Veiligheidsgevoel in de buurt

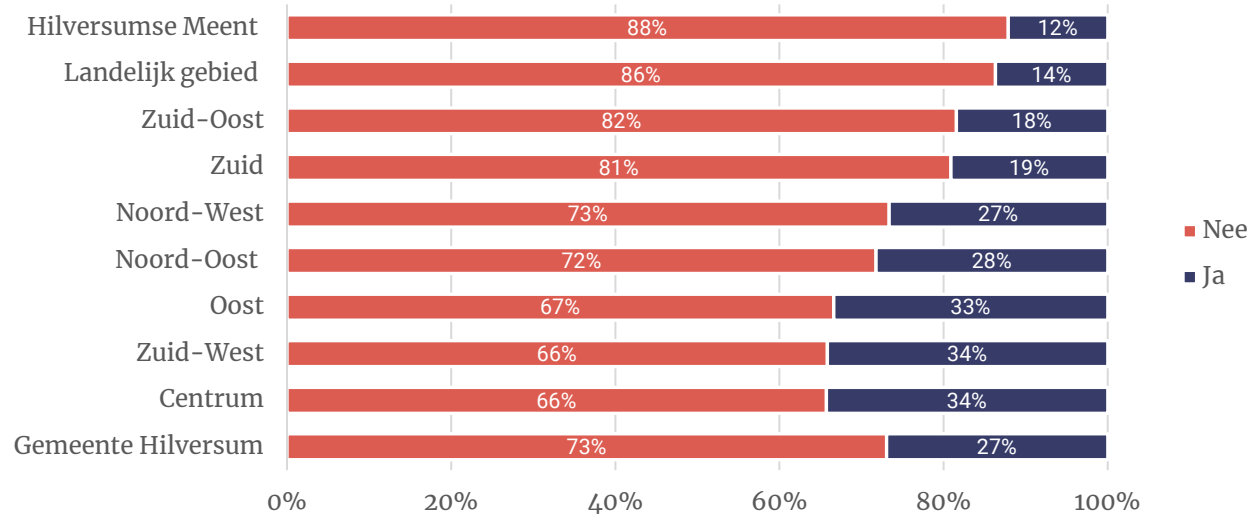
Figuur 7.4 - Veiligheidsgevoel in de buurt naar jaar

7.2.2 Minder inwoners van Zuid-Oost en Hilversumse Meent zien onveilige plekken in de buurt

Ruim een kwart van de inwoners van Hilversum is van mening dat er sociaal onveilige plekken zijn in de eigen buurt. Dit is niet veranderd in vergelijking met vorig jaar. In Centrum en Zuid-West oordelen inwoners het vaakst dat er sociaal onveilige plekken zijn (beide 33%). In Zuid-Oost en Hilversumse Meent is het aantal inwoners dat vindt dat er onveilige plekken zijn significant afgenomen ten opzichte van 2020 (toen respectievelijk 25% en 23%). Welke plekken precies de sociaal onveilige plekken zijn volgens inwoners is te vinden in de bijlage open antwoorden. Hier staan deze antwoorden per wijk geordend.

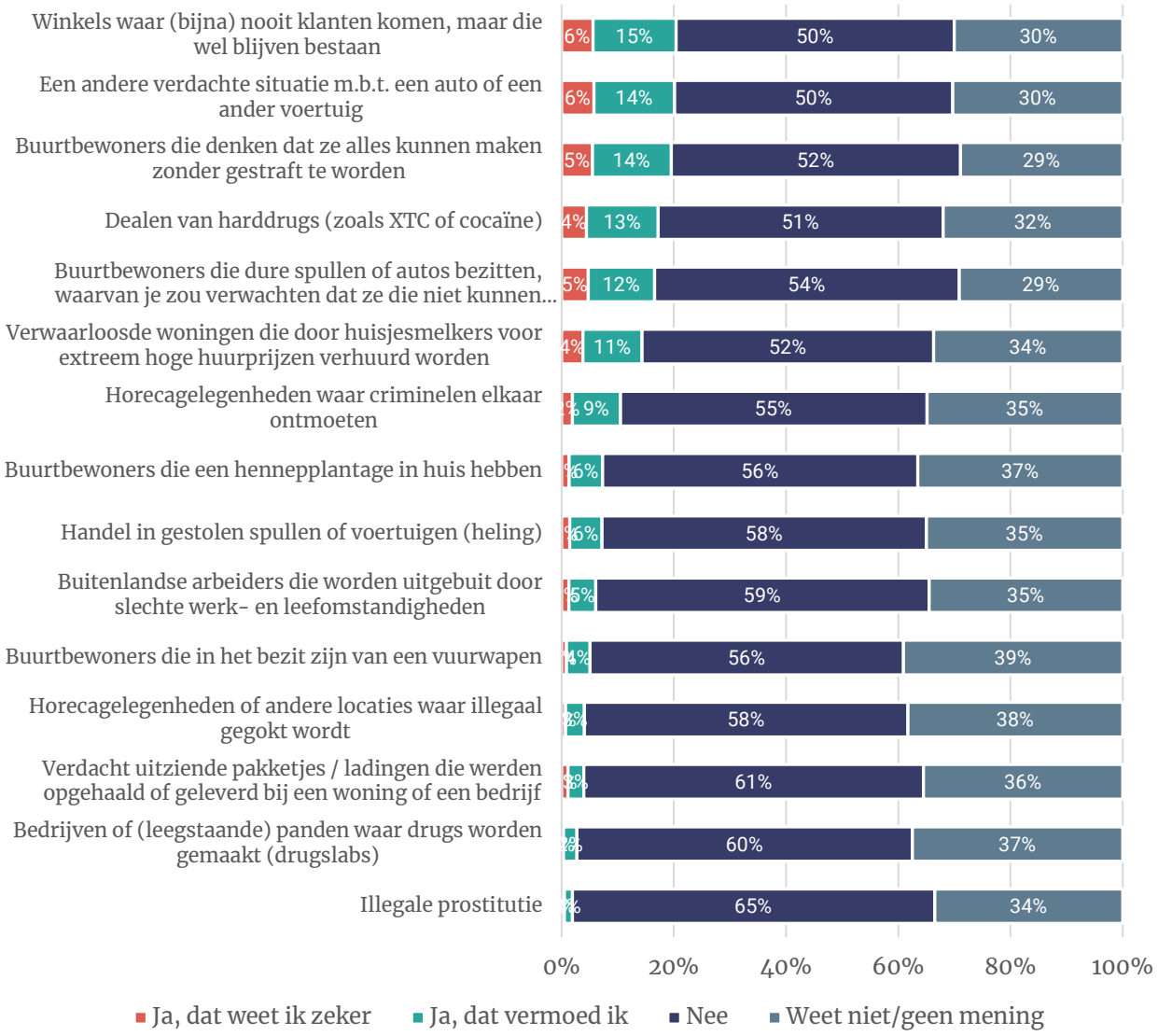
Figuur 7.5 – Sociaal onveilige plekken in de buurt

7.2.3 Ruim de helft van de inwoners zegt ondermijnende criminaliteit te kunnen herkennen

Inwoners is een groot aantal verdachte situaties en andere buurtproblemen voorgelegd waarvan zij konden aangeven of ze zeker weten dat dit in de buurt voorkomt, vermoeden dat dit in de buurt voorkomt of waarvan ze denken dat het niet voorkomt in de buurt (Figuur 7.6). In de top 3 van meest genoemde situaties en problemen staan (1) winkels waar bijna nooit klanten komen maar die toch blijven bestaan, (2) andere verdachte situaties met betrekking tot een voertuig en (3) buurtbewoners die denken dat ze alles kunnen maken zonder gestraft te worden. Vorig jaar was er een andere top 3 (inbraak, vernieling van auto's en diefstal van fietsen), maar naar deze items is dit jaar niet gevraagd.

Figuur 7.6 - (verdachte) situaties en buurtproblemen (percentage 'dat vermoed ik en 'dat weet ik zeker')

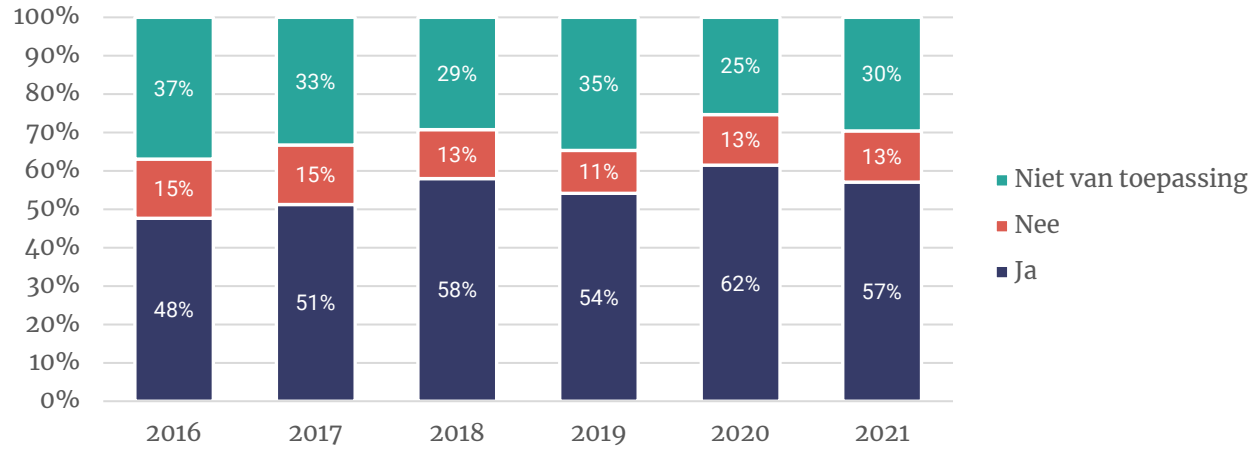
Het thema voor deze vraag is ‘ondermijning’. Het gaat om de verdachte situaties die kunnen duiden op ondermijnende criminaliteit: dat wil zeggen criminaliteit die de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aantast[5]. Ruim de helft van de inwoners geeft aan ondermijning te herkennen (25%) of vermoedelijk te herkennen (37%). Het aandeel inwoners dat zegt ondermijning vermoedelijk te herkennen is hiermee toegenomen ten opzichte van 2020, toen was dit nog 32 procent. Het percentage dat ondermijnende criminaliteit zeker herkent, is onveranderd gebleven. Iets minder dan vier op de tien inwoners zeggen deze signalen van ondermijning niet te herkennen. De meeste inwoners zouden deze signalen melden bij de politie (zeven op de tien), anderen zouden hiervoor naar Meld Misdaad Anoniem (20%), de gemeente (4%) of een andere plek gaan (5%). Meld Misdaad Anoniem werd in 2020 significant vaker genoemd.

7.3 Veiligheidsgevoel buiten de eigen buurt

7.3.1 Groei in perceptie van veiligheid tijdens uitgaan in centrum

Ruim de helft van de Hilversummers voelt zich tijdens het uitgaan veilig in het centrum van Hilversum (Figuur 7.7). Vorig jaar lag het aandeel inwoners met een veilig gevoel tijdens het uitgaan significant hoger. Significant meer inwoners hebben hier ‘niet van toepassing’ geantwoord, wat wellicht verklaard kan worden doordat men door de coronacrisis minder is uitgegaan.

Figuur 7.7 - Gevoel van veiligheid in centrum tijdens uitgaan naar jaar

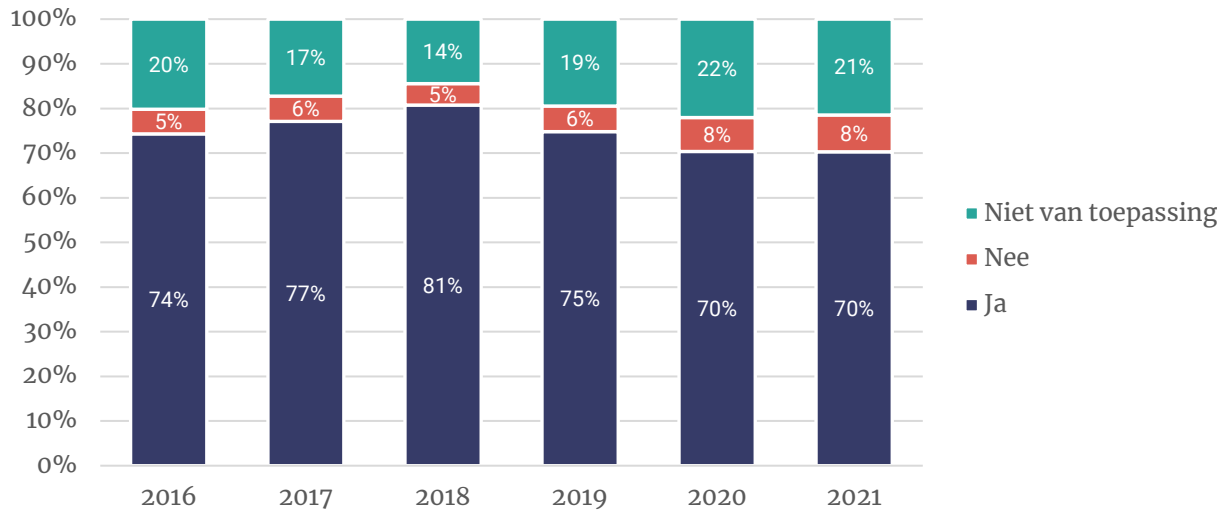

7.3.2 Veiligheidsgevoel van Hilversummers in andere wijken onveranderd

Zeven op de tien inwoners voelen zich veilig in de andere wijken van Hilversum. Dit is gelijk aan het aandeel in het voorgaande jaar.

[5] *Van der Steen et al., 2016. Uit Landelijk Beeld van ondermijnende criminaliteit (LIEC, 2019, p.5).*

Figuur 7.8 - Gevoel van veiligheid in andere wijken van Hilversum naar jaar

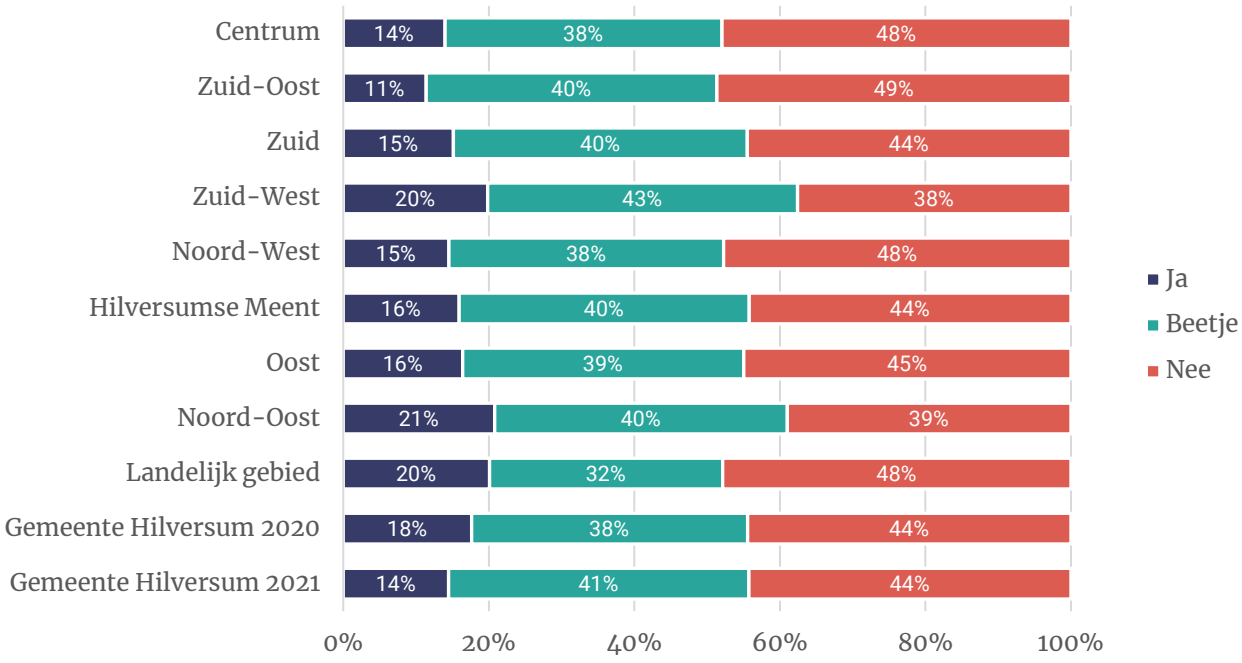

7.4 Vuurwerkoverlast

7.4.1 Mate van vuurwerkoverlast onveranderd ten opzichte van vorig jaar

In 2021 gaf een meerderheid van de Hilversummers aan (een beetje) overlast te ervaren van particulier vuurwerk (Figuur 7.9). Dit aandeel is vrijwel onveranderd in vergelijking met 2020. Tussen de wijken zijn wel wat verschillen zichtbaar. In Zuid-Oost vinden inwoners particulier vuurwerk het minst overlastgevend (48%). Inwoners van Centrum en Zuid-Oost ervaren significant minder overlast van vuurwerk dan in de wijken Zuid-West en Noord-Oost.

Figuur 7.9 - Overlast van particulier vuurwerk naar wijk

Bestuur en publieke dienstverlening

8 Bestuur en publieke dienstverlening

Dit hoofdstuk beschrijft de ervaringen en visies van Hilversummers met en van de gemeente Hilversum. In paragraaf 8.1 wordt aandacht besteed aan de interactie tussen de gemeente Hilversum en burgers, en burgerparticipatie. In paragraaf 8.2 wordt de visie van Hilversummers op de gemeentelijke dienstverlening weergegeven. Paragraaf 8.3 gaat over hoe Hilversummers de communicatie van en naar de gemeente Hilversum ervaren. Paragraaf 8.4 geeft de ervaringen die Hilversummers hebben met het Sociaal Plein weer.

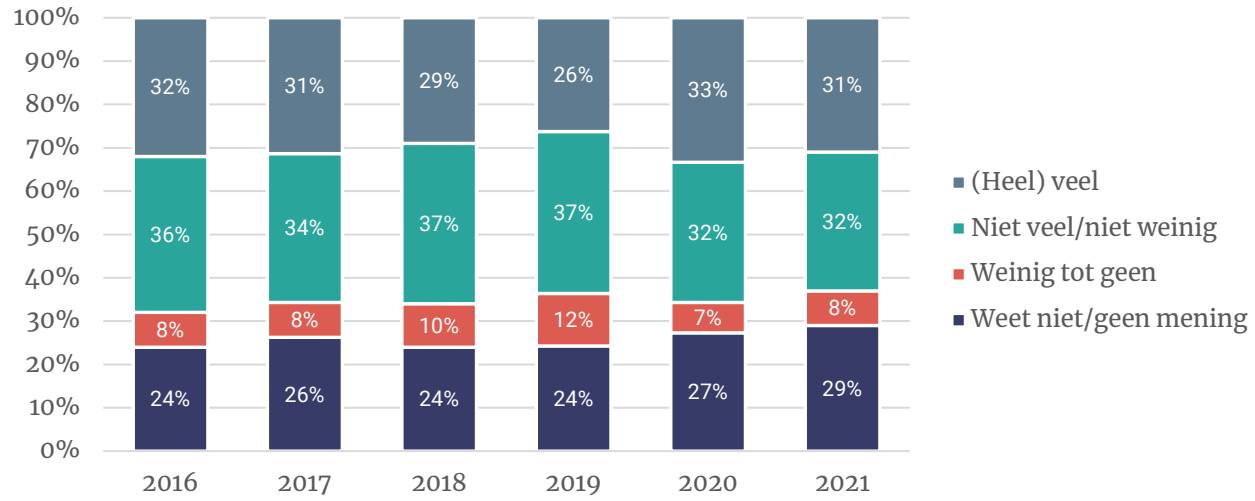
- Ongeveer een derde van de inwoners heeft veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente Hilversum bestuurd wordt.
- In een aantal stellingen over de dienstverlening en communicatie door de gemeente zijn inwoners het vaakst eens met de stelling dat de overheid hen tijdig over gemeentelijke plannen informeert (zes op de tien). Het kleinste deel van de inwoners is het eens met de stellingen dat de gemeente doet wat ze zegt en dat ze luistert naar haar inwoners.
- In vergelijking met 2020 is een significant groter aantal Hilversummers het eens met de stelling dat de gemeente haar inwoners voldoende betrekt bij plannen en haar burgers tijdig informeert.
- Een kwart van de inwoners zet zich in voor de leefbaarheid in de eigen buurt. In Noord-West zetten inwoners zich het vaakst in voor leefbaarheid in de buurt, de minst actieve burgers op het gebied van leefbaarheid zien we in Centrum.
- De helft van de inwoners zegt zich in de toekomst (misschien) actief te willen inzetten voor de leefbaarheid van hun buurt. Het percentage van deze groep dat zich ‘misschien’ wil inzetten, is significant lager dan in 2020.
- Inwoners geven de gemeente Hilversum gemiddeld een 7,2 voor haar dienstverlening. Deze beoordeling is niet significant anders dan vorig jaar.
- Hilversummers waarderen de digitale dienstverlening gemiddeld met een 7,0. Vorig jaar lag deze waardering significant hoger (7,2).
- Het aantal inwoners dat vindt dat zij voldoende op de hoogte worden gehouden tijdens het verloop van afhandelingen en het voorleggen van aanvragen gemakkelijk is, is significant afgenomen in vergelijking met vorig jaar.
- Hilversummers zijn dit jaar minder positief over verschillende aspecten omtrent de communicatie van de gemeente.
- Net als vorig jaar zijn inwoners het meest te spreken over de begrijpelijkheid en leesbaarheid van de gemeentelijke informatie, tevredenheid over de informatie op de gemeentelijke website is significant afgenomen.
- Een meerderheid van de inwoners heeft nog nooit gehoord van de wettelijke verplichting voor digitale toegankelijkheid, voor drie op de tien Hilversummers is dit wel het geval.
- Een kwart zegt dat de gemeentelijke website voldoende digitaal toegankelijk is, een meerderheid weet onvoldoende om hierover te kunnen oordelen.
- Het gebruik van de diensten van het Sociaal Plein is gelijk gebleven, ongeveer drie op de tien inwoners maken weleens gebruik van de diensten van Sociaal Plein. In Hilversumse Meent maken inwoners het minst vaak gebruik van de diensten.
- De inwoners van Hilversum geven in 2021 de dienstverlening van het Sociaal Plein een rapportcijfer 7,0, dit is vergelijkbaar met de 6,9 in 2020. In Zuid-Oost en Zuid zijn de beoordelingen die inwoners geven significant gestegen.
- Een meerderheid van de inwoners is tevreden over de dienstverlening van Sociaal Plein. Het meest positief zijn inwoners over de klantvriendelijkheid van de medewerkers (77%).

8.1 Interactie gemeente burger & participatie

8.1.1 Een op de drie inwoners heeft veel vertrouwen in gemeentebestuur

Ongeveer een derde van de inwoners heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente Hilversum wordt bestuurd (31%). Dit is iets minder dan vorig jaar. De grootste groep inwoners geeft aan niet veel en ook niet weinig vertrouwen te hebben in het bestuur van de gemeente (32%), dit is hetzelfde als vorig jaar. Minder dan een tiende (8%) heeft weinig tot geen vertrouwen, dit is ook vrijwel gelijk aan vorig jaar (7%). Al met al is het vertrouwen stabiel gebleven.

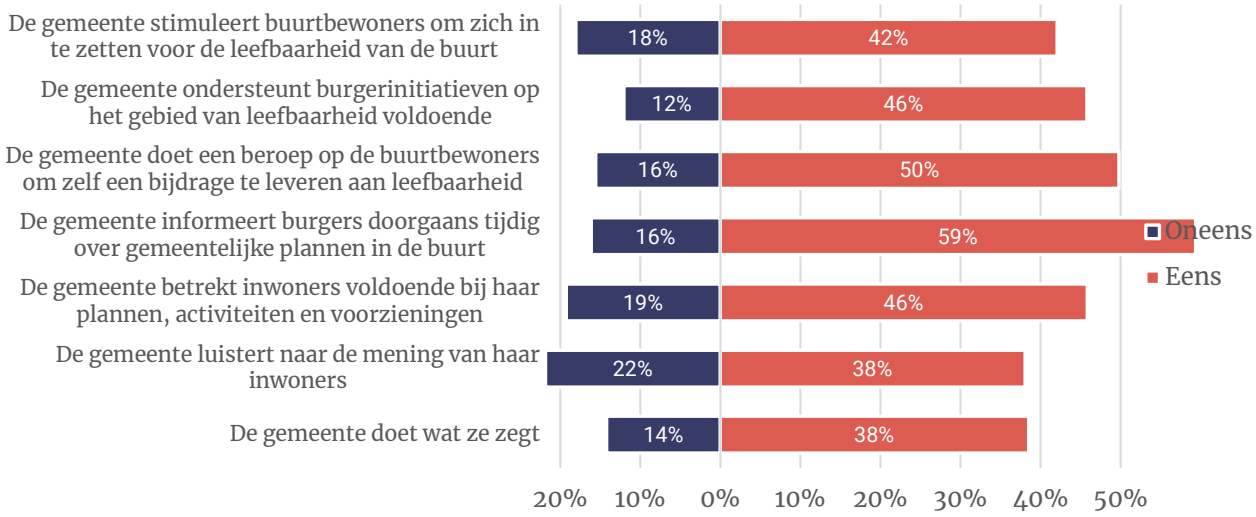
Figuur 8.1 - Vertrouwen in manier waarop gemeente bestuurd wordt naar jaar

8.1.2 Meer inwoners vinden dat gemeente burgers tijdig informeert en voldoende betrekt bij plannen

We hebben inwoners gevraagd om een aantal stellingen over de dienstverlening en communicatie door de gemeente te beoordelen. Inwoners zijn het vaakst eens met de stelling dat de overheid hen tijdig over gemeentelijke plannen informeert (zes op de tien). Daarna volgt de stelling dat de overheid een beroep doet op buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de buurt. Het kleinste deel van de inwoners is het eens met de stellingen dat de gemeente doet wat ze zegt en dat ze luistert naar haar inwoners (minder dan veertig procent). In vergelijking met 2020 is een significant groter aantal Hilversummers het eens met de stelling dat de gemeente haar inwoners voldoende betrekt bij plannen en haar burgers tijdig informeert.

Figuur 8.2 - Stellingen over interactie gemeente inwoner

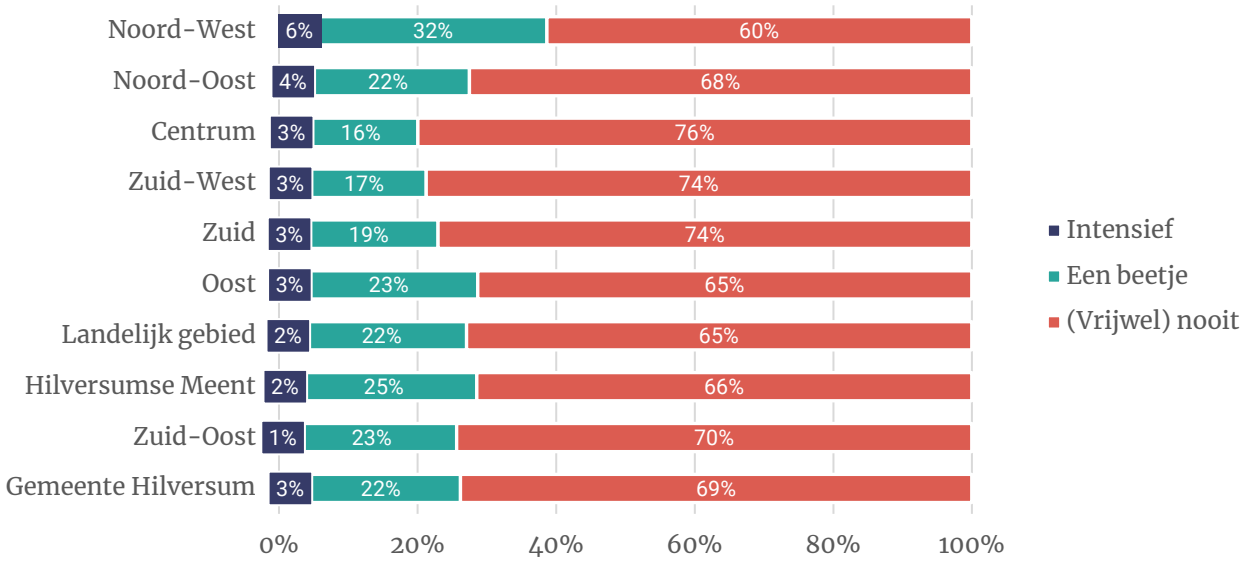

8.1.3 Een kwart van de inwoners werkt actief mee aan de leefbaarheid in de buurt

Een kwart van de inwoners zet zich in voor de leefbaarheid in de eigen buurt, waarvan een fractie van drie procent zich op intensieve wijze inzet (Figuur 8.3). Dit is ongeveer gelijk aan het aandeel vorig jaar. In Noord-West zetten inwoners zich het vaakst in voor leefbaarheid in de buurt, namelijk vier op de tien. De minst actieve burgers op het gebied van leefbaarheid zien we in Centrum (19%). Hier is sprake van een afname ten opzichte van 2020, toen ruim een kwart zich hier nog inzette voor leefbaarheid in de buurt.

Iets meer dan de helft van de inwoners (53%) zegt dat er een mogelijkheid is dat ze zich in de toekomst actief zullen (blijven) inzetten om de leefbaarheid in hun buurt te verbeteren. Een kwart van de inwoners zegt hier ‘nee’. Dit aandeel ligt significant hoger dan in 2020.

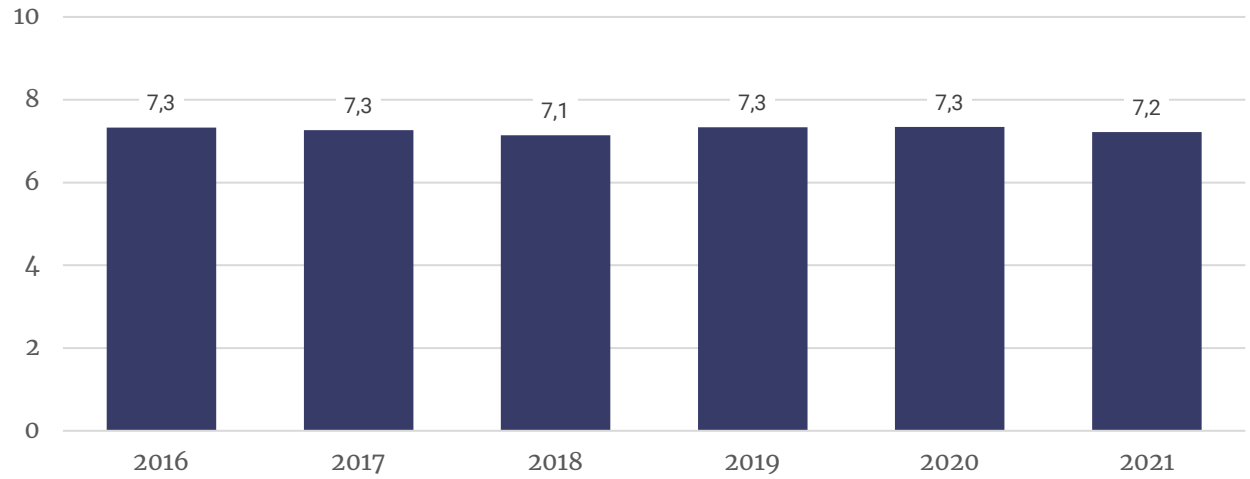
Figuur 8.3 - Inzet leefbaarheid in de buurt naar wijk

8.2 Dienstverlening

Dienstverlening gemeente krijgt een ruim voldoende, onveranderd ten opzichte van 2020
Aan inwoners die in het afgelopen jaar contact hebben gehad met de gemeente (39%) is gevraagd hoe zij de dienstverlening waarderen. Zij geven gemiddeld een 7,2. Deze beoordeling is niet significant anders dan vorig jaar. Tussen 2016 en 2020 zijn inwoners niet van mening veranderd over de beoordeling van de dienstverlening van de gemeente, alleen in 2018 was het oordeel iets lager dan in andere jaren. Inwoners van het landelijk gebied geven het hoogste cijfer (7,9), in Noord-Oost is de beoordeling het laagst (6,8).

Figuur 8.4 - Waardering dienstverlening gemeente naar jaar (basis: inwoners die contact hadden met gemeente)

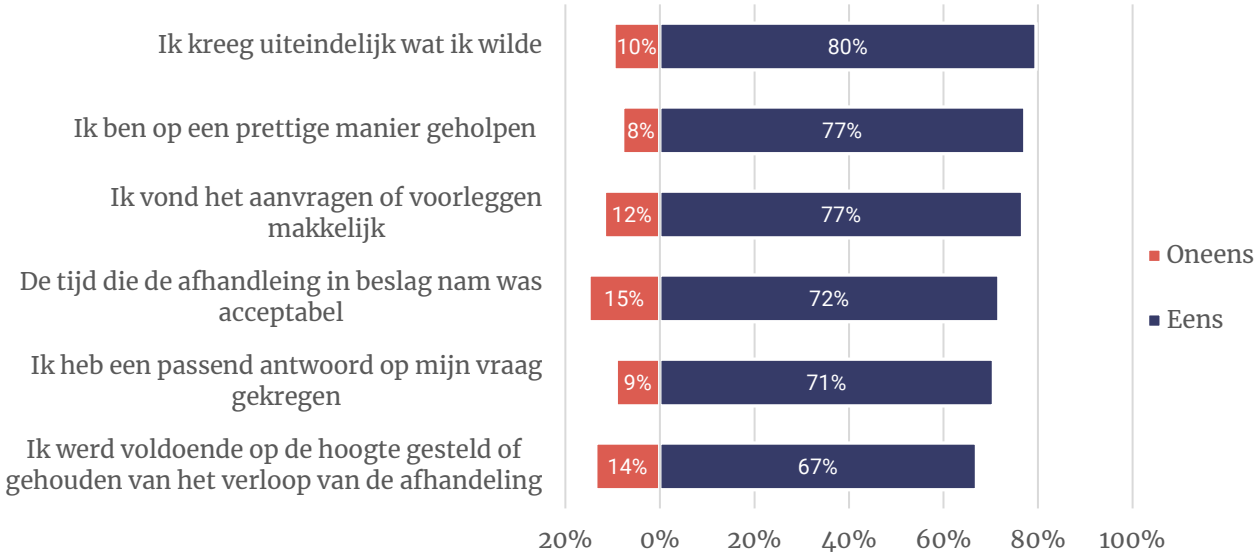

De digitale dienstverlening wordt gemiddeld met een 7,0 gewaardeerd, vorig jaar lag deze waardering significant hoger (7,2).

8.2.1 Inwoners minder positief over informatievoorziening tijdens afhandeling en gemak van het voorleggen van de aanvraag

De inwoners van Hilversum zijn gevraagd in hoeverre men het eens was met een aantal stellingen die te maken hebben met de dienstverlening van de gemeente. De meeste inwoners, namelijk acht op de tien, waren het eens met de stelling dat zij uiteindelijk kregen wat ze wilden. Inwoners vonden ook vaak dat zij op een prettige manier werden geholpen en het aanvragen of voorleggen gemakkelijk was. Inwoners vinden het minst vaak dat zij voldoende op de hoogte werden gehouden van het verloop van de afhandeling (67%). Vorig jaar waren significant meer inwoners het eens met deze stelling (73%). Dit geldt ook voor het aantal inwoners dat het voorleggen van de aanvraag gemakkelijk vond.

Figuur 8.5 - Stellingen dienstverlening (basis: inwoners die contact hadden met gemeente)

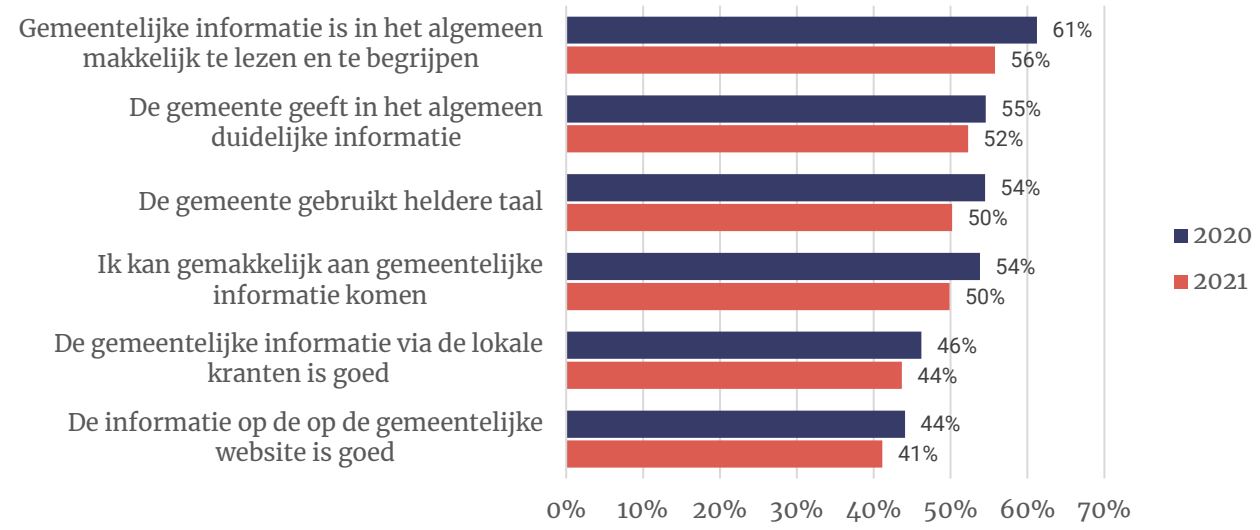

8.3 Communicatie

8.3.1 Hilversummers meest positief over begrijpelijkheid van gemeentelijke informatie

Hilversummers zijn, in vergelijking met 2020, minder positief over verschillende aspecten omtrent de communicatie van de gemeente (Figuur 8.6). Net als vorig jaar zijn inwoners het meest te spreken over de begrijpelijkheid en leesbaarheid van de gemeentelijke informatie (56%). Daarentegen vinden inwoners het minst vaak dat de informatie op de gemeentelijke website goed is, vier op de tien inwoners zijn het hiermee eens. In 2020 was dit aandeel significant groter.

Figuur 8.6 - Stellingen communicatie gemeente (percentage 'eens')

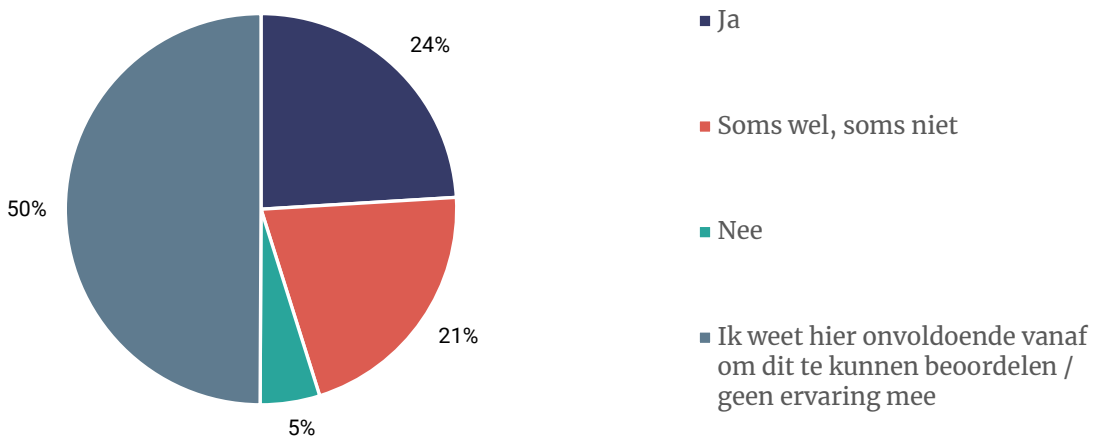

8.3.2 Meerderheid onbekend met het concept 'digitale toegankelijkheid'

Vanaf 2020 is het wettelijk verplicht dat de digitale uitingen van de overheid, en dus ook van de gemeente Hilversum, toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Het gaat hier bijvoorbeeld om mensen die blind of slechtziend, laaggeletterd of doof zijn. Aan Hilversummers is dit jaar voor het eerst gevraagd of zij al eens eerder iets hebben gehoord of gelezen over digitale toegankelijkheid en de verplichting hiervan voor overheidsinstanties. Drie op de tien inwoners geven aan dat dit het geval is, een meerderheid heeft er nog niet eerder over gehoord of gelezen.

Aan Hilversummers is bovendien gevraagd of zij vinden dat de website van de gemeente digitaal toegankelijk genoeg is. Een meerderheid geeft aan dat zij hier onvoldoende van weten om er een oordeel over te kunnen geven. Een kwart zegt dat de gemeentelijke website voldoende digitaal toegankelijk is, een fractie (5%) vindt van niet.

Figuur 8.7 – Digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke website(s)

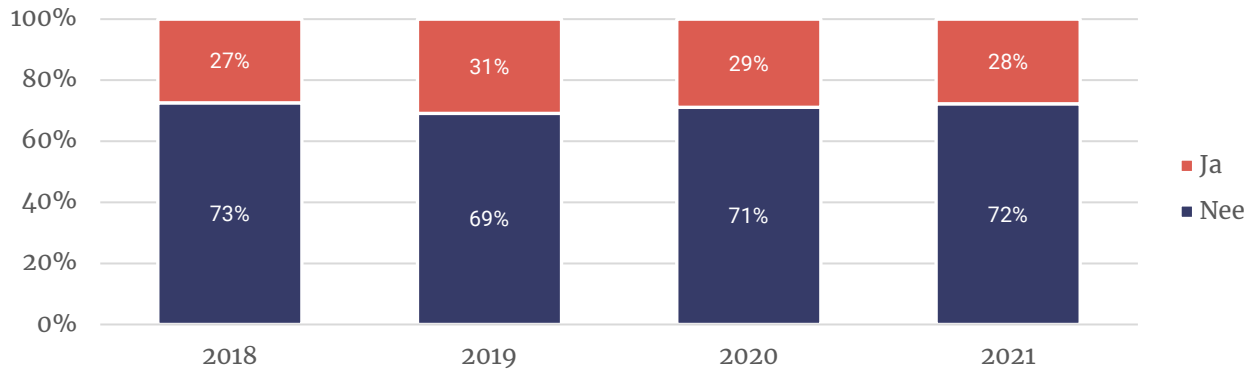

8.4 Sociaal Plein

8.4.1 Bekendheid en gebruik dienstverlening Sociaal Plein gelijk gebleven

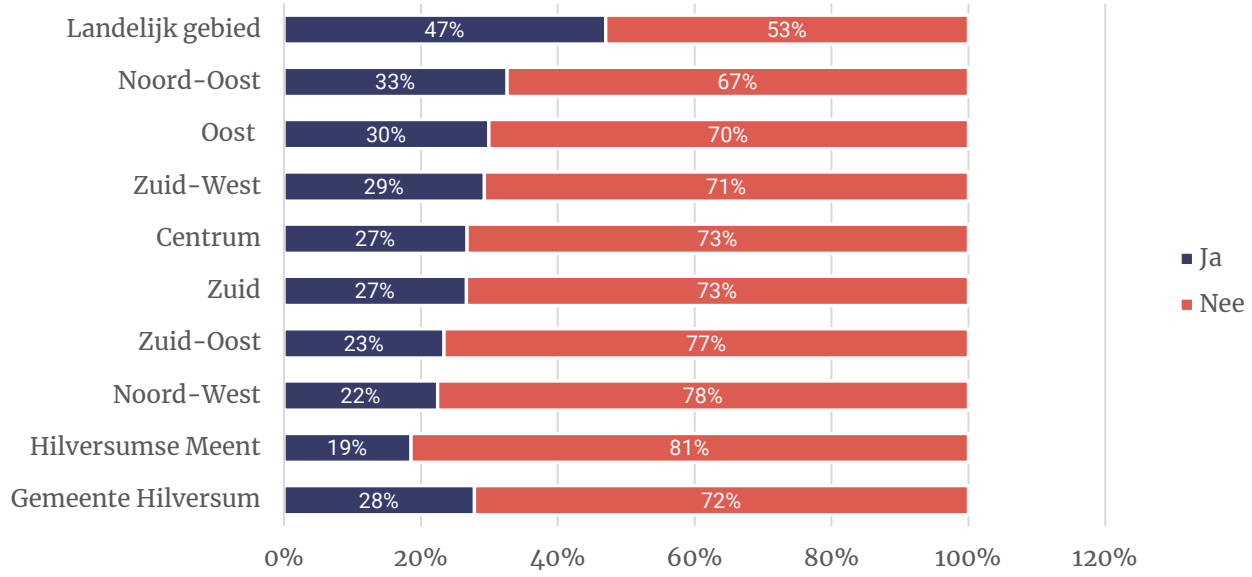
Het Sociaal Plein van de gemeente Hilversum biedt inwoners hulp op het gebied van inkomen, werk en (jeugd)zorg. Dit jaar geeft 55 procent van de inwoners aan bekend te zijn met Sociaal Plein, ongeveer net zoveel als in 2020. Het gebruik van de diensten van het Sociaal Plein is ten opzichte van eerdere jaren gelijk gebleven, ongeveer drie op de tien inwoners maken weleens gebruik van de diensten van Sociaal Plein (Figuur 8.8).

Figuur 8.8 - Gebruik Sociaal Plein naar jaar (percentage van inwoners bekend met sociaal plein)

In Hilversumse Meent maken inwoners het minst vaak gebruik van de diensten van Sociaal Plein (Figuur 8.9). In geen enkele wijk is het gebruik significant veranderd ten opzichte van 2020.

Figuur 8.9 - Gebruik Sociaal Plein naar wijk

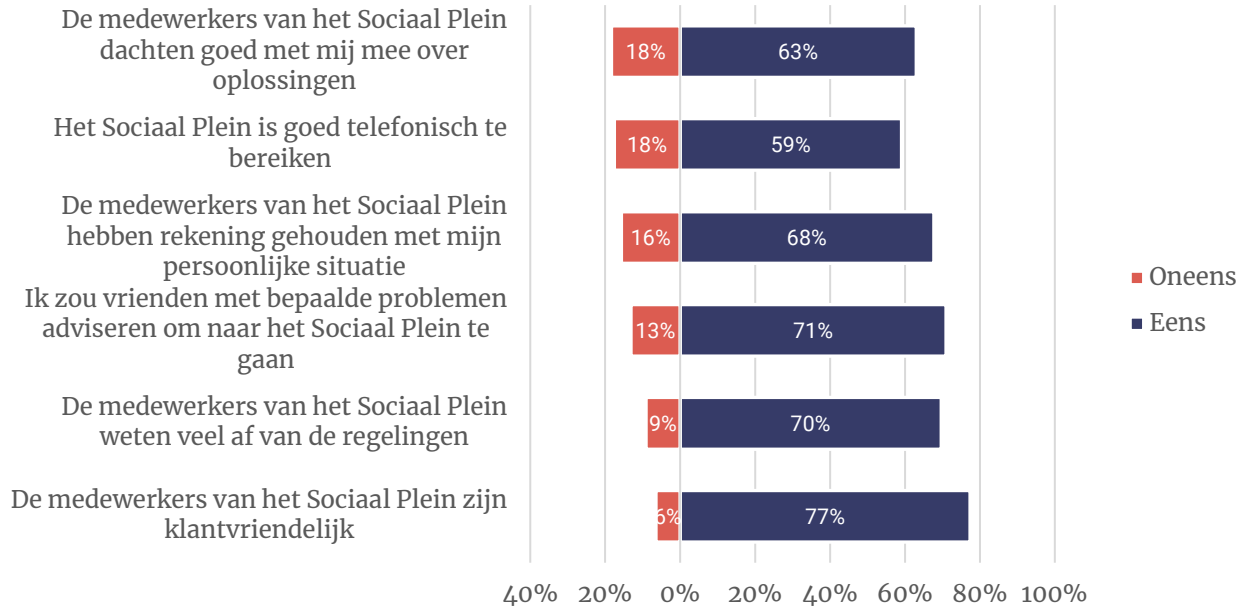

De inwoners van Hilversum geven in 2021 de dienstverlening van het Sociaal Plein een rapportcijfer **7,0**, dit is vergelijkbaar met de 6,9 in 2020. In Zuid-Oost (van een 6,7 naar een 7,5) en Zuid (van een 6,7 naar een 7,3) geven inwoners dit jaar een significant hoger cijfer.

8.4.2 Waardering dienstverlening Sociaal Plein niet veranderd

Aan inwoners die gebruik hebben gemaakt van de dienstverlening van Sociaal Plein, zijn verschillende stellingen over deze dienstverlening voorgelegd. In alle gevallen is de meerderheid het eens met de stellingen. Het meest positief zijn inwoners over de klantvriendelijkheid van de medewerkers, bijna acht op de tien inwoners zijn hier over te spreken. In vergelijking met 2020 zijn inwoners over geen enkel aspect van de dienstverlening significant positiever of negatiever geworden.

Figuur 8.10 - Dienstverlening Sociaal Plein (percentage inwoners die Sociaal Plein gebruikt hebben)

Bijlagen

Bijlage 1 Responssamenstelling

Geslacht	Aantal	Percentage
Man	1354	43%
Vrouw	1763	57%
Geen/meerdere antwoorden	1	0%

Leeftijd	Aantal	Percentage
18 tot en met 29 jaar	187	6%
30 tot en met 39 jaar	365	12%
40 tot en met 54 jaar	725	23%
55 tot en met 64 jaar	612	20%
65 tot en met 74 jaar	687	22%
75 jaar en ouder	526	17%
Geen/meerdere antwoorden	16	1%

Opleiding	Aantal	Percentage
Geen/lager onderwijs	119	4%
VMBO/MAVO	388	12%
VWO/HAVO	284	9%
MBO	587	19%
HBO	953	31%
WO	741	24%
Geen/meerdere antwoorden	46	1%

Huishouden	Aantal	Percentage
Alleenstaand	709	23%
Volwassenen zonder kind(eren)	1244	40%
Volwassenen met kind(eren)	964	31%
Eenoudergezin	97	3%
Anders	76	2%
Geen/meerdere antwoorden	28	1%

Inkomen	Aantal	Percentage
Minder dan € 750,-	32	1%
€ 750,- tot € 1.000,-	39	1%
€ 1.000,- tot € 1.250,-	75	2%
€ 1.250,- tot € 1.500,-	108	3%
€ 1.500,- tot € 2.000,-	233	7%
€ 2.000,- tot € 2.500,-	268	9%
€ 2.500,- tot € 3.000,-	333	11%
€ 3.000,- tot € 4.000,-	408	13%
€ 4.000,- tot € 5.000,-	374	12%
€ 5.000,- of meer	602	19%
Wil niet zeggen	556	18%
Geen/meerdere antwoorden	90	3%

Contactgegevens

I&O Research Enschede
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00
KVK-nummer 08198802
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

I&O Research Amsterdam
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 – 308 48 00
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

i&o research

Bijlage 3: Statistische onderbouwing responspercentages & representativiteit

Respons (en nauwkeurigheid)

Een respons van 30-35% op een brede stadsenquête is tegenwoordig gangbaar. Voorbeelden van enquêtes door I&O Research in het afgelopen jaar: Wijkenmonitor Arnhem: 33% (deel van de respondenten is aan huis bezocht), Stadspeiling Venlo: 31%, Stadsenquête Breda: 34%, Inwonerspeiling Nissewaard: 31%. De respons van de Hilversum Monitor 2021 (30%) is daarnaast in lijn met de voorgaande Monitors in 2019 (29%) en 2020 (31%).

Een hoger responspercentage is natuurlijk altijd beter, maar helaas hebben we al tientallen jaren te maken met een afnemende responsbereidheid in Nederland. Omdat dat een bekend gegeven is, houden we daar rekening mee bij het trekken van de steekproef. Er worden meer mensen uitgenodigd om voldoende waarnemingen te realiseren. Want bij steekproefonderzoek is de netto-steekproef (respons) per deelgebied waarover je uitspraken wilt doen, uiteindelijk belangrijker voor de nauwkeurigheid dan het responspercentage. Een respons van 150 waarnemingen per deelgebied wordt in het algemeen gezien als minimum. Daaronder is de nauwkeurigheid te laag, en kun je alleen nog *indicatieve* uitspraken doen.

Er is voor dit onderzoek een willekeurige bruto-steekproef van 10.464 inwoners getrokken door de gemeente Hilversum (uit elke wijk 14% van de volwassenen), en er is door 3.099 inwoners gerespondeerd. Hilversum wil uitspraken doen op wijkniveau. Er zijn gemiddeld 344 respondenten per wijk. De meeste in Zuid (627) en de minste in Hilversum Meent (149), exclusief Landelijk gebied waar relatief weinig mensen wonen. Alle wijken voldoende dus (bijna) aan het uitgangspunt van minimaal 150 waarnemingen. De enige uitzonderling is Landelijk Gebied, over de resultaten van dit deel van Hilversum kunnen alleen indicatieve uitspraken gedaan worden.

Bijvoorbeeld: in de wijk Noordoost zijn 335 vragenlijsten ingevuld. Dit zorgt voor een nauwkeurigheidsmarge op de uitkomsten van de enquête van 5,3% bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Dat wil zeggen dat bij een gevonden uitkomst van 50%, er met 95% zekerheid gezegd kan worden dat de uitkomst in de gehele populatie tussen 44,7% en 55,3% zal liggen. Hoe dichter het percentage bij 0% of 100% ligt hoe kleiner de marge. Uitgangspunt hierbij is een representatieve steekproef (zie volgende alinea).

	Populatie >18j		**Bruto-steekproef**		**Netto-steekproef (respons)**			**Nauwkeurigheidsmarge**
Wijk	**abs.**	**% van totaal**	**abs.**	**% van populatie**	**abs.**	**% van totaal**	**% van bruto-steekproef (respons-percentage)**	**bij een gevonden uitkomst van 50% (met 95% betrouwbaarheids-interval)**
Centrum	8341	11%	1185	14%	302	10%	25%	5,5%
Hilversumse Meent	3309	5%	483	15%	149	5%	31%	7,8%
Landelijk Gebied	726	1%	73	10%	20	1%	27%	21,6%
Noordoost	8849	12%	1273	14%	335	11%	26%	5,3%
Noordwest	6106	8%	870	14%	343	11%	39%	5,1%
Oost	16422	23%	2353	14%	623	20%	26%	3,9%
Zuid	13812	19%	2013	15%	627	20%	31%	3,8%
Zuidoost	7875	11%	1139	14%	358	12%	31%	5,1%
Zuidwest	7429	10%	1075	14%	342	11%	32%	5,2%
Totaal	**72869**	**100%**	**10464**	**14%**	**3099**	**100%**	**30%**	**1,7%**

Weging (en representativiteit)

De netto-steekproef (respons) van de Hilversum Monitor is door middel van een weging representatief gemaakt voor de volgende kenmerken: woonwijk, geslacht en leeftijd. De wegingsfactoren zorgen ervoor dat de verhoudingen van de netto-steekproef (respons) overeenkomen met de werkelijke verhoudingen in de populatie (Hilversumse bevolking).

Bijvoorbeeld: er zijn 1.000 mannen tussen 30-39 jaar in de wijk Centrum. Dat is 12,0% van alle volwassenen in het Centrum. Er hebben 25 mannen tussen 30-39 jaar uit het Centrum deelgenomen aan de enquête. Dat is 8,3% van alle volwassenen in het Centrum. Mannen uit het Centrum in de leeftijdsgroep 30-39 jaar zijn dus ondervertegenwoordigd in de respons (netto-steekproef) en krijgen een weegfactor van 1,70 mee. Dat wil zeggen dat elke respondent 1,70 keer meetelt in de uitkomsten. Hiervoor is de volgende formule gebruikt:
Aandeel van een subgroep in de totale populatie GEDEELD DOOR Aandeel van een subgroep in de totale netto-steekproef => (1000/72869) / (25/3099) = 1,701135

Vrouwen uit het centrum in de leeftijdsgroep 40-54 jaar zijn oververtegenwoordigd in de respons (netto-steekproef) en krijgen een weegfactor van 0,85. Dat wil zeggen dat elke respondent 0,85 keer meetelt in de uitkomsten.
Op deze wijze is voor 98 subgroepen een weegfactor berekend (9 wijken, 2 geslachten en 6 leeftijdscategorieën).

Het voert nu te ver om alle weegfactoren in deze bijlage weer te geven.
Indien gewenst kan echter bij de steller een aanvullend excel bestand worden opgevraagd met daarin alle weegfactoren en uitleg over de totstandkoming. Hierin zitten ook alle cijfers van de verdeling van de populatie en van de netto-steekproef.